ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1183
4 динара
30.8 1974. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН СТРИП
ЏЕМС БОНД

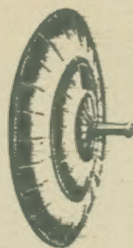
Ripley

Веровали или не!

ЏОН МАЈТОН

(1796–1834) ИЗ ХОЛСТОНА (ЕНГЛЕСКА) ИЗЛЕЧИО СЕ ОД ШТУЦАЊА ЗАПАЛИВШИ СВОЈУ СПАВАЋИЦУ! СМРТ ЈЕ ЈЕДВА ИЗБЕГАО АЛИ ЈЕ ПРЕСТАО ДА ШТУЦА.

ШТИТОВИ

КОЈЕ СУ НОСИЛИ ЕНГЛЕСКИ ВОЈНИЦИ У 16. ВЕКУ ИМАЛИ СУ У СРЕДИНИ ПИШТОЉЕ КОЈИ СЕ ПУНЕ ОДОСТРАГ.

ЗВОНИК

КАТЕДРАЛЕ У ИЗЕСУ (ФРАНЦУСКА) ЈЕДИНИ ЈЕ ОКРУГАО ЦРКВЕНИ ТОРАЊ У ЧИТАВОЈ ФРАНЦУСКОЈ.

ЧИТАВО

ЗЕМЉИШТЕ

НА КОЈЕМ ЈЕ ПОДИГНУТО СЕЛО СВЕТА АНА У ЕНГЛЕСКОЈ ЊЕГОВ СОПСТВЕНИК ДАО ЈЕ У НАЈАМ ЈЕДНОЈ ТРГОВАЧКОЈ КОМПАНИЈИ И ТО НА РОК ОД 1100 ГОДИНА.

(1875)

БОЈУ

С ПЕРЈА АФРИЧКЕ ПТИЦЕ ТУРАКО СПЕРЕ СВАКА ЈАЧА КИША. ПОД СУНЧЕВИМ ЗРАЦИМА ПЕРЈЕ ПОВРАТИ БОЈУ.

ЖЕНЕ

ИЗ АРАПСКОГ ПЛЕМЕНА ХАРАСИ СМЕЈУ ДА НОСЕ ЦРН ВЕО САМО АКО СУ У СВАКОМ ПОГЛЕДУ ПОТПУНО БЕСПРЕКОРНЕ.

1183/2

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

• у природи нема ниједне материје која би била апсолутно бела. Све боје које ми сматрамо и називамо белим или су не-

што мало тамније од беле или имају у себи примесе других боја.

• особина и склоност појединих животиња да живе у чопору назива се грегаризам.

• сеизмолози су недавно утврдили да велика вештачка језера изазивају земљотресе у суседним областима. Језеро Мид које се налази узводно од бране Ху-

вер у савезној америчкој држави Колорадо, откако је пре десет година створено, изазвало је више од 6000 потреса. Према мишљењу професора Ротеа са универзитета у Стразбуру, брана Кариба на Замбези такође изазива потресе.

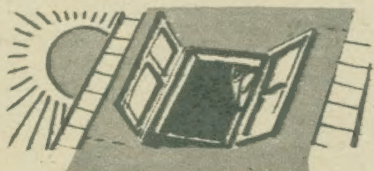

• У кеси коју има под кљуном, птица пеликан може да понесе 2 до 3 килограма рибе.

• највећи новац каји је икад кован био је свакако шведски новац од десет талира. Прављен је од легуре бакра, био је тежак 22 килограма и имао пречник од 82 сантиметара.

• једна британска фирма недавно је произвела уређај који помоћу сунчевих зрака аутоматски регулише отварање капака на

прозорима, подизање жалузина и венецијанера. Уређај ради на принципу фото-електричне ћелије, монтира се на кров зграде и повезан је са зидним регулаторима који се налазе у свакој соби. Зидни регулатори су слични термостатима у бојлерима. Овакви уређаји биће нарочито погодни за болнице и службене просторије.

• недавно је завршен попис делфина у Црном мору. За овај посао, који је трајао три месеца, коришћени су хеликоптери и бродови. Показало се да, захваљујући томе што је 1965. године забрањен лов на ове сисаре, њи-

хов број сада износи 800.000. Највише их има крај обала Крима. Одлучено је да се тамо подигне научни центар за проучавање делфина, делфинаријум и подводна лабараторија.

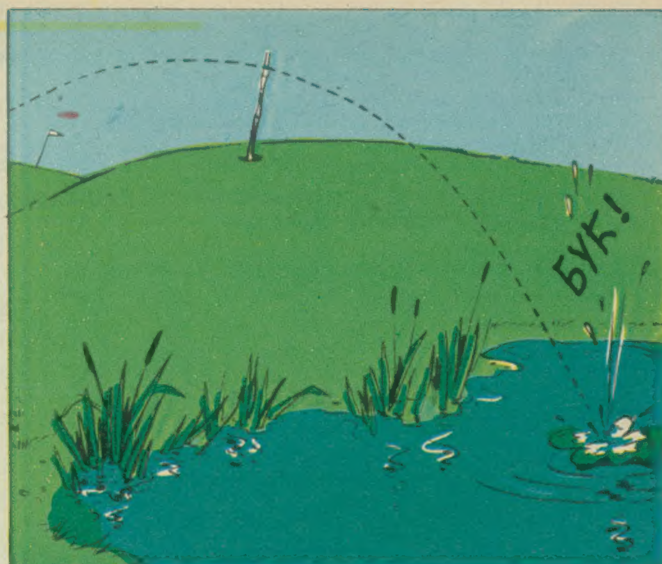
• коза даје двапут више млека од краве сразмерно својој тежини.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

КУДА СА ХАРИЈЕМ

Било је тихо јутро. Веслао сам по једном језерцу у Шкотској кад сам на обали приметио девет чапљи. Поређане једна до друге, високе готово један метар, у сивим униформама са црним нараменицама и црно-белим главама личиле су ми на групу тропских полицајаца.

Полако сам довеслао до обале, таман на време да видим како је једна чапља изненада раширила крила и потрчала кроз траву ударајући својим дугачким кљуном као каквим копљем. Друга из реда је потрчала за њом и — била боље среће. Ухватила је кљуном пољског миша који је промакао првој и затим се винула у ваздух. Одлетевши до малог пропланка, спустила се и на миру доручковала...

До тог тренутка, ваљда као и већина људи, мислио сам да су чапље усамљени ловци који стрпљиво чекају на плен у мочварним пределима. Заинтересовао сам се за ове необичне птице и чуо да веома често живе у колонијама!

И следећи податак о чапљама такође ме је изненадио. Ове птице су дуговечне, живе и до шездесет година!

КИЛОГРАМ РИБЕ ЗА ДОРУЧАК

Ускоро сам се уверио да је чапља веома предузимљива и свестрано обдарена птица. Кад треба, она плива и рони вешто као корморан, али може и да узлети са површине, брзо и спретно као галеб. Дугачак и покретљив врат омогућава јој да стигне у прави час и зграби плен, најчешће рибу. Чапља има дугачку и веома еластичну гушу која може толико да се растегне да буде и седам пута већа од нормалне величине. То омогућава овој штакари да само за један обед прогута килограм рибе! Колико је чапља вешт риболовац најбоље се види по томе што су завидљиви рибари вековима мазали своје мамце чапљиним салом верујући да ће на тај начин привући рибу.

Ова птица на разне начине стиже до хране. Тако су туристи приметили једну чапљу која је стрпљиво стајала крај водопада у Брекнокширу и чекала рибе које су покушавале да скоче уз слап воде. Само за један минут три су улетеле право у отворен кљун чапље у заседи.

Поред рибе, ова птица гос подског изгледа једе све живо што може да прогута: мишеве, жабе, бубе, чак и мале птице. Чапље никад не опраштају пацовима који упорно гоне док их не стигну, а побеђују чак и у трци са хитром ласицом. Зна се да лове и кртице мада је до данас за научнике остала тајна како успевају да се домогну ових брзих животиња које се крију у земљи...

ЗБОГ ЖЕНСКЕ МОДЕ

У току шездесет милиона година, колико чапље праве друштво човеку, оне су, може се рећи, освојиле цео свет. Ових космополитских птица има шездесет и четири врсте! Сива чапља живи у Европи све до Норвешке, али исто тако и у Африци, све до Кептауна на југу. Од Ирана, даље на исток преко Индије, Кине, па до Јапана и јужног дела СССР живи чапља белога перја која је још бројнија од европске. Тако је, на пример, само на једном камфоровом дрвету у Кини избројано 60 гнезда! У целој Северној Америци, од Аљаске до Мексика, живи велика плава чапља, висока метар и двадесет сантиметара, а њене блиске рођаке настањују Јужну Америку, Аустралију и Филипине...

Крајем прошлог века чапљи је запретила опасност да буде уништена. Само из Венецуеле, забележено је у једном конзуларном извештају, извезено је 1898. године 1,538.000 пера беле чапље! Перје се чупало са птица које су се гнездиле и оне би, тако остављене, угинуле заједно са младунцима. За све је била крива женска мода тих година која је диктирала украсе од перја беле или сребрне чапље. Из истог разлога ова чапља је готово истребљена у САД. У овој земљи тешко да би било иједног примерка сребрне чапље да пре двадесет пет година није донет закон о њеној заштити.

... Одлучивши да сазнам нешто више о овим птицама, привукао сам се једног априлског јутра до ивице језера где су у четинарима живеле сиве чапље. Нашао сам згодно место и сакрио се тако да могу да осматрам једно старо гнездо.

Около на стењу избројао сам равно 29 птица. Јер, чапље се, као ретко које птице, гнезде у групи, колонији. Због ове необичне особине сигурно и имају китњаста пера као знак распознавања у сезони парења. Четрдесетак метара даље глатке стене биле су идеално место за окупљање чапљи које су намеравале да овде саграде гнездо.

Птице су стајале мирно, увученог врата, на раздаљини, као да нису ни обраћале пажњу на присуство осталих. Али, кад би долетела нова чапља скакућући између осталих подигнутих крила, друге чапље су се померале правећи место придошлици.

ЧАПЉИНСКИ ПОЉУПЦИ

Трећег дана огромно старо гнездо које сам осматрао заузео је један мужјак с црном ћубом на глави. Распон његових крила износио је сигурно два метра! Као и други мужјаци стајао је поносно на највишим гранама бора. Сваки пут кад би у његову близину долетела нека женка, подигао би главу с усправним црним перима, избацио достојанствено своје беле груди, дозивао „хуу-хуу“ и забацио главу. Али, прве три женке, које су се спустиле крај њега, отерао је.

Најзад, једна „дама“, која је претходно посетила неколико других „каваљера“, одлучила је да се овде задржи. Одлазила је и враћала се равно три пута и најзад остала. У почетку је избегавала његове срдачне ударце кљуном и он је решио да је прихвати. Почео је да клепеће кљуном додирујући њен у низу чапљинских пољубаца.

Тако је почела љубав.

Следећих неколико дана мужјак је скупљао гранчице за ново гнездо. Долетао је с прућем дугачким тридесетак сантиметара и стављао их пред невесту заједно са хрпицом перја. Женка је примала овај материјал и додавала своје перје. Често су при том обе птице машући крилима изводиле љубавну игру, увертиру за парење. Затим би мужјак опет одлетео, а женка настављала да плете гнездо.

Десет дана касније угледао сам у гнезду четири сивоплавичаста јајета. Ускоро сам се уверио да мужјак не само што се стара за храну женке која лежи у гнезду већ је и замењује: месец дана они су, сваких пет сати, предавали стражу једно другом тако да је и женка била слободна да лети по околини и себи набавља храну.

Два пута у току мог осматрања у близини гнезда долетала су јата врана. Женка која је седела у гнезду укочено је посматрала уљеза, а мужјак је истрчавао напред и претећи махао крилима. Али, лукаве вране знају свој посао и кад сам шесте недеље угледао у гнезду уместо четири, три јајета, није ми било тешко да погодим ко је лопов.

ОКО СОКОЛОВО

Чапље имају тако добар слух да чак и по ветру могу чути кад човек на двадесетак метара згази суву гранчицу. Једнога дана и поред тога што сам се трудио да шеваром идем као дух, чапље су ме приметиле, али зачудо нису побегле: следиле су се, подигле вратове увис и маскирале се! Како су „заштитно обојене“, било је тешко разликовати их од околне трске.

Исто тако чапље имају невероватно оштар вид. Оне као и остале птице имају далеко шире видно поље од човека, виде и са стране, а поред тога имају и такозвани стереоскопски вид, као соко, што им омогућава да најоштрије виде просторност предмета, захваљујући томе чапља хвата и плен који се креће брзо.

... Једног мајског поподнева, после олује, скупљао сам дрва кад сам наишао на једно стабло ишчу-

ЗНАО САМ ДОБРО ДА ГА МОРАМ ШТО ПРЕ ВРАТИТИ ЊЕГОВИМ РОДИТЕЉИМА, ИНАЧЕ ЋЕ УГИНУТИ. АЛИ, ЧИМ САМ МУ ПРИШАО, ИАКО ПРОЗЕБАО И СЛАБ, ОН МЕ ЈЕ НАПАО.

лано из корена које је пало на друго, тачно на чапљино гнездо. Једно птиче било је у гнезду, друго је лежало избачено на земљу, непомично, а трећем је нога била приклештена.

Брзо сам му ослободио ногу, али оно ми је на чудан начин захвалило: мада је било слабо и прозебло, одмах је покушало да ме кљуцне у лице. Назвао сам га Хари.

Мој Хари је био много смешно биће. Мајушно тело, огромна глава с дугачким кљуном и велика стопала за шљапкање. Не, није се могао похвалити да је леп. Међутим, то није ни било важно. Бринуло ме је што му је дугачак прст на левом стопалу био потпуно смрскан. Ускоро, сам, међутим, закључио да је имао срећу јер му је средња канџа била неповређена. Без ње чапља не може да живи. Ову канџу изрецкану с унутрашње стране чапља употребљава за одржавање чистоће и живота. Ево како: чапља је једна од ретких птица која на себи има специјално паперје које стално расте и перутањем се претвара у прах. Овај „пудер" птица утрљава у перје на местима где су остали трагови од прљавштине или риба. Прах се остави да упије уље и прљавштину да би се канџом-чешљем одстранио заједно са „флеком" коју је очистио.

Добро, Харију „чешаљ" није био оштећен, али ја опет нисам знао шта ћу са њим. Нисам га могао сам хранити јер је био сасвим мали и још пет-шест недеља била му је потребна полусварена храна из гуше његових родитеља. Седео сам беспомоћно са рањеним птичетом и питао се шта да радим. Одједном, видео сам како једна чапља лети ниско у близини дрвећа. Брзо сам ставио Харија на чистину и сакрио се.

НИСАМ МУ ПОТРЕБАН

Чекао сам пуна два часа али, ништа. Мајка се само једном приближила младунчету које је пустило уобичајени крик „јук-јук-јук" и покушало да дохвати њен кљун, као што је то навикло у гнезду. Међутим, његова мајка је узлетела и вратила се оном младунчету у гнезду.

Био сам обесхрабрен. Ако не вратим Харија његовим родитељима, он ће сигурно угинути. Био је већ сумрак, кад сам закуцао први клин у дрво а пао је већ увелико мрак кад сам Харија спустио у гнездо. Нисам још ни сишао на земљу, а мајка је била поред њега...

Посао ме је неко време одвојио од тог дела шуме, али кад сам три дана касније поново дошао, на моје велико задовољство Хари се угодно башкарио по гнезду. Мајка га је хранила заједно са братом. Више му нисам био потребан.

Ипак, у току следећег месеца долазио сам и посматрао гнездо. Није прошло дуго а Хари је већ почео да се пентра по гранама и шири крила. Дешавало се да га привуче неки инсект, па би неспретно одлетео до оближњег дрвета, а онда се брзо враћао у гнездо. Али, још није био ван опасности. Његове невоље тек су почињале.

Харијеве шансе за опстанак биле су веома мршаве: само једна од пет чапљи достиже доба парења.

Младунче чапље које научи да лети вребају разне опасности. Оно углавном мора само да се стара о себи и лако постаје плен сокола, орлова, лисица, а често им олује сломе крила. Ни са храном није лакше.

Кад стегну јаки мразеви и мали сисари спавају, а водена бића се повлаче у дубље, топлије слојеве воде, чапља просто гине од глади. Ловци их тада налазе у језерима и барама оковане ледом, као у клопци. После зиме 1962—63. која је у Енглеској била најхладнија од 1740, број гнезда смањио се од 3.700 на 2.200. Данас на Британским острвима, после три благе зиме, има 4.500 парова чапљи што је још далеко мање од 5.900 колико их је било 1954. године.

НЕ ДИРАЈТЕ ЧАПЉЕ!

Током векова чапље су морале да се прилагоде променама у животу човека. Ниједан средњовековни банкет није се могао замислити без печења од чапље, а соколари су ову птицу ловили из спорта. Данас чапљама прети опасност од загађених река и поплава, хемикалија које се посипају по пољима, а многе раскрчене шуме смањиле гнезда.

Мада су чапље заштићене, има рибара и пецароша који сматрају да их по сваку цену треба таманити мада још нико није доказао да оне више воле скупљу рибу, пастрмке и лосос, од друге.

Као пецарош ја са задовољством делим воде са овим лепим птицама. Хари ми понекад прави друштво. Лако га препознајем по оном сломљеном прсту. Понекад уз крике „кренк-кренк" он надлети мој чамац и задовољно креће ка обали као да се унапред радује добром обеду. А када се наједе, стоји на једној нози и клима главом.

Увек ми је пријатно када га видим, јер су чапље мирољубиве птице. Оне прихватају и слабија бића чак и када морају са њима да деле храну. Тако, на пример, дозвољавају мањим птицама да граде гнезда испод њихових.

Чапља је за мене заиста дивна птица, без ње би свет био ружнији.

Мајк Томкис

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ · Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

Идућег петка: **САРКИНО КОЗМЕТИЧКО ЧУДО!**

1000 ГОДИНА ТУРИЗМА

СТРАНАЦ У ДУБРОВНИКУ

ДАНСКИ КРАЉ ЕРИК IX ОСТАО ЈЕ ДУБРОВЧАНИМА ДУЖАН 2.000 ДУКАТА И ОНИ СУ ИМАЛИ ГРДНЕ МУКЕ ДА ПОВРАТЕ НОВАЦ.

Набројати све шефове држава, крунисане главе, министре, славне уметнике који су посетили Дубровник — немогуће је. Почев од Вили Бранта, Герека, Раула Кастра, до принцезе Ане, холандске краљице Јулијане, па до Сартра, Рихтера, Јехуди Мењухина, Питера Јустинова, Елизабете Тејлор и Ричарда Бартона... Сви ови посетиоци разносе по свету славу овог прелепог града на камену, али је исто тако сигурно да становницима Дубровника није увек ни лако ни једноставно да их дочекају а понекад имају и главобоље са својим гостима. Њима за утеху — тако је овде било одувек. Откако постоји овај град, који се простире на свега петнаест хектара, он је био стециште странаца који су овде долазили да тргују или се одморе, а многи — и да склоне главу.

РИЧАРД ЈЕ ОДРЖАО РЕЧ

Први страни владар који је посетио Дубровник био Ричард Лављег Срца и то на повратку из III крсташког рата, 1192. године.

У близини Дубровника краљеве галије захватила је страховита бура. Изгледало је да Енглезима нема спаса. Изгубивши сваку наду Ричард се бацио на колена и заветовао:

— Ако се спасемо, подићи ћу цркву на месту где се будем искрцао.

Стари дубровачки хроничари забележили су да је краљ имао среће и успео да се склони под оточић Локрум. Ујутру је освануо ведар дан, море је било мирно као мраморна плоча и краљ се упутио према граду опасаном дебелим зидовима. Дубровчани су свечано дочекали неустрашивог Енглеза и, како су дукери били мудри, успели су да га наговоре да на Локруму подигне само малу заветну црквицу, а у Дубровнику сагради велику која ће бити саборна, главна у граду. Хроничари кажу да је Ричард пристао и за градњу цркве дао сто хиљада дуката!

Међутим, нису сви краљеви били овако дарежљиви. Тако је дански краљ Ерик IX, који је у два маха боравио у Дубровнику, одлазећи на ходочашће у Палестину и на повратку из ње, остао дужан целих 2.000 дуката и Дубровчани су имали муке да поврате свој новац...

Дубровник је, кад су Турци угрозили наше средњовековне државе, пружио краће или дуже уточиште члановима владарских породица Бранковића, Мрњавчевића, Котроманића, Балшића и Косача-Хранића. Од осталих владара Балканског полуострва град су посетили бан Матија Нинослав, најславнији босански владар Твртко I, а моћном Херцегу Стјепану, који им је за свог дугог живота задао много невоља, Дубровчани су приредили неколико пута величанствен дочек, да би он стигао неколико месеци пред смрт 1466. и то забранивши сваки сјај и луксуз! Другом великом владару цару Душану приређен је свечан дочек у градској луци после чега су га, кнез и властела, клањајући се, повели у раскошну палату која му је одређена за резиденцију. Није забележено да је овај моћни владар имао било какву примедбу на овакав пријем.

Дубровчанима заиста није било лако да угоде свaком.

ПОШТУЈ ТУЂ НОВАЦ!

Али, нису само крунисане главе посећивале Дубровник.

У њему је увек било много страних трговаца, највише из Италије, затим Француза, Немаца, Енглеза, Шпанаца, Холанђана и трговаца из ханзеатских градова с Балтичког мора. Са истока су овамо долазили Грци, Турци, Албанци, Јермени, а помињу се и Татари. Главна улица Плаце (Страдун) шаренела се од разнобојних домаћих и страних ношњи, а у градској вреви чули су се повици на свим европским језицима.

Да би сви ти странци, који су овде прекидали путовање да се одморе и разоноде или склопе трговачки уговор, имали где да одседну, дубровачка влада је саградила „хоспицијум". Тај први дубровачки „хотел" налазио се у једном делу палате „Спонза".

Међутим, већ тада је била развијена и „домаћа радиност". Гости су одседали и по приватним кућама, а влада је строго водила рачуна да странци буду смештени удобно и да им се за њихов новац пружи све што је потребно. И једна приватна гостионица примала је „на стан и храну" странце, али ни то није било довољно.

Крајем 16. века дубровачка влада одлучила је да на Плочама сагради велико коначиште за трговце који су долазили из Турске. Зграда је завршена тридесетих година 17. века и названа Лазарет, а сачувана је до данас. Али, Лазарет није служио само за смештај трговаца и робе него и као карантин. Из страха од куге и колере, ту су под надзором санитарних власти морали да проведу извесно време сви који су стизали из унутрашњости Балкана, па чак и дубровачки и страни посланици који су се враћали из Цариграда. Турски путописац Евлија Челебија пун је лепих речи за ову пространу зграду са више спратова која је увече закључавана.

Уопште, Дубровчани су много полагали на чистоћу. Строго је било забрањено да се ђубре баца крај градских зидина и на пристаништу. Осим тога, и мушко и женско, Дубровчани и странци, били су дужни да сваке суботе чисте и поливају тротоар пред кућом у којој живе. Казна је износила шест гроша. Прасад и свиње било је такође забрањено пуштати на улицу. Већ 1216. Дубровник је имао канализацију, 1301. уводи се лекарска служба, 1317. већ постоје апотеке, а 1436. гради се водовод који са извора удаљеног 12 км доводи воду у град...

КО ЈЕ УБИО КРЧМАРИЦУ?

Мора се признати да су Дубровчани са своје стране учинили све да странцима буде у њиховом граду што боље. Међутим, и поред свих тих напора није све ишло глатко са гостима. Међу њима је било и разних пробисвета и криминалаца,па су се у граду дешавала многа разбојништва и злочини за која се кривци нису могли пронаћи. Мало веће изабрало је јула 1330. два капетана и свакоме дало по 50 људи. Њима је била дужност да дању и ноћу стражаре у граду. Касније је решено да се свима странцима одузме оружје и да се појачају страже. Зато су изабрана још два капетана, сваки је од њих имао сада по стотину људи. Значи, 400 полицајаца на град од 5.500 становника, колико је Дубровник у време највећег процвата и имао.

Па ипак, и поред свих мера, незгоде су се и даље дешавале. Тако су на тајанствен начин извршена три убиства заредом. Прво је убијен властелин Влахо Вучетић, затим један ђакон и, на крају, једна крчмарица. Расписана је награда од 1.000 дуката оном ко пронађе убицу властелина, а за ђакона и крчмарицу обећано је знатно мање — за сваког по 100 перпера. Не зна се да ли су кривци пронађени, али се зна да су стражари од тада пазили на све иоле сумњиве, на све који се нису „правим путем враћали кући", на све прерушене...

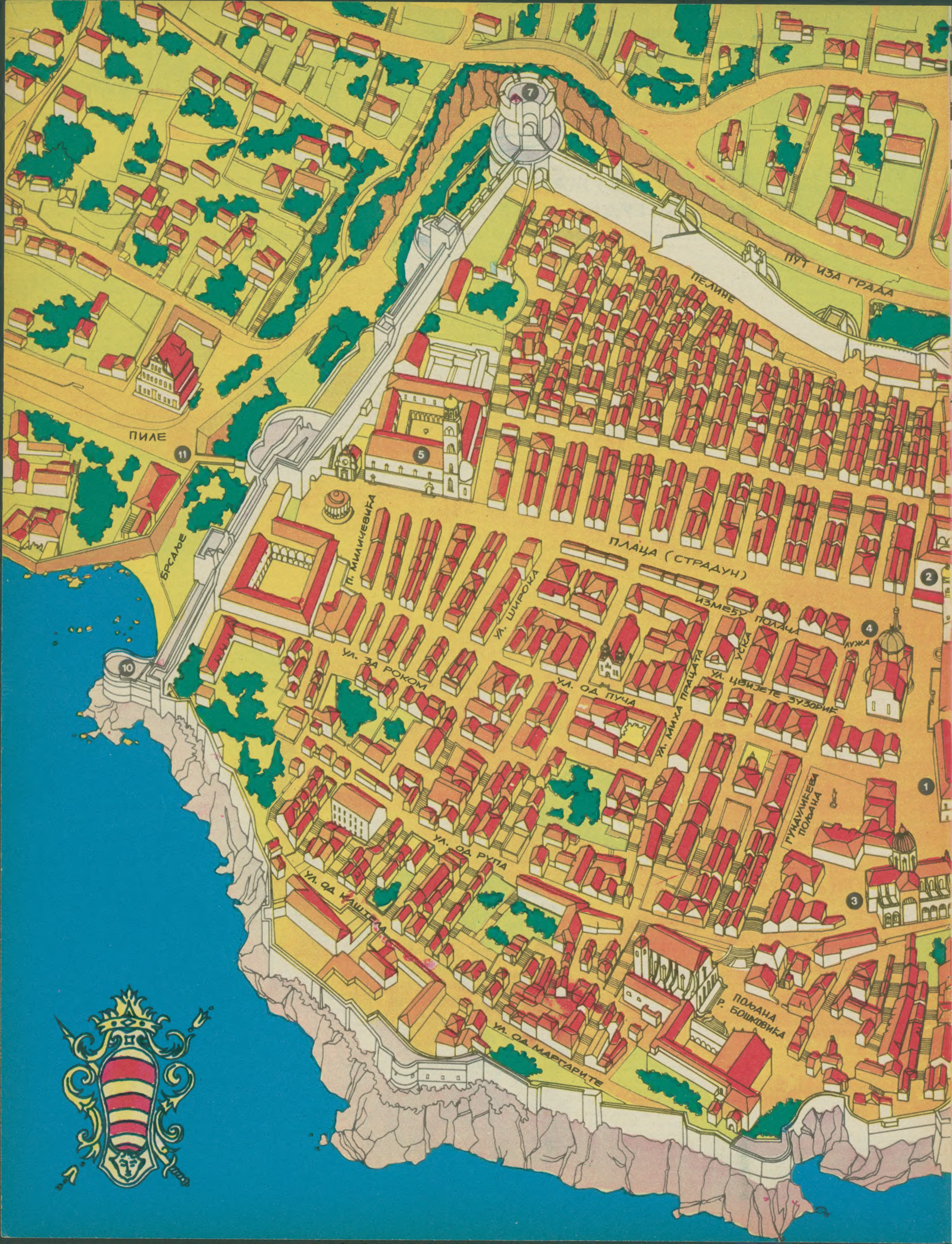

И тако, за хиљаду година Дубровачке Републике, која је много пута само захваљујући својој мудрости успела да спасе своју слободу и независност, кроз Дубровник су прошле хиљаде странаца. Они су изнели на глас овај гостољубиви и лепи град, неки су му нанели и штете, ипак већина је увећала његово богатство и славу. И данас, ако занемаримо што понека филмска звезда остане дужна позамашан хотелски рачун, задовољни су и домаћини и гости. И сваке године све је више оних који желе да виде „најлепши град на свету".

В. С.

Граду није увек било лако да угости сва стране трговце и морнаре који су овде прекидали путовање да се одморе, разоноде или склопе трговачки уговор.

7
ПУТ ИЗА ГРАДА
ПЕЛИНЕ
ПИЛЕ
11
5
БРСАЉЕ
10
П. МИЛИЧЕВИЋА
ПЛАЦА (СТРАДУН)
2
ИЗМЕЂУ ПОЛАЧА
4
ЛУЖА
УЛ. ШИРОКА
УЛ. ЗА РОКОМ
УЛ. ОД ПУЧА
УЛ. МИХА ПРАЦАТА
УСКА
УЛ. ЦВИЈЕТЕ ЗУЗОРИЋ
1
ГУНДУЛИЋЕВА ПОЉАНА
3
УЛ. ОД РУПА
УЛ. ОД КАШТЕЛА
ПОЉАНА Р. БОШКОВИЋА
УЛ. ОД МАРГАРИТЕ

ПУТ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ НАРОДНЕ АРМИЈЕ
8
12
6
ИЗМЕЂУ ВРАТА ОД ПЛОЧА
ГРАДСКА ЛУКА
КАШЕ
ЛУКОБРАН
ПОРПОРЕЛА
9
УЛ. КНЕЗА ДАМЈАНА ЈУДЕ
ПОЉАНА МАРИНА ДРЖИЋА
ИСПОД МИРА
ДУБРОВНИК
И
ШТА У ЊЕМУ
ТРЕБА
ВИДЕТИ
1. Кнежев двор (палата из XV и XVI века, некада средиште политичке власти Републике, данас: Музеј — Научна библиотека)
2. Палата „Спонза“ (XVI век — Историјски архив — Музеј социјалистичке револуције дубровачког краја)
3. Столна црква (XVIII век — Бискупска палата XVI век)
4. Црква „Свети Влахо“ (XVIII век — Орландов стуб XV век)
5. Фрањевачка црква, Самостан и музеј (стара апотека основана 1317. године — Свети спас, XVI век)
6. Доминиканска црква и самостан (XV век)
7. Кула „Минчета“ (XV век)
8. Тврђава „Ревелин“ (XVI век)
9. Тврђава „Свети Иван“ (XIV--XV век — Акваријум — Поморски музеј — Етнографски музеј)
10. Тврђава „Бокар“ (XV век — Лапидаријум)
11. Врата од Пила
12. Врата од Плоча

НАУЧНЕ ПРЕТПОСТАВКЕ

ШТА ЈЕ ТО С КЛИМОМ?

Да ли нашу планету чека ново ледено доба, како мисле неки научници, или наилази топли период, како тврде други?

Од четрдесетих година овог века, кажу статистике о времену, средња температура у Северној Америци, Европи и Азији, стално опада. Свaких десет година постаје хладније за један десети део степена. И то у просеку. На крајњем северу то захлађење је још веће. Последњих година крилати становници Арктика свијају своја гнезда све јужније, шуме се полако али стално повлаче пред надирањем тундри.

Ако би се анализирали само подаци узети за последњих тридесетак година, онда би закључак о наступању леденог доба био неминован. Није нам потребан „времеплов“ да бисмо открили каква је клима била раније, то јест од почетка нашег века до четрдесетих година. За то је довољно прелистати старе новине. Из њих дознајемо да је то био период отопљавања које је нарочито било приметно у приполарним областима. Средином двадесетих година нашег века просечна зимска температура била је виша но крајем прошлог века: на обалама Шпицберга за шест Целзијусових степени, у области Нове Земље за три до четири степена, у средишним деловима Гренланда за четири.

ЛЕД СЕ ПОВЛАЧИ

Тридесете године доносе нове топлотне рекорде: у неким областима Артика топлије је за добрих десетак степени. За првих четрдесет година овог века маса пливајућег леда смањила се готово за половину. Крајем прошлог века брод норвешког поларног истраживача Фритјофа Нансена „Фрам“ био је окован ледом дебелим 3,6 метара. Међутим, совјетски ледоломац „Георги Сједов“ пловио је у периоду 1938. до 1940. северније од „Фрама“. и то кроз лед чија је дебљина била свега два метра. Време пловидбе у поларним областима продужило се готово за два и по пута.

Отопљавање је утицало и на биљни и животињски свет. Шуме су почеле да „наступају“ према северу на рачун тундри за по неколико стотина метара годишње, на Новој Земљи први пут је почео да се гнезди велики морски галеб. Бела јаребица, шљука, конопљарка и друге птице „помакле“ су се на север за сто до двеста километара, а неки четвороношци, као што су зец и твор, и за 500 до 700 километара. Крајем тридесетих година крај обала Сахалина први пут су примећене тропске летеће рибе, а у Канади се граница обрадивог земљишта померила на север за 200 километара. Промене се нису запажале само на северу наше планете. Снежна граница у планинама Перуа померила се навише за 900 метара, лета су свуда због топљења леденог поларног оклопа и већег испаравања постала влажнија. На читавој планети клима је постала уједначенија, приметно су се ублажиле температурне разлике између зиме и лета, југа и севера.

Таква је била општа слика климатских промена у првој половини овог века. Тада се, што је сасвим разумљиво, родила претпоставка да ће арктички базен најзад бити ослобођен леда (разуме се, само у току лета док би се зими лед поново појавио). Говорило се већ како ће наша планета изгледати ако би се сасвим отопио лед Антарктика и Гренланда, за колико ће порасти ниво мора и океана, које ће делове копна покрити вода...

Тако се могло догодити... Али, дошле су хладне зиме четрдесетих година и отада се кривуља средњих годишњих температура спушта. Уместо пророчанства о отопљавању на читавој планети, појавиле су се научне претпоставке да улазимо у епоху „малог леденог доба“.

ТОПЛОТНО КЛАТНО

Познато је да се клима суштински мењала током милиона година. Ти дуги процеси били су изазвани померањем континената, образовањем планина и космичким утицајем. Међутим, те промене, пошто трају дуго, не могу се запазити у току једног људског века. Али, поред њих постоје и „мале климатске промене“ које настају због утицаја океанских водених маса и цикличне сунчеве активности.

Још 1938. године совјетски академик Шулејкин изнео је теорију о колебању система „поларни лед — топле воде океана“. Промене, чак и мале, у Голфској струји проузрокују „дисање“ леденог покривача: он се отапа или расте. То, пак, доводи до пулсирања хладних водених маса које у Атлантик доносе Лабрадорска и Гренландска струја. Наиме, уколико се под утицајем топле Голфске струје поларни лед више растапа, утолико хладне воде притиче у Антлантик. Голфска струја се хлади и поларни лед „расте“. Прилив хладне воде затим се смањује, Голфска струја поново постаје топлија, лед под њеним утицајем поново се топи. И тако се „топлотно клатно“ стално њише доносећи хладније и топлије периоде чије је трајање различито: од 25 до 90 година.

Историја је забележила многе промене у клими на нашој планети. Пре свега 2000 година данашње пустиње северне Африке снабдевале су пшеницом целу јужну Европу. У време викинга, а то је пре неколико векова, Северни ледени океан био је током лета готово потпуно слободан од леда. У насељима скандинавских колониста на Гренланду нађени су остаци око три стотине имања, два манастира и многих цркава. Али, већ крајем 15. века трагови Нормана на Гренланду (чије име у преводу значи Зелена Земља) се губе, насеља остају пуста а веза с Европом се прекида. Један од главних узрока томе је — нагло захлађење.

„Мало ледено доба“, које је почело у 18. веку, довело је до знатног пада просечних температура у поларним крајевима и ширења ледених пустиња према југу. Само су краткотрајни топлији периоди, као што је онај почетком овог века који је трајао до четрдесетих година, подсећали на благотворну климу из времена викинга.

Кроз неколико година треба очекивати ново отопљавање. То неће бити сасвим обичан пораст средњих годишњих температура. Анализа океанских и сунчевих циклуса дозвољава научницима да закључе: мало ледено доба се завршава. Два таласа отопљавања — дугорочно и краткорочно — треба да се подударе, а последица тога биће отопљавање знатно јаче но што је било у првим декадама овог века. Научници тврде: почетак 21. века биће обележен знатним побољшањем климатских услова. Није искључено да ће арктички базен, први пут после времена викинга, бити ослобођен ледених окова. Максимално отопљавање треба да наступи касније, између 2300. и 2400. године. Међутим, у другој половини трећег миленијума поново ће доћи до постепеног опадања средњих годишњих температура.

А шта нас чека у најближој будућности? Отопљавање које треба да почне већ ових година, довешће до промене у распореду воденог талога. У средњој Азији воденог талога ће бити више, међутим, око Дона, Волге, у Украјини а вероватно и на југу Европе, биће га мање, нарочито у току зима. У тим крајевима чак се могу очекивати суше. Зато научници упозоравају: треба се побринути за што ефикасније системе наводњавања. Ако се стручњаци нису преварили, кишних лета као што је овогодишње ускоро више неће бити.

И. Буљгин

ПРЕПОТОПКО

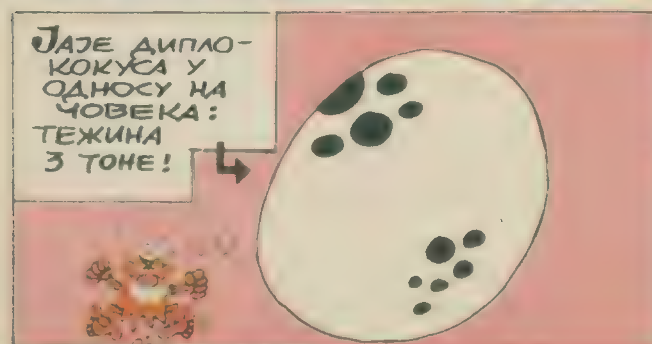

ПЕТ ЧАСОВА КАСНИЈЕ...

КОМЕ ДА ВЕРУЈЕМ?

ИМАЛИ СМО САМО ЈЕДНУ ЖЕЉУ: ДОМОЋИ СЕ БЛАГА, ПОДЕЛИТИ ГА И — СВАК НА СВОЈУ СТРАНУ

Требало је да одустанем од експедиције и окренем „Салвор Квин“ у правцу куће кад сам чуо врисак Фрица Молдера. Уместо тога улетео сам у кабину за посаду и видео како Макс Гуровски стеже својим снажним шакама Немчев врат.

Дохватио сам француски кључ са стола и пошао према снажном Гуровском. Одмах је пустио Молдера.

— Гуровски, проклети манијаче! — викнуо сам потежући свој револвер.

— Ох, Пите, знаш да теби не бих нанео зло — рекао је Гуровски и израз лица му је постао наједном питом.

— Ако те још једном ухватим да га мучиш — рекао сам и показао главом на Молдера који је дахтао — обећавам ти да ћу те искрцати на прву од оближњих стена, па нека ти галебови праве друштво.

Гуровски је бацио убилачки поглед на Молдера и промрмљао:

— Добро, добро, Пите.

Изишао је, а ја сам дао Молдеру да попије мало јевтиног хамбуршког коњака како би се прибрао.

Ратни дневник

Као што сам рекао, можда је то био тренутак да одустанем од свега и запловим у правцу југоистока, натраг ка Енглеској. Уместо тога рекао сам Молдеру да још једном рашири своју стару избледелу мапу. Морао сам уверити самог себе да се налазимо у близини потонулог блага које се састојало од златних шипки у вредности од пола милиона долара...

Већ три дана смо кружили овим делом мора и на северном хоризонту видела су се Фризијска острва, а иза њих се простирало Северно море. Управо сам се налазио за крмом када је Џон Синклер, који је на прамцу распростирао своју опрему за откривање подморница из другог светског рата, викнуо:

— Капетане, мислим да смо је пронашли!

Пошто смо се већ неколико пута преварили, Синклер је сада опрезно проверавао звуке и њихов одјек, док сам ја једва чекао да ставим пераја и маску и зароним. Молдер је био уверен. Сматрао је да њему треба да припадне част да се први спусти и у томе је било неке логике. Нико од нас не би знао за потопљену подморницу која крије читаво богатство, да није било Молдера који ми је испричао о свом недавно преминулом оцу, о његовом старом војничком сандуку који је открио после његове смрти, о ратном дневнику, о мапи.

Па ипак, ја сам у ову експедицију уложио лавовски део. Сем тога, да ли сам могао веровати да Молдер неће извршити неку саботажу ради личне користи? Такве сумње нису ме мориле кад смо испловили из Амстердама. Али, сада? Могу ли икоме веровати? Нобију Кларку, бившем британском „човеку-жаби“ кога је обучавао лично чувени ронилац Краб? Сам ми је испричао да је био у затвору у Дартмуру због преваре, а ни ту бразготину преко образа сигурно није зарадио док се бријао. Џону Синклеру, упорном Шкотланђанину? Ништа о њему нисам знао. Максу Гуровском? Тај огромни Пољак био ми је веома привржен, али док је жив он неће заборавити да су му Немци покопали још живе родитеље заједно са још 200 талаца на једном стратишту у близини Варшаве. Мрзео је Молдера. За њега су сви Немци били нацисти. Једино сам имао поверења у машинисту Клинта Спода, можда само зато што је био мој сународник, Американац. Ни о њему ништа нисам знао и на реч сам му поверовао да је поморски инжењер који је почео да се бави продајом некретнина у Флориди.

Десет минута касније спустио сам се, ипак као први. Кроз мутну воду Северног Атлантика, на дубини од око 9,5 метара угледао сам обрисе потонуле подморнице. Приближио сам јој се, и с мешавином узбуђења и страха попео сам се на мост. Сувише лепо да би било истинито! Мада је, онако обрасла зеленим алгама, изгледала као изникла из морског дна, није била чврсто припијена за тле. А била је пуна злата.

Сви подаци из дневника Молдеровог оца прошли су ми кроз главу. Један усамљени савезнички бомбардер почео је да баца бомбе на нацистичку подморницу и она је брзо заронила. Ипак, не довољно брзо, јер ју је једна бомба погодила. Од 22 члана само су петорица, међу њима и Молдеров отац, испливали на површину, где су их касније спасли немачки рибари. О товару злата у Берлину се ништа није знало, о томе ни Хитлер није био обавештен. Нацистички командант за северну Холандију, генерал фон Шлет, наредио је да се те златне полуге пребаце у неки нордијски фјорд да му се нађу после рата, јер је видео да је крах Немачке близу. Знао сам да се златне полуге налазе у просторији са торпедима. Лако сам сада установио да у њу вода није продрла.

Извлачимо подморницу

Испливао сам на површину и обавестио остале да смо пронашли потонуло благо. Њихова реакција? Озбиљно су почели да разговарају како да се благо извуче. Није било узајамних честитања и здравица, нисмо били толико блиски.

Те вечери сам приметио да је Ноби Кларк оловком обележио један датум на зидном календару: 28. јул 1973.

У зору следећег дана почели смо да се договарамо шта да урадимо. Предлагао сам да се прамац подморнице извуче на површину и да онда ацетиленским лампама прокрчимо пут до просторије са торпедима.

— Нисам сигуран да је то најбољи пут — приметио је Ноби Кларк — Боље да подигнемо целу подморницу.

Чини ми се да су он и Џон Синклер једини имали неко искуство у оваквом послу, ми остали били смо прави аматери, а ни наша опрема није била на завидној висини.

Остали су се сложили с њим. У року следећих четрдесет и осам часова сви смо се редом спуштали до подморнице да бисмо је погледали. Ја сам био чак два пута. До просторије са торпедима могло се доћи само кроз контролну собу, па радио-собу и одатле за посаду, а све оне биле су поплављене. Једва смо уз помоћ секира прокрчили пут до просторије са торпедима и нашли врата добро забрављена. Тада ми је постало јасно да је заиста једини начин да дођемо до блага да целу подморницу извучемо на површину.

Почели смо да спуштамо каблове, Молдер је био на дну и њима омотавао труп подморнице. Била је то релативно лака приобална подморница од 250 тона, али ипак више него тешка за нашу опрему и моторе.

Надали смо се да ћемо успети да је бар мало издигнемо са дна па да онда, уз помоћ танкова за равнотежу које бисмо поставили бочно и надували, да је подигнемо тако да лебди изнад ваздушног јастука. да би нам то лакше пошло за руком, одлучили смо да то учинимо одмах кад престане осека и када струја плиме вуче све нагоре.

Пуном паром напред!

Дошао је тај тренутак: пре подне 3. августа. Добро смо доручковали да нам не би понестало снаге. Барометар је стално падао, небо је постајало све мрачније, а пенушави таласи све јаче су ударали о оближња мала стеновита острва.

Ноби Кларк и Џон Синклер заронили су са цревима и чим су их повезали са главним танковима за равнотежу, ми смо почели да пумпамо. Довикнуо сам Споду:

— Напред пуном паром!

„Салвор Квин“ је запловила свом снагом, наш компресор је дахтао као фабрика на палуби. Када је брод задрхтао и успорио, викнуо сам:

— За име света, Споде, пуном паром!

Био сам сувише запослен да бих опазио да је код крме почела размирица. Ноби Кларк је изронио, скинуо маску са лица и узвикнуо:

— Капетане, креће се!

Прошло је неколико напетих тренутака, а затим се појавила на површини во де палуба подморнице. Почели смо одушевљено да вичемо, али радост је брзо уступила место страху. Ос

лобођена извлачења подморница „Салвор Квин" је сада јурила као булдожер без контроле.

— Зауставите моторе! — викнуо сам.

Макс Гуровски је ожеднео и отишао да попије мало коњака. Кад се вратио, Фриц Молдер, који је био за крмом, добацио му је нешто заједљиво и сада су њих двојица викали један на другог. Молдер је управљао крмом само једном руком.

— Идиоти! — скоро сам зајецао, одгурнуо Молдера и дограбио крму. Али, крма ми се отргла из руке и брод је налетео на стену. Неколико секунди касније Клинт Спод је излетео из машинског одељења.

— Експлодираће за неколико тренутака — викнуо је.

Изгубили смо брод

Сетио сам се 25 кг експлозива које смо понели из Амстердама. Пламени језици већ су се пробијали кроз дрвену палубу.

— Проклети били! — викнуо сам. Зажелео сам да Молдеру и Гуровском разбијем главе, али уместо то га довикнуо сам Молдеру:

— Брзо пошаљи радиом СОС. Споде, Гуровски, брзо храну, алат, сву опрему у чамац па ка подморници. Брзо!

Из претовареног чамца, са даљине од 100 метара, посматрали смо како експлозија уништава „Салвор Квин". Сада смо се попели на подморницу опседнути само једном жељом: домоћи се злата, поделити га и — свак на своју страну. Додуше, неће бити лако сакрити злато пред посадом која дође да нас спасе, али до његог доласка већ ћемо нешто смислити.

— Останите где сте! — зауставио нас је глас Нобија Кларка. У руци је држао мину. — Нашао сам је испод својих ногу, везану жицом. Могла ме је разнети. Ко зна колико их још има у овом мртвачком сандуку. Пронашао сам још три везане за таваницу... Сигурно их има још!

Окренуо сам се Молдеру:

— Па, Фрице, како да твој отац није то поменуо у дневнику?

— Можда није знао. — Молдер је слегао раменима као да му је свеједно да ли му верујем или не.

Требало је сада прво наћи мине и демонтирати их. Био је то одвратан посао. Гацали смо кроз устајалу воду, међу људским костима, стрепећи да не нагазимо на неку мину. Најзад, стигли смо до врата просторије са торпедима и чекићем их развалили. Унутра су била два костура. Заједничким снагама изнели смо 120 килограма злата. Златне полуге биле су покривене алгама и муљем и за тренутак сам помислио да то уопште није злато. Ипак сам наредио:

Изнесите их на палубу и покријте... за случај да наиђе неки хеликоптер.

Сви у воду!

Кад смо завршили посао ветар се већ претворио у олују. То ми није сметало. Рачунао сам да ће то одложити наше спасавање тако да ћемо имати времена да пребацимо злато у чамац и поново спустимо подморницу на дно. Сада смо златне полуге ставили крај предњег топа да се прамац не би спустио у море, а затим смо се мало заложили. Тада је Клинт Спод кренуо у акцију... Касније сам сазнао да је учествовао у сличним подухватима крај обале Флориде и да се увек догађало исто. Када би еки па обавила посао, кретао је у напад и одузимао им плен. Његова животна девиза била је: нека се они исцрпну радећи, а ја узимам плен.

Ноби Кларк је стајао наслоњен на перископ и шалио се:

— Идем право у Лондон да се обучем к'о гроф!

— Никуда ти нећеш отићи. Ни ти ни неко од осталих. — Спод је држао у руци мој револвер. — Само преко палубе.

— А остатак злата? викнуо је Молдер.

Спод није обратио пажњу на његове речи.

— Мора да си луд ако мислиш да ћеш удавити нас петорицу и остати некажњен — покушао сам да га уразумим.

— Луд? — почео је да се смеје. — Злато ћу склонити на неку стену и доћи по њега када се цела гужва смири. А свако ће ми поверовати да су петорица аматера настрадали када су покушали да испале ракету за позив у помоћ, поготову по оваквој олуји.

— Долазак спасилаца могао би да омете твој план — приметио сам.

Климнуо је главом и викнуо:

— Зато и нема одлагања. У воду!

— Проклетниче, на оваквим таласима ниједан од нас неће моћи дуго да се одржи... завапио је Џон Синклер.

— На то и рачунам — хладно је одговорио Спод.

Обрачун

Спустио сам се у воду, а остали за мном. Међутим, Спод није знао да је Молдер одличан пливач. Мало се удаљио, а он да брзим замасима почео да се враћа. Спод је уперио на њега револвер. Искористио сам тај тренутак и покушао да се попнем на палубу подморнице. Спод је повукао ороз, метак ми је окрзнуо колено. Ипак, успео сам да се испнем, али Спод се бацио на мене. Осетио сам сечиво ножа на својој бради. Сподова колена су ме држала прибијеног за палубу, а онда наједном, притисак је попустио. Угледао сам лице Гуровског и чуо како Споду пуцају кости. С муком сам се спустио у воду. Струја ме је повукла у дубину и око мене све се замрачило. Освестио сам се од хладне воде и некако исплива на површину. Видео сам како се Спод и Гуровски туку. А онда, велики талас одвукао је са палубе и Гуровског. У међувремену, Молдер је нестао испод палубе: отишао је по преостало злато. Помислио сам да Спод никада неће изићи жив из те подморнице.

И није. Шта се коначно догодило у том плovећем мртвачком сандуку никада се неће сазнати. Мора да је Молдер нагазио на неку мину, јер одјекнула је страховита експлозија, ватра је захватила подморницу и она је потонула као камен.

Ноби Кларк је успео да доплива до стене. Гуровски је био сувише близу експлозије. Џон Синклер и ја смо отпливали до чамца. У зору нас је спасао хеликоптер холандске морнарице и пребацио у Амстердам.

Злато? Оно је сада дубље него икад, али сигурно да се може извући. Положај: 6 степени и 12 минута источне географске дужине, 53 степена и 27 минута северне ширине. Неће бити тешко наћи добровољце за тај посао, али на мене нека нико више не рачуна.

Пит Морган

ХОГАР СТРАШНИ

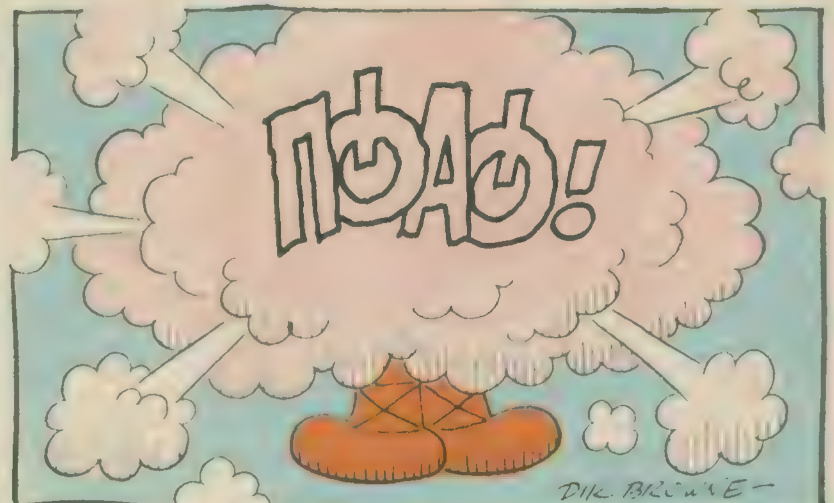

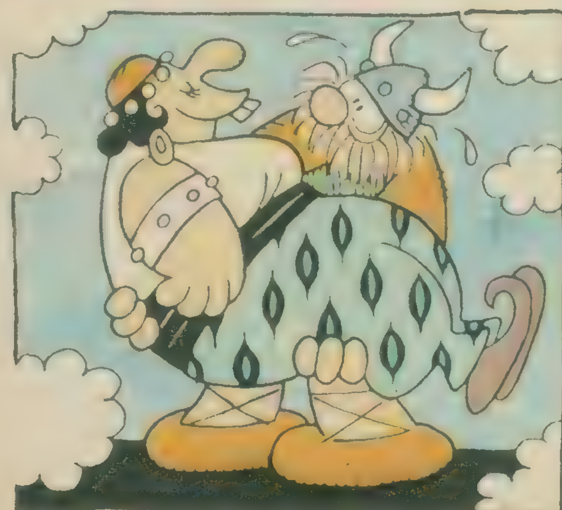

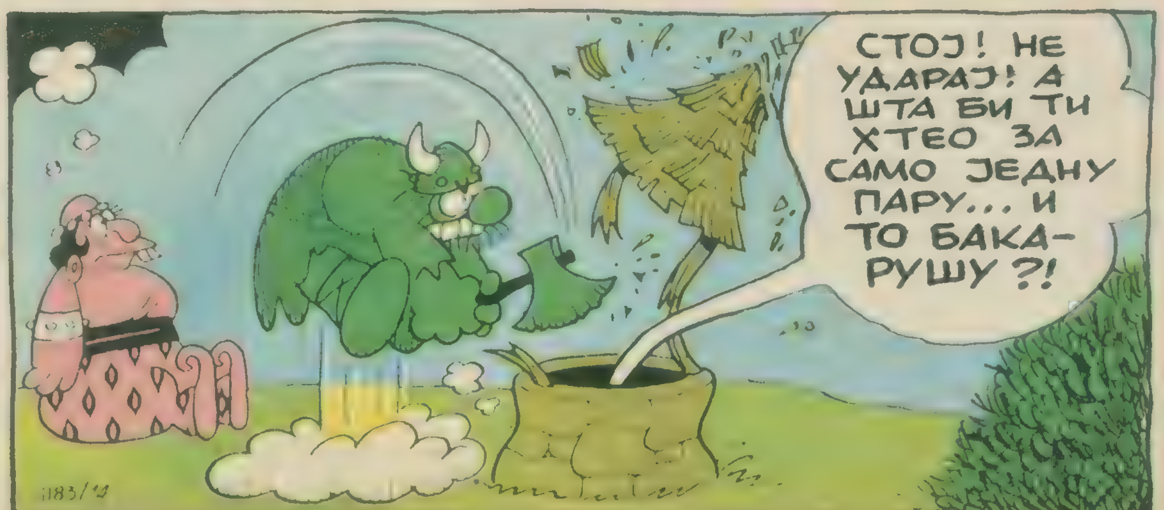

Најдужа ноћ на ГУАМУ

ДОК ЈЕ СТРЕЛАЦ МАРТИНЕЗ НАПЕТО ОСЛУШКИВАО ЈЕР МУ СЕ УЧИНИЛО ДА СЕ НЕКО ТИХО КРЕЋЕ КРОЗ ПОМРЧИНУ, СРУЧИЛА СЕ КИША РУЧНИХ БОМБИ.

Гуам, највеће и најјужније од Маријанских острва, требало је да буде ослобођено од Јапанаца последње. Било је одређено да 3. дивизија америчке морнаричке пешадије изврши напад на Гуам половином јуна 1944. Али, како је непријатељски отпор на Сајпану био много жешћи него што се очекивало, 3. дивизија је задржана у резерви и дан напада на Гуам одложен је за 21. јул. Због тога су борци морнаричке пешадије морали да преседе на својим бродовима више од 50 дана. Ипак, искрцавање је изведено и Гуам ослобођен. Али, ноћу 25. јула Јапанци су у једном самоубилачком налету покушали да поврате ову важну тихоокеанску базу.

САМО НАПРЕД

Око три часа изјутра стрелац по имену Мартинез чуо је пред собом у трави неки шум, као да се неко опрезно креће. Затим је из таме допро удар метала о метал и неко тихо али журно кретање кроз помрчину. То га је узнемирило. Буљио је кроз таму, али ништа није могао да види. Док је ослушкивао, киша ручних бомби полетела је кроз мрак и експлодирала иза њега. Бомбе су наставиле да падају. Све чешће су експлодирале и бацачке мине.

Пробудио је своја два друга који су, згрчени под кабаницама лежали крај њега у шанцу. Тог часа из јапанских линија испаљен је наранџасти, светлосни сигнал и читава река Јапанаца изненада бану из таме. С бајонетима, који су блештали у светлости ракета, јуришали су на морнаричке пешадијске редове, бацајући бомбе и вичући: „Ван-заи-аи!“

Разбуђени борци, мокри и уморни, дограбили су оружје. Прве ручне бомбе полетеле су на Јапанце који су јуришали. Војник на телефону тражио је да се без прекида испаљују светлосне ракете и ускоро је над положајем као нека циновска ватра, почела да лебди треперава светлост.

Непријатељ је нападао дуж целе линије. На десној и левој страни напад је био сасвим заустављен. Митраљези и машинке косили су Јапанце истом брзином којом су пристизали. Непријатељски напад се, најзад, усредсредио на вододерину у којој је стајало неколико америчких тенкова који су на њих отворили ватру из својих 75 калибарских топова. Јапанци су насртали на челична чудовишта, пуцали из пушака у металне бокове тенкова, пели се на њих у узалудном покушају да допру до посаде. Ударали су о куполе и затворена врата, али у свом узбуђењу нису успели да оштете ни један једини тенк.

У рову ископаном за тројицу, стрелац Мартинез и његова два друга тукли су све испред себе несмањеном ватром и тако овај први налет Јапанаца скренули на друге делове линије. У краћем предаху, један је напустио ров и отишао да донесе још ручних бомби. Мартинез и његов друг Вимер остали су сами.

ВИШЕ НЕ ВИДИМ!

Док су размишљали да ли да се и они повуку, изненада су се нашли пред првим нападачким редом Јапанаца. Са исуканим бајонетима, непријатељ се сада примицао спорије; бацивши ручне бомбе, полегао би по земљи да сачека експлозију. Прве бомбе су грунуле не повредивши два друга. Затим је једна разнела Вимерову пушку. Тек тада су одлучили да је време да се повуку.

Мартинез и Вимер су стигли до командног положаја свог вода у старом кратеру од гранате, десетак метара под врхом гребена, који је држао поручник Едвард В. Малкаи. Према осветљеном небу, угледали су групицу Јапанаца. Мартинез је опалио по њима и они су се изгубили у тами. Само тренутак касније, ланац ручних бомби закотрљао се према маринцима. Мада су већином одскакале и експлодирале испод њих, једна бомба је пала пред самог Вимера. Гелери су разнели потпоручников карабин и озледили му леву страну главе и тела.

Када се повратио од бола, потпоручник је угледао Вимера који му је пружао свој револвер.

— Узмите га, потпоручниче — говорио му је Вимер чудним гласом.

Потпоручник је одбијао јер је знао да ће и војнику оружје бити потребно.

Вимер је подигао главу и осмехнуо се:

— Само узмите, потпоручниче — прошапутао је. — Ја више не видим!

Међутим, положај који су морнарички пешадинци држали на врху гребена, сада се већ распао у очајничке групице војника, који су се тукли бесом људских бића која неће да буду побијена. Јапанска ручна бомба закочила је наш митраљез и за тренутак га онеспособила. Посада га је брзо оправила и почела поново да пуца.

ДО ПОСЛЕДЊЕГ ЧОВЕКА

Стрелци у суседним стрељачким редовима чули су изненадни нељудски урлик који је долазио из правца митраљеског гнезда. При светлости сигналних ракета видели су како један члан митраљеске посаде покушава да из тела свог друга извуче јапански бајонет. Истог тренутка, незнано откуд, покуљао је нов талас Јапанаца и прегазио их обојицу. Три јапанска војника зауставила су се код ућутканог митраљеза и покушали да га окрену и отворе ватру на маринце. Али, један је повукао обарач пре него што је митраљез био окренут и рафалом засуо групу Јапанаца која је претрчавала преко врха гребена. Јапанци су покушали да окрену митраљез, подижући га заједно с постољем. Али, у том тренутку обасуо их је ватром један морнарички пешак из свог аутомата и они су испустили митраљез. Два Јапанца пала су на мртве маринце. Трећи Јапанац је извукао ручну бомбу, прислонио је у главу и разнео сам себе.

Око шест часова, три часа након што је почео непријатељски напад, последњи талас Јапанаца јуришао је преко врха брда. Ишли су збијени у гомилу, спотичући се и машући сабљама, бајонетима и дугачким моткама. Неки су већ били рањени и са окрвављеним завојима. Маринци су пуцали на њих у лудом јуришу. У овом последњем таласу самоубилачког напада, који је укупно трајао три часа, изгинули су сви Јапанци, сви до последњег човека.

Алвин М. Џозефи

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

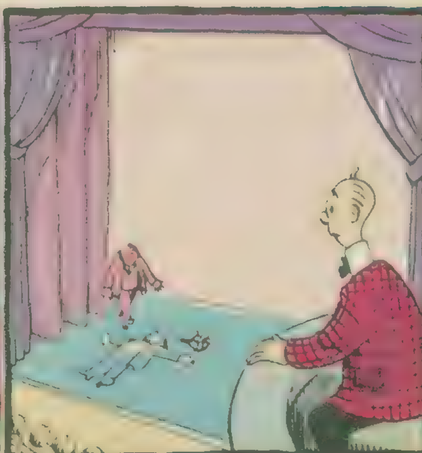

СРЕЋКО

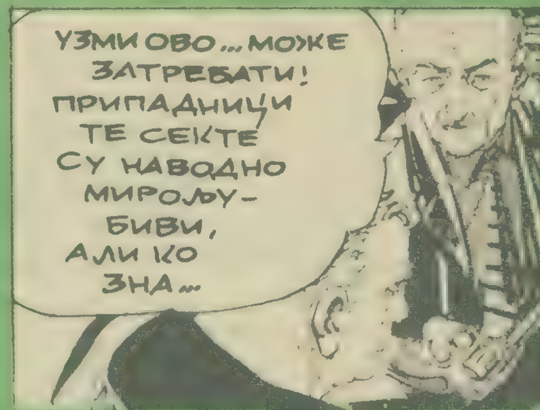

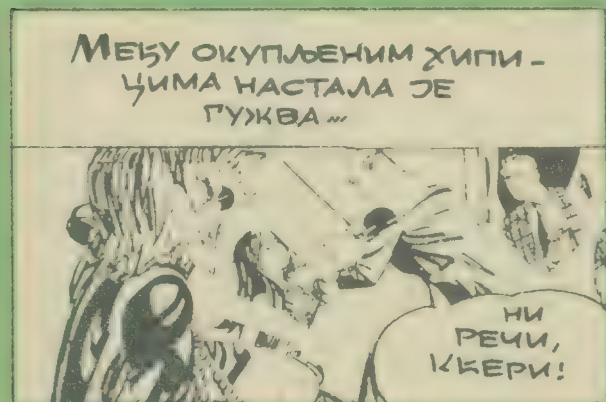
ЏЕМС БОНД: ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ

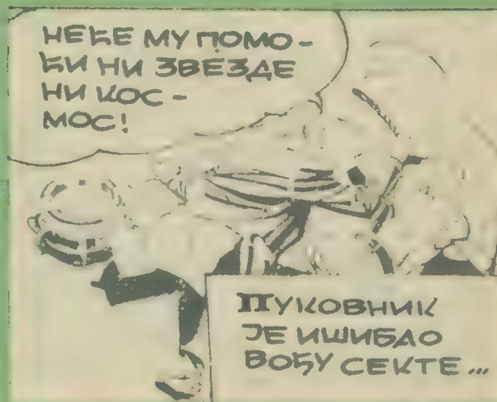

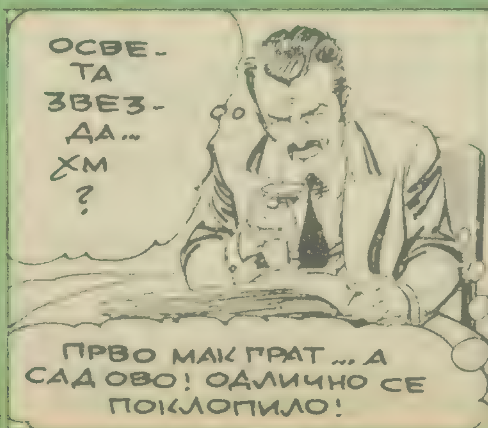

МАК ГРАТ СЕ ВРАТИО У СВОЈУ ЛОНДОНСКУ КАНЦЕЛАРИЈУ...
КАЖЕШ ДА ТЕ ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉСКИ ГЛЕДАО! ПА ШТА?

НЕ ШАЛИ СЕ, ПЕРЕЛИ! НЕ МОГУ ДА СЕ СЕТИМ КО ЈЕ... АЛ' ТО САМ ЛИЦЕ НЕГДЕ ВЕЋ ВИДЕО!
МОЖДА СУ ГА СТЕЗАЛЕ ЦИПЕЛЕ!

ХМММ... МОЖДА ОНДА НИЈЕ ИМАО БРКОВЕ!

ТЕ ВЕЧЕРИ ГНЕВНИ ПУКОВНИК ПОШАО ЈЕ НА СВОЈУ УОБИЧАЈЕНУ ШЕТЊУ...

ПУКОВНИК ВУЛЕМ?
ДА! ШТА ЖЕЛИТЕ?

ПОЗНАЈЕМ ЛИ ЈА ВАС?
НЕ... АЛИ, ОВО ВЕРОВАТНО ПРИПАДА ВАШОЈ КЋЕРИ! НАШАО САМ КРАЈ ВАШЕ КУЋЕ!

ДА! ИНИЦИЈАЛИ СУ ЊЕНИ! ВЕРОВАТНО ЈЕ ОНА ИЗГУБИЛА! ХВАЛА ВАМ!

БИЛО ЈЕ ЛАКШЕ НО ШТО САМ МИСЛИО! ПУКОВНИЧЕ, ВИШЕ СЕ НЕЋЕШ ПОДСМЕВАТИ ЗВЕЗДАМА!

НЕШТО КАСНИЈЕ НЕКИ ФАРМЕР ЈЕ ПРИМЕТИО ЧУДАН ПРЕДМЕТ...
ОХ! КАКВА ЈЕ ВАТРЕНА ЛОПТА НА НЕБУ?
1716

ПУКОВНИКОВ ПАС ПОЧЕО ЈЕ СТРАВИЧНО ДА ЗАВИЈА...
ИДЕ ПРАВО НА НАС!

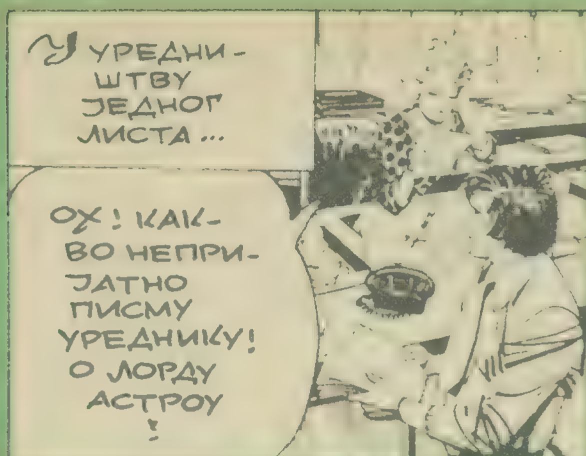
ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ЧИТАВ КРАЈ СЕ ОСВЕТЛИО...

...ИСТИНА ЈЕ! СПРЖИЛО ЈЕ ПУКОВНИКА... КАО ГРОМ!
ДА... КАО ЗВЕЗДАНА КУГЛА КОЈОМ ЈЕ ПРЕТИО АСТРО!

СУТРАДАН СЕ У ЛОНДОНУ ПРИЧАЛО САМО О „ЗВЕЗДАНОЈ ОСВЕТИ" АСТРОА...
СВАКАКО, ЈА САМ ГА ПРОКЛЕО! ПРИЗНАЈЕМ... ПОЛИЦИЈА МИ НИШТА НЕ МОЖЕ!

ВИ ТО ОЗБИЉНО ТВРДИТЕ?
УВРЕДИО ЈЕ МОЈУ БОЖАНСКУ ЛИЧНОСТ И ЗАСЛУЖИО ЈЕ СМРТ ОД ЗВЕЗДАНЕ ВАТРЕ!

У КАНТИНИ ТАЈНЕ СЛУЖБЕ...
ДА ТАЈ АСТРО НЕМА НЕКО НОВО ТАЈНО ОРУЖЈЕ?

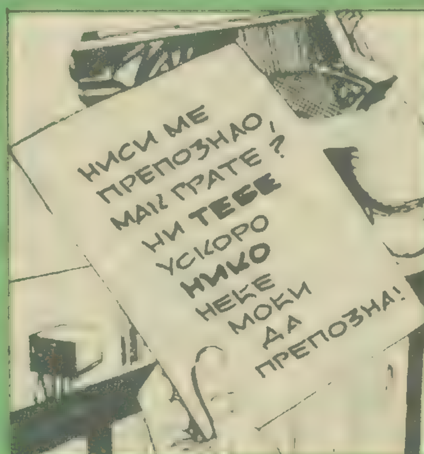

У УРЕДНИШТВУ ЈЕДНОГ ЛИСТА...
ОХ! КАКВО НЕПРИЈАТНО ПИСМУ УРЕДНИКУ! О ЛОРДУ АСТРОУ!

А ОД КОГА ЈЕ?
ПОТПИС ЈЕ ДОНАЛД МАК ГРАТ! НАЗИВА АСТРОА НАЈПОГРДНИЈИМ ИМЕНИМА!

ТЕ ВЕЧЕРИ... КАД СЕ МАК ГРАТ ВРАКАО У СВОЈ СТАН...
ХМ?! ВРАТА СУ ОТКЉУЧАНА!?

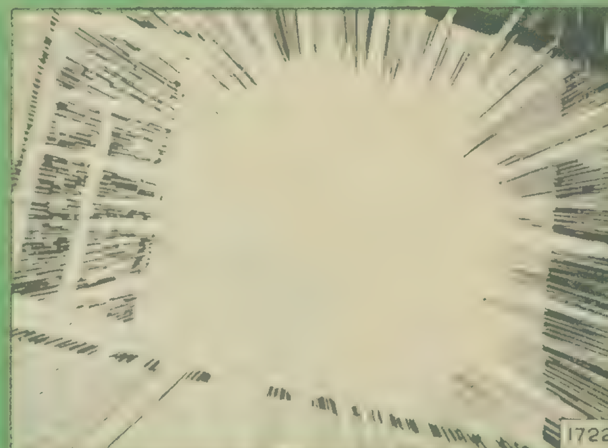
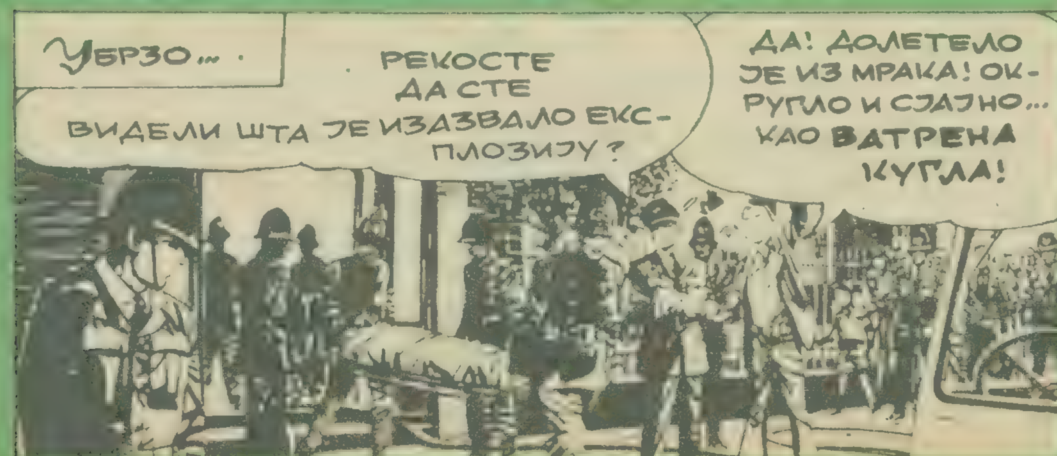
А ЗАКЛЕО БИХ СЕ ДА САМ ИХ ЗАКЉУЧАО КАД САМ ОДЛАЗИО!

У СТАНУ ЈЕ БИЛА ТИШИНА...
КО ЛИ ЈЕ ТО БИО?

МАК ГРАТ ЈЕ УШАО ОПРЕЗНО У СВОЈ СТАН...
ГЛЕ! ПОСЕТИЛАЦ ЈЕ ОСТАВИО ПОРУКУ!

НИСИ МЕ ПРЕПОЗНАО, МАК ГРАТЕ? НИ ТЕБЕ УСКОРО НИКО НЕЋЕ МОЋИ ДА ПРЕПОЗНА!

ВАРАШ СЕ, ДРУШКАНЕ! ЗБУНИЛИ СУ МЕ ТВОЈИ БРКОВИ... АЛ' КАСНИЈЕ САМ СЕ СЕТИО!
ГЛЕ! КАКВА ЈЕ ОВО КУТИЈИЦА?

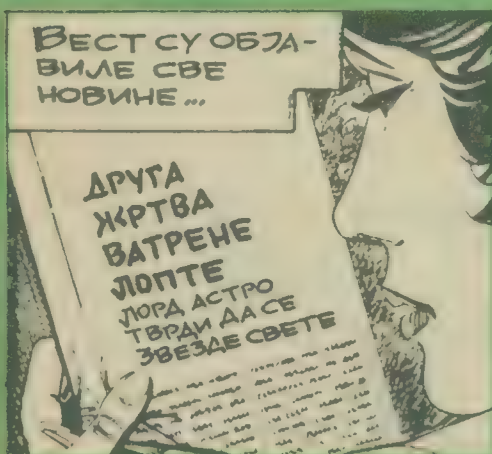
МАК ГРАТ ЈЕ ПРУЖИО РУКУ ПРЕМА КУТИЈИ... АЛИ СЕ ЗАУСТАВИО...
ХМ! ДА НИЈЕ НЕКА ПОДВАЛА!

ТА СВЕТЛОСТ НАПОЉУ... ДОЛАЗИ СВЕ БЛИЖЕ!

1722

УБРЗО...
РЕКОСТЕ ДА СТЕ ВИДЕЛИ ШТА ЈЕ ИЗАЗВАЛО ЕКСПЛОЗИЈУ?
ДА! ДОЛЕТЕЛО ЈЕ ИЗ МРАКА! ОКРУГЛО И СЈАЈНО... КАО ВАТРЕНА КУГЛА!

СУТРАДАН У УРЕДНИШТВУ...
ЖРТВА? НЕКИ АМЕРИКАНАЦ ДОНАЛД МАК ГРАТ! ПА ШТА?
ЈА... ЗНАМ ЗАШТО ЈЕ УБИЈЕН!

ПИСМО УРЕДНИКУ С НАПАДОМ НА АСТРОА?
СИГУРНА СИ ДА ЈЕ ПОТПИСАНО ИМЕНОМ ЖРТВЕ?
ДА! НАЗВАО ЈЕ ТОГ АСТРОА НАЈГОРИМ ИМЕНИМА!

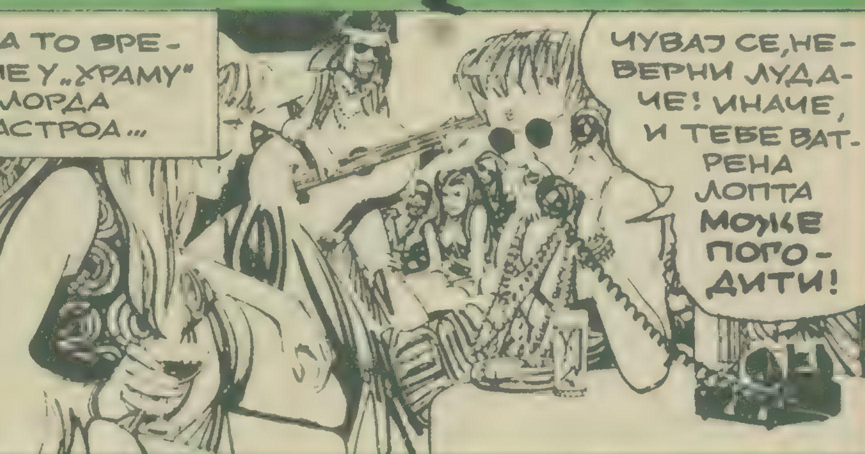

НИСАМ ПОЗНАВАО ТОГ МАК ГРАТА... АЛ' ЗВЕЗДЕ ВИДЕ СВЕ! И ЗВЕЗДЕ СУ МЕ ОСВЕТИЛЕ!

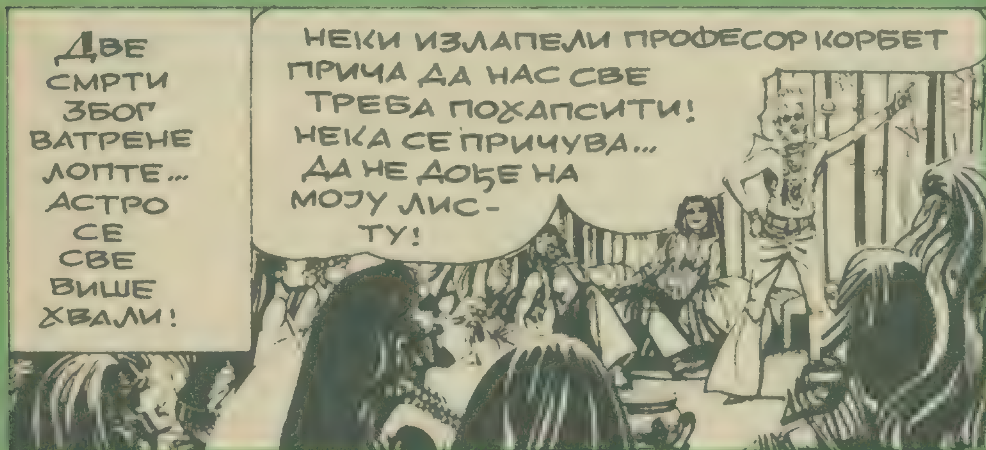

ВЕСТ СУ ОБЈАВИЛЕ СВЕ НОВИНЕ...
ДРУГА ЖРТВА ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ
ЛОРД АСТРО ТВРДИ ДА СЕ ЗВЕЗДЕ СВЕТЕ

ПРВО ПУКОВНИК... А САД ТАЈ АМЕРИЧКИ БИЗНИСМЕН! ЧУДНО... ШТА ТИ, ЏЕМСЕ, МИСЛИШ?
ПИТАЊЕ ЈЕ ШТА ЋЕ РЕЋИ ШЕФ!

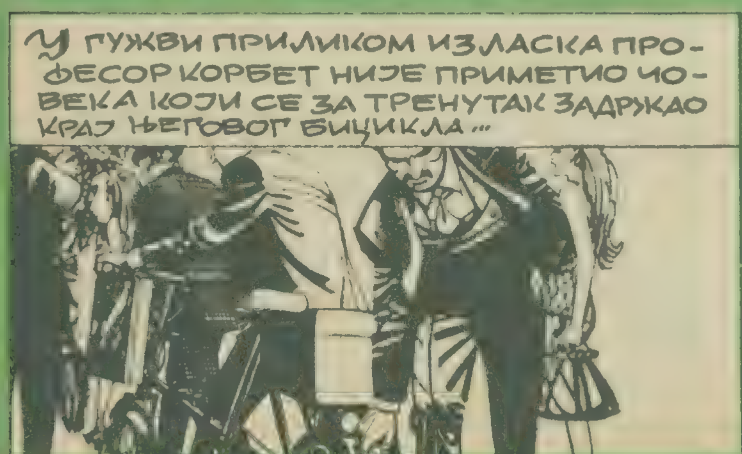

ШЕФ?
ПЕНИ, МАК ГРАТ НИЈЕ БИО АМЕРИЧКИ ПОСЛОВАН ЧОВЕК... РАДИО ЈЕ У ТАЈНОЈ СЛУЖБИ!

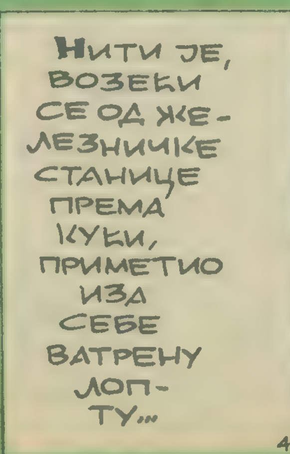

НЕШТО КАСНИЈЕ, КОД ШЕФА...
МАК ГРАТОВА СМРТ УЗБУДИЛА ЈЕ НАШЕ КОЛЕГЕ ПРЕКО МОРА! ИМА ЛИ КАКВИХ ТРАГОВА?
НИШТА! КАО НИ У СЛУЧАЈУ ПУКОВНИКА... САМО ШТО ЏЕНИФЕР ТВРДИ ДА НАКИТ НИЈЕ ЊЕН!

ЗА ТО ВРЕМЕ У „ХРАМУ" ЛОРДА АСТРОА...
ЧУВАЈ СЕ, НЕВЕРНИ ЛУДАЧЕ! ИНАЧЕ, И ТЕБЕ ВАТРЕНА ЛОПТА МОЖЕ ПОГОДИТИ!

ДВЕ СМРТИ ЗБОГ ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ... АСТРО СЕ СВЕ ВИШЕ ХВАЛИ!
НЕКИ ИЗЛАПЕЛИ ПРОФЕСОР КОРБЕТ ПРИЧА ДА НАС СВЕ ТРЕБА ПОХАПСИТИ! НЕКА СЕ ПРИЧУВА... ДА НЕ ДОЂЕ НА МОЈУ ЛИСТУ!

КАСНИЈЕ...
ЗАР СЕ ЈОШ ВОЗИТЕ КУЋИ БИЦИКЛОМ, ПРОФЕСОРЕ?
НЕГО! НИШТА БОЉЕ ЗА КОНДИЦИЈУ!

У ГУЖВИ ПРИЛИКОМ ИЗЛАСКА ПРОФЕСОР КОРБЕТ НИЈЕ ПРИМЕТИО ЧОВЕКА КОЈИ СЕ ЗА ТРЕНУТАК ЗАДРЖАО КРАЈ ЊЕГОВОГ БИЦИКЛА...

НИТИ ЈЕ, ВОЗЕЋИ СЕ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ ПРЕМА КУЋИ, ПРИМЕТИО ИЗА СЕБЕ ВАТРЕНУ ЛОПТУ...

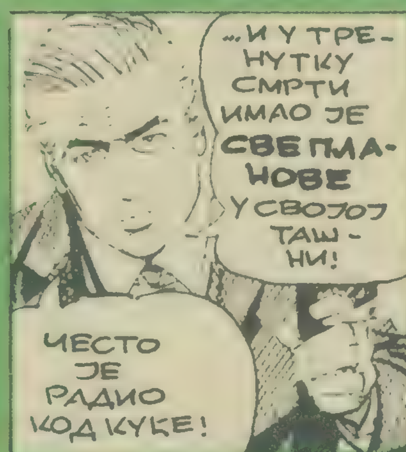

ОПЕТ ВАТРЕНА ЛОПТА
ТРЕЋА ТАЈАНСТВЕНА СМРТ

МОГУЋНО ЈЕ ДА СУ И МАК ГРАТОВО ПИСМО И ПРОФЕСОРОВ ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ АСТРОУ БИЛИ ЛАЖНИ...
ДА БИ УБИЦА ПОКРИО СЕБЕ!

МАК ГРАТОВА И КОРБЕТОВА СМРТ НИСУ СЛУЧАЈНЕ!

ПРОФЕСОР КОРБЕТ ЈЕ РАДИО ЗА МИНИСТАРСТВО ТЕХНОЛОГИЈЕ?
ДА! НА ПЛАНОВИМА НОВОГ АВИОНА...

...И У ТРЕНУТКУ СМРТИ ИМАО ЈЕ СВЕ ПЛАНОВЕ У СВОЈОЈ ТАШНИ!
ЧЕСТО ЈЕ РАДИО КОД КУЋЕ!

И ШТА СЕ ДОГОДИЛО С ЊИМ КАД ГА ЈЕ КУГЛА ПОГОДИЛА?
ТАШНА ЈЕ ОСТАЛА ЧИТАВА, АЛИ СУ ПЛАНОВИ НЕСТАЛИ!

ЕКСПЛОЗИЈА НИЈЕ УНИШТИЛА ТАШНУ?
НЕ! ПРОФЕСОР ЈЕ БИО ОПРЕЗАН ЧОВЕК...

И ЈОШ ДАВНО КОНСТРУИСАО ЈЕ ТАШНУ ОБЛОЖЕНУ МЕТАЛОМ... ГОТОВО НЕУНИШТИВУ!
ПИТАЊЕ ЈЕ... ШТА ЈЕ С ПАПИРИМА ИЗ ЊЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ЈЕДНОЈ КАФАНИ...
ОПРОСТИТЕ! ВИ СТЕ ШОФЕР ВИКТОРА СТРОНА?
1732

ПОЛИЦИЈА ЈЕ ПАЖЉИВО ПРЕТРАЖИЛА МЕСТО НЕСРЕЋЕ, ПЛАНОВА НИГДЕ НИЈЕ БИЛО...

ПОСЛЕДЊЕ ДВЕ СМРТИ НАВОДЕ НА МИСАО ДА ЈЕ УБИЦА ПРОФЕСИОНАЛНИ АГЕНТ!
ПИТАМ СЕ... ДА'ЛИ ЈЕ ВЕК ИЗАБРАО И ЧЕТВРТУ ЖРТВУ!

ДА, ЈА САМ ЊЕГОВ ШОФЕР!
ДА СЕ ПРЕДСТАВИМ! ЈА САМ ЗАСТУПНИК ОГЛАСНЕ АГЕНЦИЈЕ СТАР И...
1733

ДАЈЕТЕ МИ ОВАЈ ЧАСОВНИК БЕСПЛАТНО! А ЗАШТО?
ДОБИЋЕТЕ ЈОШ И 100 ФУНТИ АКО ГА БУДЕТЕ НОСИЛИ МЕСЕЦ ДАНА!

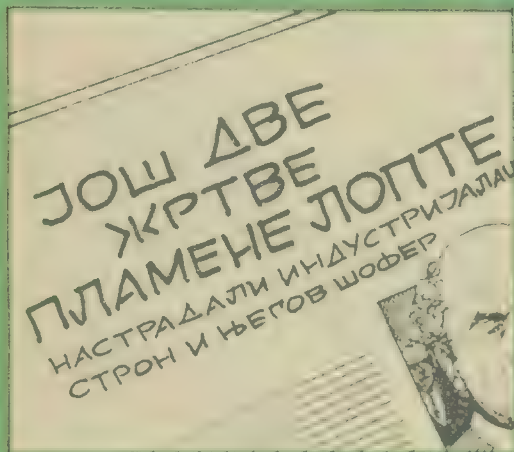

ИСКОРИСТИЋЕМО ГА ЗА РЕКЛАМУ! ШОФЕР ПОЗНАТОГ ИНДУСТРИЈАЛЦА СТРОНА НОСИ ЧАСОВНИК МАРКЕ...

КАСНИЈЕ...
НЕКИ НОВИНАР НА ТЕЛЕФОНУ! ЖЕЛИ МИШЉЕЊЕ МИСТЕР СТРОНА О ЛОРДУ АСТРОУ!
ИНДУСТРИЈА-Рекс-

ТРАЖИМ МИШЉЕЊЕ ОД СВИХ УГЛЕДНИЈИХ ГРАЂАНА, МИСТЕР СТРОНЕ... ИМАТЕ ЛИ ХРАБРОСТИ ДА КАЖЕТЕ ОТВОРЕНО...?

ХРАБРОСТИ? ЈАСНО! ЈА НЕ ВЕРУЈЕМ У МОЋ ВАШЕГ АСТРОА...
ОН ЈЕ ОБИЧАН ШАРЛАТАН И, ВЕРОВАТНО, ЗЛОЧИНАЦ!

НЕКО СЕ КАСНИЈЕ ЈАВИО БИ-БИ-СИЈУ...
ПРОВЕРИТЕ КОД СТРОНА АКО НЕ ВЕРУЈЕТЕ! ОН ЈАВНО ИЗЈАВЉУЈЕ ДА ЈЕ АСТРО **ШАРЛАТАН!**

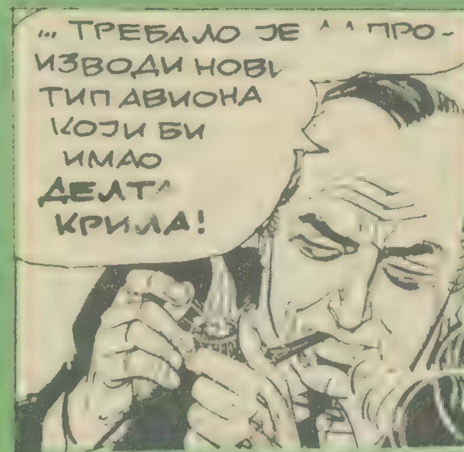

ЈОШ ДВЕ ЖРТВЕ ПЛАМЕНЕ ЛОПТЕ
НАСТРАДАЛИ ИНДУСТРИЈАЛАЦ СТРОН И ЊЕГОВ ШОФЕР

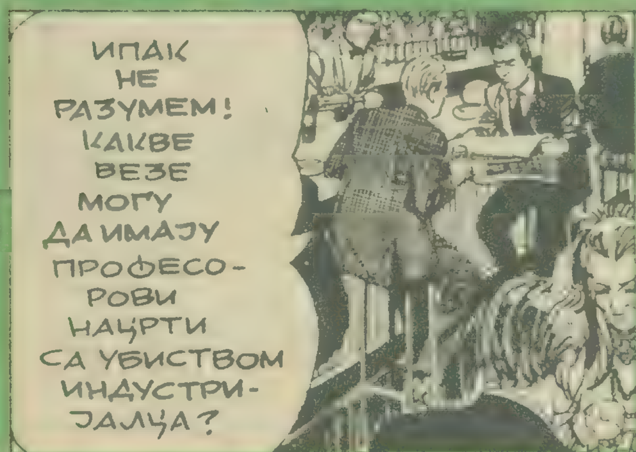

АСТРОА ИСПИТУЈУ У СКОТЛАНД ЈАРДУ...
ЖЕНА НАСТРАДАЛОГ ШОФЕРА ДОШЛА ЈЕ ЗБОГ НЕКАКВОГ **РУЧНОГ ЧАСОВНИКА!**

НАЈЗАД ЈЕ ДАН **ТРАГ**...
ПОЛАКО СЕ ОТКРИВА ВЕЗА ИЗМЕЂУ ЖРТАВА!

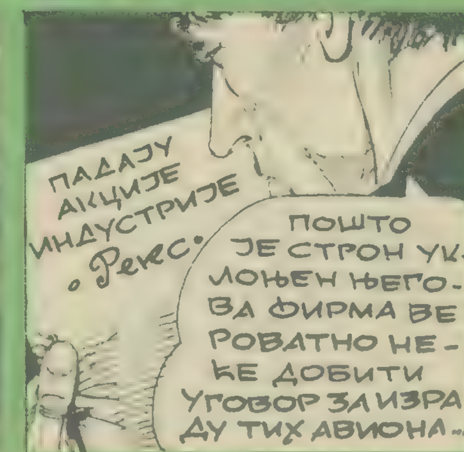

ТАЈ ЧАСОВНИК ЈЕ НАЂЕН НА РУЦИ ВАШЕГ НАСТРАДАЛОГ МУЖА!
ДЕЈВ НИКАД НИЈЕ НОСИО РУЧНИ ЧАСОВНИК!

У МЕЂУВРЕМЕНУ...
КО ЈЕ ОД ЖРТАВА ИМАО ВЕЗУ СА СТРОНОМ?
ПРОФЕСОР КОРБЕТ! ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ СТРОНОВА ФИРМА...

...ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ПРОИЗВОДИ НОВИ ТИП АВИОНА КОЈИ БИ ИМАО **ДЕЛТА КРИЛА!**

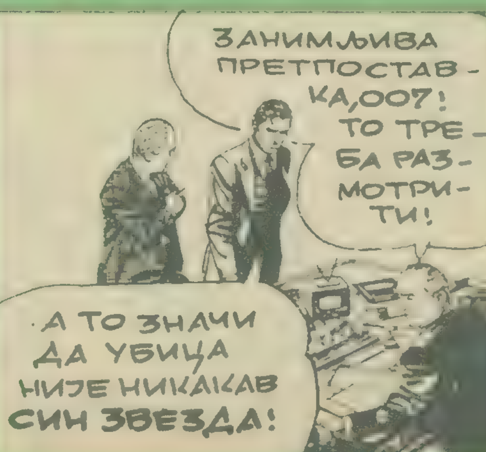

ИПАК НЕ РАЗУМЕМ! КАКВЕ ВЕЗЕ МОГУ ДА ИМАЈУ ПРОФЕСОРОВИ НАЦРТИ СА УБИСТВОМ ИНДУСТРИЈАЛЦА?

МОЖДА ЈЕ УБИЦА РАДИО ПО НАЛОГУ НЕКЕ СУПАРНИЧКЕ ФАБРИКЕ?
КАКО?

ПАДАЈУ АКЦИЈЕ ИНДУСТРИЈЕ »Рекс«
ПОШТО ЈЕ СТРОН УКЛОЊЕН ЊЕГОВА ФИРМА ВЕРОВАТНО НЕЋЕ ДОБИТИ УГОВОР ЗА ИЗРАДУ ТИХ АВИОНА...

СТРОН ЈЕ БИО ДУША ТЕ ФИРМЕ! САДА ЈЕ ФИРМА ОБЕЗГЛАВЉЕНА...
...И НЕЋЕ МОЋИ ДА ОДГОВОРИ УСЛОВИМА УГОВОРА!

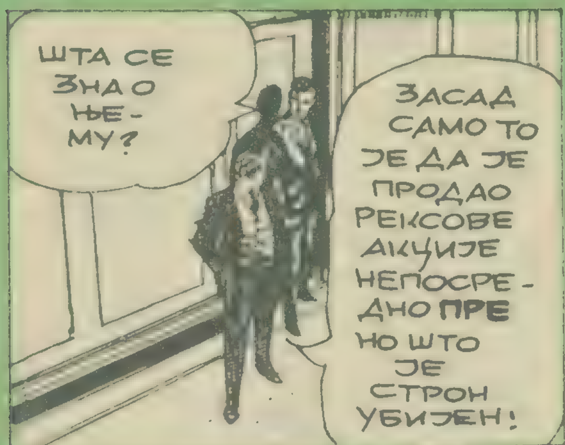

...И УГОВОР ЋЕ ДОБИТИ СУПАРНИЧКА ФИРМА **БРИТЕР...**
ТАЧНО! АКЦИЈЕ РЕКСА ПАДАЈУ А БРИТЕРА РАСТУ!

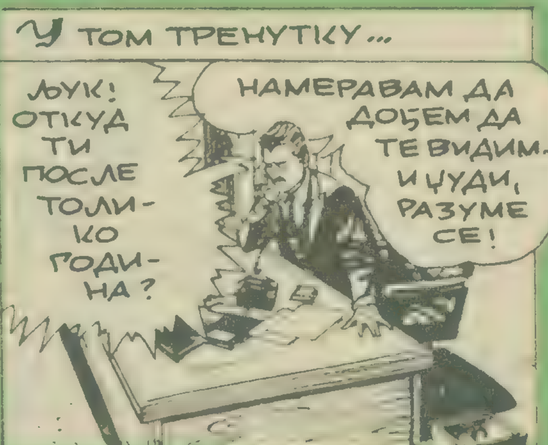

ЗАНИМЉИВА ПРЕТПОСТАВКА, 007! ТО ТРЕБА РАЗМОТРИТИ!
А ТО ЗНАЧИ ДА УБИЦА НИЈЕ НИКАКАВ **СИН ЗВЕЗДА!**

МОЖДА СИ У ПРАВУ, ЏЕМСЕ! СКОТЛАНД ЈАРД ЈЕ ВЕЋ ОТКРИО ВИШЕ СУМЊИВИХ ПОСЛОВА НА БЕРЗИ...

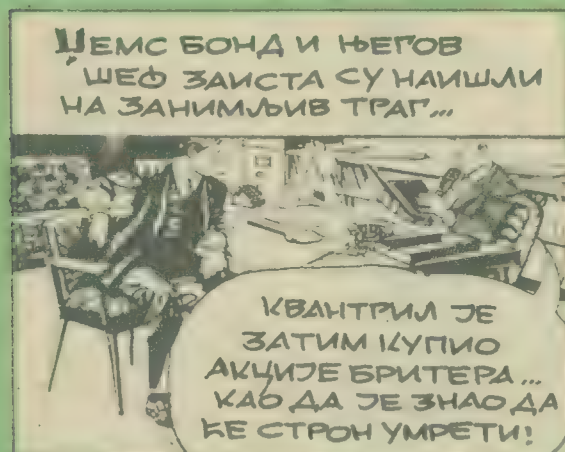

ЗАРАДА НА ПРОДАЈИ РЕКСОВИХ И КУПОВИНИ БРИТЕРОВИХ АКЦИЈА ПЕЊЕ СЕ НА МИЛИОНЕ ФУНТИ!
КО ЈЕ ИЗА ТОГА?

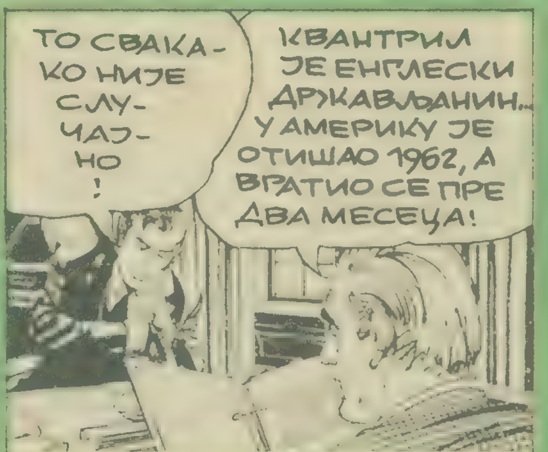

ТЕШКО ЈЕ РЕЋИ! ИМА МНОГО ПОСРЕДНИКА...
АЛИ, УТВРЂЕНО ЈЕ ДА ЈЕ НАЈВИШЕ ЗАРАДИО НЕКИ ЉУК КВАНТРИЛ!

ШТА СЕ ЗНА О ЊЕМУ?
ЗАСАД САМО ТО ЈЕ ДА ЈЕ ПРОДАО РЕКСОВЕ АКЦИЈЕ НЕПОСРЕДНО ПРЕ НО ШТО ЈЕ СТРОН УБИЈЕН!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
ЉУК! ОТКУД ТИ ПОСЛЕ ТОЛИКО ГОДИНА?
НАМЕРАВАМ ДА ДОЂЕМ ДА ТЕ ВИДИМ, ЏУДИ, РАЗУМЕ СЕ!

ЉУК... ЉУК СЕ ВРАТИО У ЕНГЛЕСКУ?
ДА! ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЗА НАС ОБОЈЕ, ЏУДИ!

ЏЕМС БОНД И ЊЕГОВ ШЕФ ЗАИСТА СУ НАИШЛИ НА ЗАНИМЉИВ ТРАГ...
КВАНТРИЛ ЈЕ ЗАТИМ КУПИО АКЦИЈЕ БРИТЕРА... КАО ДА ЈЕ ЗНАО ДА ЋЕ СТРОН УМРЕТИ!

ТО СВАКАКО НИЈЕ СЛУЧАЈНО!
КВАНТРИЛ ЈЕ ЕНГЛЕСКИ ДРЖАВЉАНИН... У АМЕРИКУ ЈЕ ОТИШАО 1962, А ВРАТИО СЕ ПРЕ ДВА МЕСЕЦА!

... ИМА МАЛУ УВОЗНУ ФИРМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ АПАРАТА!
МОГАО БИХ ДА ОДЕМ ДО ЊЕГА!

ЗНАЧИ, ТУ МУ ЈЕ КАНЦЕЛАРИЈА! ПРИЛИЧНО СКРОМНО ЗА ЈЕДНОГ УСПЕШНОГ ИГРАЧА НА БЕРЗИ!

БОНД СЕ ОПРЕЗНО УВУКАО У ЗГРАДУ...
КВАНТРИЛ
ПРИЛИЧНО ЈЕ НЕМАРАН! БРАВА ЈЕ САСВИМ ОБИЧНА!

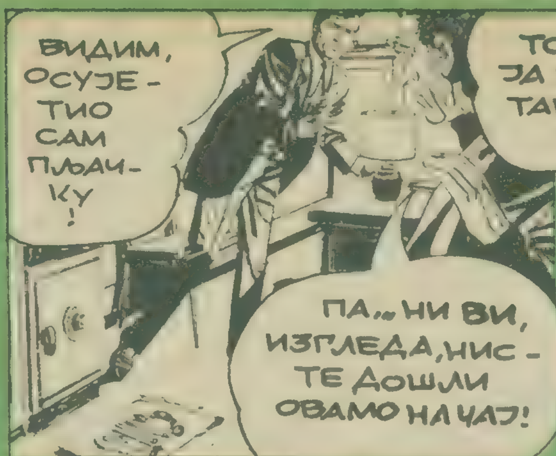

БОНДА ЈЕ ЧЕКАЛО ИЗНЕНАЂЕЊЕ. НЕКО ГА ЈЕ ОБОРИО СНАЖНИМ УДАРЦЕМ, АЛИ...

НЕ МРДАЈ... ИЛИ ПУЦАМ!

НИСАМ ХТЕО ДА ВАС ОЗЛЕДИМ! САМО САМ ЖЕЛЕО ДА УМАКНЕМ!

ВИДИМ, ОСУЈЕТИО САМ ПЉАЧКУ!
ПА... НИ ВИ, ИЗГЛЕДА, НИСТЕ ДОШЛИ ОВАМО НА ЧАЈ!

ТО НИЈЕ ТВОЈА БРИГА! НАСТАВИ, ОТВОРИ СЕФ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
ОВО САМ МОГАО И БЕЗ АЛАТА! КАСА СЕ ЛАКО ОТВАРА!

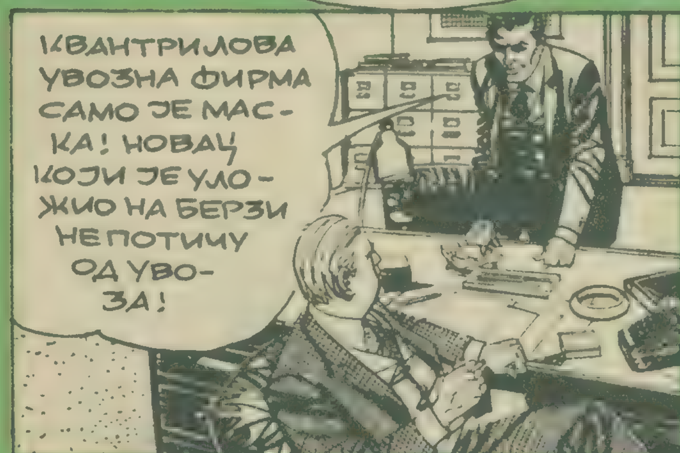

ПРАЗНА! САМО МАЛО ПОЗЛАЋЕНО НАЛИВПЕРО!
ДАЈ ГА!

НЕ РАЗУМЕМ! СУДЕЋИ ПО КВАНТРИЛОВИМ РЕЧИМА...
Алену за стара времена
КАКВИМ РЕЧИМА?

ПРОВАЛНИК ЈЕ ПОКУШАО ДА ОБЈАСНИ...
У КАФАНИ САМ ВИДЕО КАД ЈЕ КВАНТРИЛ ОТВОРИО ПРЕПУН НОВЧАНИК!

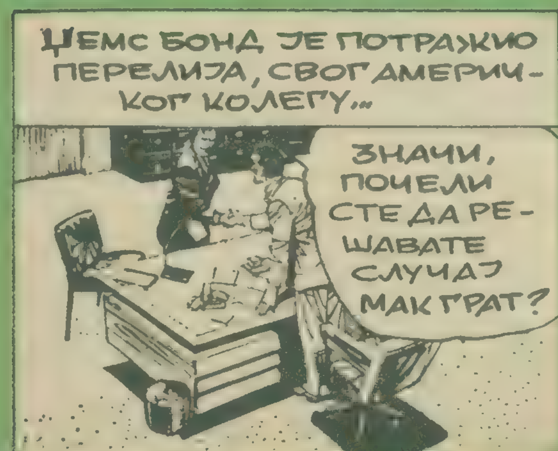

КРЕНУО САМ ЗА ЊИМ ДА ВИДИМ ГДЕ ОСТАВЉА НОВАЦ! ПРИВУКАВШИ СЕ ВРАТИМА ЧУО САМ...

ОДЛИЧНО УЛОЖЕН НОВАЦ, ХВАЛА! АЛ' НЕ ЗАБОРАВИТЕ И ОБЕЋАНИХ 40 ХИЉАДА НАГРАДЕ!
КВАНТР
ВАША ФИРМА ЋЕ НА ТОМЕ ЗАРАДИТИ НЕКОЛИКО МИЛИОНА ФУНТИ!

КВАНТРИЛОВА УВОЗНА ФИРМА САМО ЈЕ МАСКА! НОВАЦ КОЈИ ЈЕ УЛОЖИО НА БЕРЗИ НЕ ПОТИЧУ ОД УВОЗА!

АКО ЈЕ ТАЈ ПРОВАЛНИК ДОБРО ЧУО... КВАНТРИЛ ЈЕ ПЛАЋЕН ЗА НЕКИ ПОСАО!
ДА! ВЕРОВАТНО ЗА УБИСТВО КОРБЕТА И СТРОНА!

СЛАЖЕМ СЕ... АЛ' НЕМАМО ДОКАЗА!
ПОРЕД ТОГА, НЕ ВИДИМ ВЕЗУ ИЗМЕЂУ ЊЕГА И УБИЈЕНОГ МАК ГРАТА!

ЏЕМС БОНД ЈЕ ПОТРАЖИО ПЕРЕЛИЈА, СВОГ АМЕРИЧКОГ КОЛЕГУ...
ЗНАЧИ, ПОЧЕЛИ СТЕ ДА РЕШАВАТЕ СЛУЧАЈ МАК ГРАТ?

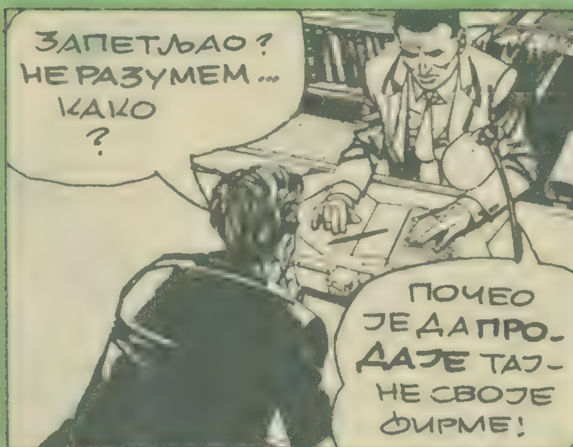

ЛУК КВАНТРИЛ? НЕ... АЛИ, ЛАКО ЋЕМО...
ЈЕСТЕ ЛИ ИКАД ЧУЛИ ЗА ЛУКА КВАНТРИЛА... ОТИШАО ЈЕ У АМЕРИКУ 1962. ГОДИНЕ?
8

ЗАТРАЖИЋУ О ЊЕМУ ИЗВЕШТАЈ ИЗ АМЕРИКЕ!

ИМЕ ЉУКА КВАНТРИЛА НАЛАЗИЛО СЕ У ПОЛИЦИЈСКОЈ КАРТОТЕЦИ...
ОБРАТИЛИ СТЕ СЕ НА ПРАВО МЕСТО, МИСТЕР БОНД!

КВАНТРИЛ СЕ ПО ДОЛАСКУ У АМЕРИКУ ЗАПОСЛИО КАО КОНСТРУКТОР АВИОНА!

ИМАО ЈЕ ТОЛИКО УСПЕХА ДА СУ ГА 1965. ПОСЛАЛИ У ПАРИЗ НА ИЗЛОЖБУ ВАЗДУХОПЛОВСТВА!
ТАМО СЕ ГАДНО ЗАПЕТЉАО!

ЗАПЕТЉАО? НЕ РАЗУМЕМ... КАКО?
ПОЧЕО ЈЕ ДА ПРОДАЈЕ ТАЈНЕ СВОЈЕ ФИРМЕ!

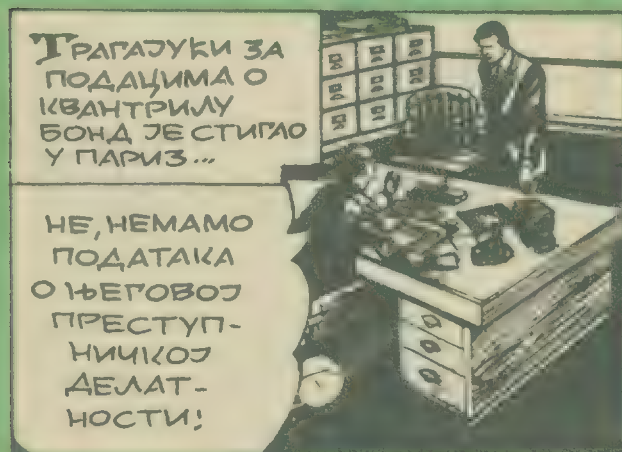

ЈЕ ЛИ БИО УХАПШЕН?
НЕ! НИЈЕ БИЛО ДОКАЗА! АЛИ, ЗАТО СУ...

...МУ ЗАУВЕК БИЛА ЗАТВОРЕНА СВА ВРАТА У АВИОНСКОЈ ИНДУСТРИЈИ!

ОТАДА СЕ БАВИ РАЗНИМ СУМЊИВИМ ПОСЛОВИМА!
МОРА ДА ЈЕ ВЕШТ КАД УСПЕВА ДА ОСТАНЕ НА СЛОБОДИ!

РАДУЈЕМ СЕ ШТО ТЕ ВИДИМ, БРАТЕ!
ЉУК! ВРАТИО СИ СЕ... ПОСЛЕ ТОЛИКО ГОДИНА!

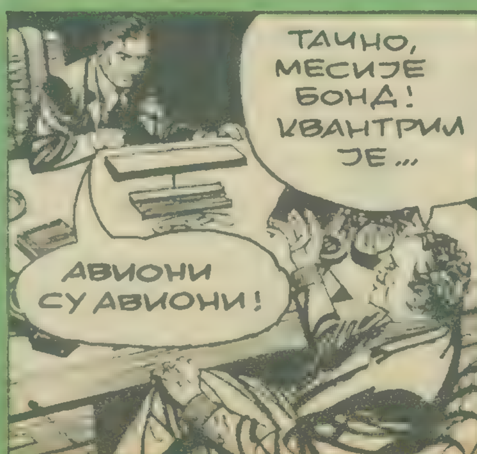

НИСИ ЗАБОРАВИО ЏУДИ?
НИСАМ! ИАКО ЈЕ ОНА БРЗО ЗАБОРАВИЛА МЕНЕ!

ТРАГАЈУЋИ ЗА ПОДАЦИМА О КВАНТРИЛУ БОНД ЈЕ СТИГАО У ПАРИЗ...
НЕ, НЕМАМО ПОДАТАКА О ЊЕГОВОЈ ПРЕСТУПНИЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ!

ЗНАМО САМО ДА ЈЕ У ПАРИЗУ РАДИО КАО КОНСТРУКТОР АВИОНА!
КАО КОНСТРУКТОР?

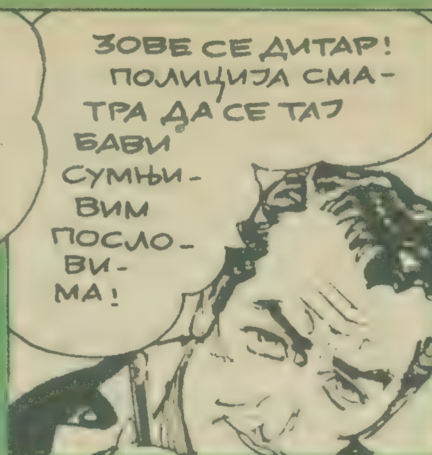

А ЈА САМ ЧУО ДА ГА НИЈЕДНА ФИРМА НИЈЕ ХТЕЛА!
ЗНАМ! НИСУ ТО БИЛИ АВИОНИ КАКВЕ ВИ ЗАМИШЉАТЕ!

У ИСТО ВРЕМЕ У ПАРИЗУ...
НИСАМ СИГУРАН ДА ВАС РАЗУМЕМ!

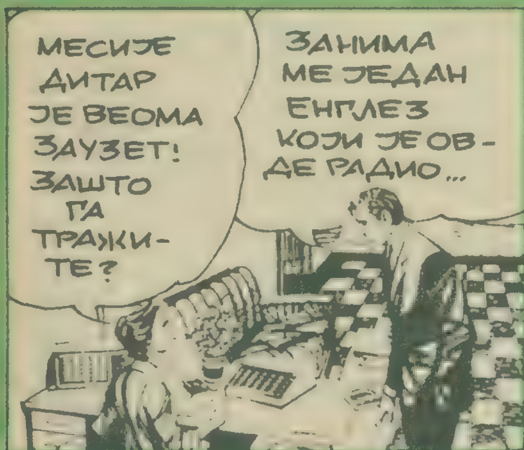

ТАЧНО, МЕСИЈЕ БОНД! КВАНТРИЛ ЈЕ...
АВИОНИ СУ АВИОНИ!

...КОНСТРУИСАО АВИОНЕ, АЛИ АВИОНЕ ИГРАЧКЕ СА РАДИО-УПРАВЉАЊЕМ!

АВИОНЕ ИГРАЧКЕ? ЗАР ЈЕДАН ПОЗНАТИ КОНСТРУКТОР?
МОЖДА ЋЕ ВАС ЗАНИМАТИ ЊЕГОВ ПОСЛОДАВАЦ...

ЗОВЕ СЕ ДИТАР! ПОЛИЦИЈА СМАТРА ДА СЕ ТАЈ БАВИ СУМЊИВИМ ПОСЛОВИМА!

ДИТАР ТЕЛЕДИРИГОВАНИ АВИОНИ ИГРАЧКЕ
ЗАНИМЉИВО! НИТИ СЕ ПОЛАКО ПОВЕЗУЈУ!

МЕСИЈЕ ДИТАР ЈЕ ВЕОМА ЗАУЗЕТ! ЗАШТО ГА ТРАЖИТЕ?
ЗАНИМА МЕ ЈЕДАН ЕНГЛЕЗ КОЈИ ЈЕ ОВДЕ РАДИО...

МОЈ СТАРИ ПРИЈАТЕЉ ЛУК КВАНТРИЛ!

ХМ... ИЗГЛЕДА ДА СУ ОВДЕ ПОДОЗРИВИ!

ДИТАР ЈЕ ПРИМИО БОНДА...
ХАЗАРД, МАРК ХАЗАРД!
КВАНТРИЛ? ОХ, ДА! ПАМЕТАН МОМАК! А КАКО РЕКОСТЕ ДА СЕ ЗОВЕТЕ?

НА ЖАЛОСТ, НЕ МОГУ ВАМ ПОМОЋИ! НАПУСТИО НАС ЈЕ...
...ПРЕ НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ И ВРАТИО СЕ У ЕНГЛЕСКУ!

ДОК ЈЕ БОНД ОДЛАЗИО...
ТРЕНУТАК!
1760

ОПРОСТИТЕ ШТО СЕ МЕШАМ У ВАШЕ ПОСЛОВЕ... АЛИ, ЛУК КВАНТРИЛ ЈЕ И МОЈ ПРИЈАТЕЉ!

НЕМОЈТЕ МЕ ОДАТИ ГАЗДИ... КВАНТРИЛА МОЖЕТЕ НАЋИ ВЕЧЕРАС У 9... НА ОВУ АДРЕСУ!

ПА..?
ДАЛА САМ МУ АДРЕСУ... КАО ШТО СТЕ КАЗАЛИ!

ТЕ ВЕЧЕРИ У ЈЕДНОЈ ЗГРАДИ НА ПЕРИФЕРИЈИ НАШАО СЕ ДИТАРОВ ЧОВЕК РОШ...

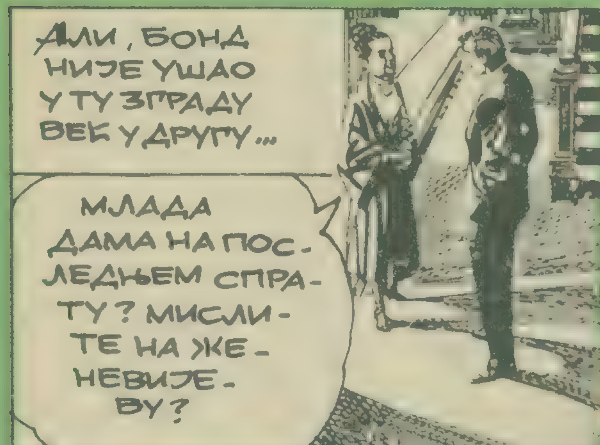

НЕМА НАШЕГ ПРИЈАТЕЉА ЏЕМСА БОНДА!
ЈОШ НЕ, РОШ!

АЛ' КАД ДОЂЕ... ПРИРЕДИЋЕМО МУ ДОЧЕК!

БОНД ЈЕ ИЗ ЈЕДНОГ КА-
ФЕА ДРЖАО НА ОКУ ЗГРА-
ДУ ЧИЈУ ЈЕ АДРЕСУ ДОБИО...
ВРЕМЕ ЈЕ! 9 ЈЕ
ПРОШЛО!

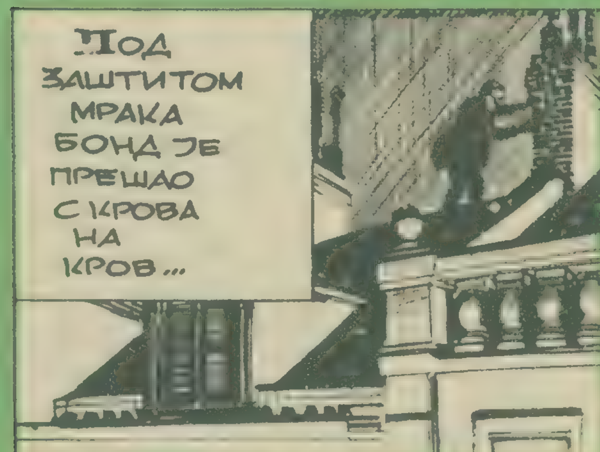

МОЖДА
МИ ЈЕ КАЗАЛА
ИСТИНУ... А
МОЖДА ЈЕ
И КЛОПКА!

РОША НИЈЕ
ПРИМЕТИО ЈЕР
ЈЕ ОВАЈ УШАО
ИЗ ДРУГЕ
УЛИЦЕ...
КЛОПКА
ЈЕ ПОСТАВЉЕ-
НА... САМО
ДА СЕ ЗАТ-
ВОРИ!

АЛИ, БОНД
НИЈЕ УШАО
У ТУ ЗГРАДУ
ВЕЋ У ДРУГУ...
МЛАДА
ДАМА НА ПОС-
ЛЕДЊЕМ СПРА-
ТУ? МИСЛИ-
ТЕ НА ЖЕ-
НЕВИЈЕ-
ВУ?

ДА,
МА-
ДАМ!
ОХ... ХВА-
ЛА! СОБА
34!

НЕШТО
КАСНИЈЕ...
1764

ПОД
ЗАШТИТОМ
МРАКА
БОНД ЈЕ
ПРЕШАО
С КРОВА
НА
КРОВ...

ОПРЕЗ-
НО ЈЕ
ИСПИТИ-
ВАО
ЗГРАДУ...
ТРЕ-
ЋИ
СПРАТ...

1765

ДОМАРКА КАЖЕ ДА
ГА НИЈЕ ВИДЕЛА! ЈЕ-
СТЕ ЛИ СИГУРНИ ДА
ЋЕ БОНД ДОЋИ?
БЕЗ
БРИГЕ
!
ТРЕ-
БА САМО
БИТИ
СТРПЉИВ...
ДОЋИ
ЋЕ
ОН!

ТАЧНО!
ЕВО
МЕ
!
1766

РУКЕ
УВИС!
И ОКРЕ-
НИТЕ
СЕ
ПРЕМА
ЗИ-
ДУ!

А ТИ ТАМО...
ЈА И ТИ
ТРЕБА
ДА ПОРАЗГО-
ВАРАМО О
ЏУКУ
КВАНТРИЛУ!

ХАЈДЕ, ОКРЕНИ СЕ!

СЕДИ!

ТВОЈ РЕВОЛВЕР ЈЕ ЗГОДНИЈИ... ИМА ПРИГУШИВАЧ!

ДИТАР ЈЕ ПО НАЛОГУ ЈЕДНЕ АВИОНСКЕ ФИРМЕ ПОСЛАО КВАНТРИЛА У ЕНГЛЕСКУ СА ДВА ЗАДАТКА!

КАКВА ДВА ЗАДАТКА?
ГОВОРИ! ИЛИ ХОЋЕШ...?

НЕ ЗНАМ! КУНЕМ СЕ ДА НЕ ЗНАМ!

ЗНАМ САМО ДА ЈЕ ДОБИО 10.000 ФУНТИ И ДА ЋЕ ДОБИТИ ЈОШ КАД ДОНЕСЕ МАТЕРИЈАЛ!

САД КВАНТРИЛ УЦЕЊУЈЕ! ТРАЖИ ОД ДИТАРА 40 000...

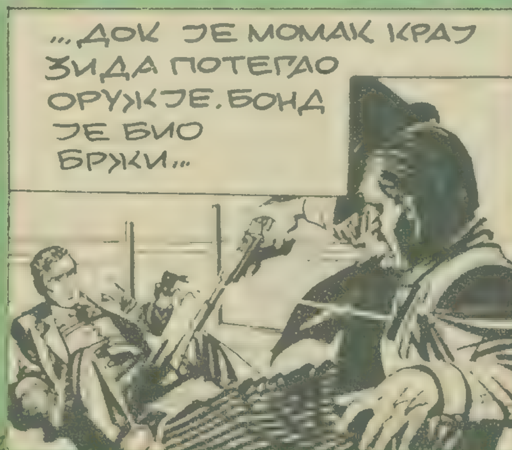

...И ЈОШ ПЕДЕСЕТ КАД БУДЕ УРУЧИО МАТЕРИЈАЛ!

БОНД ЈЕ ПРИМЕТИО ПОКРЕТ ЧОВЕКА ПОРЕД ЗИДА И ОПОМЕНУО ГА... ПУЦЊЕМ!

РОШ ЈЕ ИСКОРИСТИО ТРЕНУТАК...

И ИЗ СВОГ ЏЕПА ИЗВУКАО ПРЕДМЕТ СЛИЧАН УПАЉАЧУ...

...И ИЗБАЦИО У ОДАЈУ МЛАЗ ГАСА КОЈИ ПАРАЛИШЕ...

...ДОК ЈЕ МОМАК КРАЈ ЗИДА ПОТЕГАО ОРУЖЈЕ. БОНД ЈЕ БИО БРЖИ...

ТИ, ТРЕЋИ... ОКРЕНИ СЕ... И НЕ СПУШТАЈ РУКЕ!

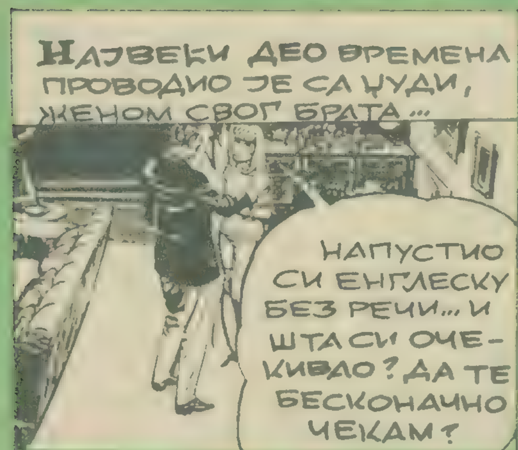

ПРЉАВИ ЕНГЛЕЗУ! ИПАК НЕЋЕШ ЖИВ НАПУСТИТИ ПАРИЗ!
НЕ БОЈИМ СЕ ТВОЈИХ ПРЕТЊИ!

А ИПАК ЋУ МОРАТИ ДА ТЕ УСПАВАМ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
1773

БОНД ЈЕ ОПЕТ КРЕНУО ПРЕКО КРОВОВА...

ОХ... НАШЛИ СТЕ ЖЕНЕВИЈЕВУ?
ДА, МАДАМ! ЗАХВАЉУЈУЋИ ВАШОЈ ЉУБАЗНОСТИ!

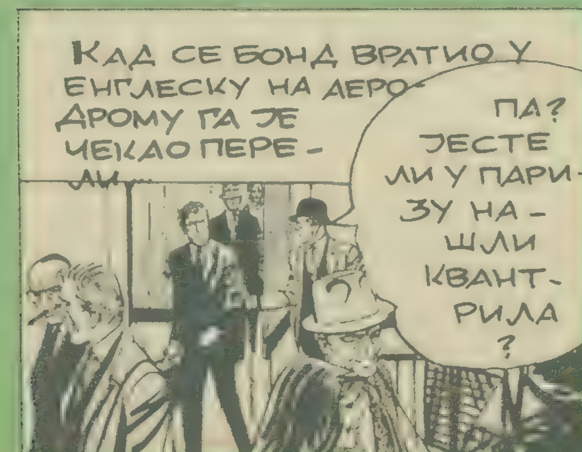
ЗА ТО ВРЕМЕ ЉУК КВАНТРИЛ ЈЕ БИО КОД СВОГ БРАТА У ДЕВОНУ...
НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ДОЛАЗИШ, ЉУК!
1774

НАЈВЕЋИ ДЕО ВРЕМЕНА ПРОВОДИО ЈЕ СА ЏУДИ, ЖЕНОМ СВОГ БРАТА...
НАПУСТИО СИ ЕНГЛЕСКУ БЕЗ РЕЧИ... И ШТА СИ ОЧЕКИВАО? ДА ТЕ БЕСКОНАЧНО ЧЕКАМ?

И ЗАТО СИ СЕ БРЗО УТЕШИЛА С МОЈИМ БРАТОМ АЛЕНОМ!
АЛИ, ЈА САМ СЕ ВРАТИО!

АЛИ, ТИ МЕ ЈОШ ВОЛИШ... ВИДИМ ПО СЈАЈУ ТВОЈИХ ОЧИЈУ!
1775

НЕ, ЉУК... МОЛИМ ТЕ! СВЕ ЈЕ СВРШЕНО! УДАЛА САМ СЕ ЗА ТВОГ БРАТА...

ЈА САМ АЛЕНОВА ЖЕНА!
ДО ВРАГА СА АЛЕНОМ! ТИ СИ ЈОШ МОЈА, ЏУДИ...

КАД СЕ БОНД ВРАТИО У ЕНГЛЕСКУ НА АЕРОДРОМУ ГА ЈЕ ЧЕКАО ПЕРЕЛИ...
ПА? ЈЕСТЕ ЛИ У ПАРИЗУ НАШЛИ КВАНТРИЛА?

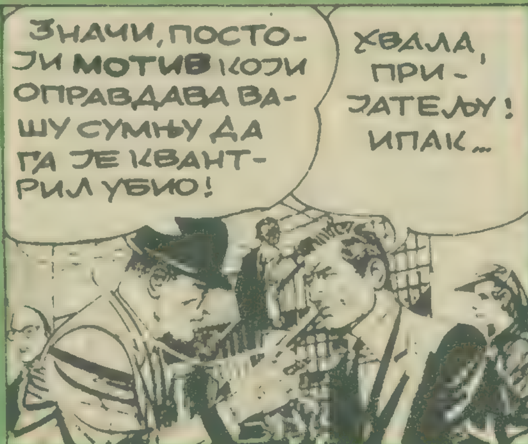
РАДОЗНАЛИ СТЕ, ПРИЈАТЕЉУ!
КАО И ВИ, БОНДЕ!

НЕ ТРАЖИМ НИШТА ЏАБЕ! МОГЛИ СМО ДА ИЗМЕЊАМО ОБАВЕШТЕЊА!

ШТА МИ НУДИТЕ, ПЕРЕЛИ?
СЕТИО САМ СЕ НЕЧЕГ ШТО МИ ЈЕ МАК ГРАТ РЕКАО!

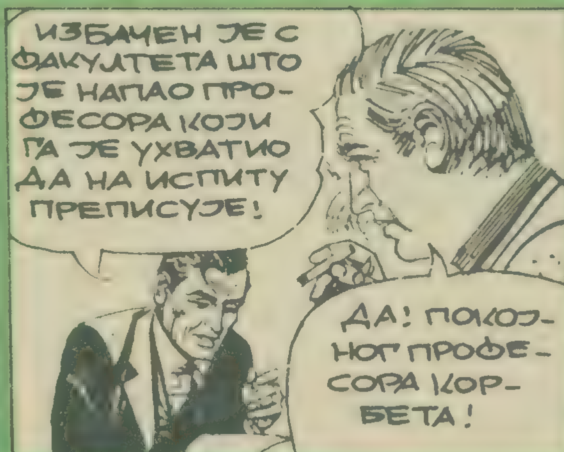
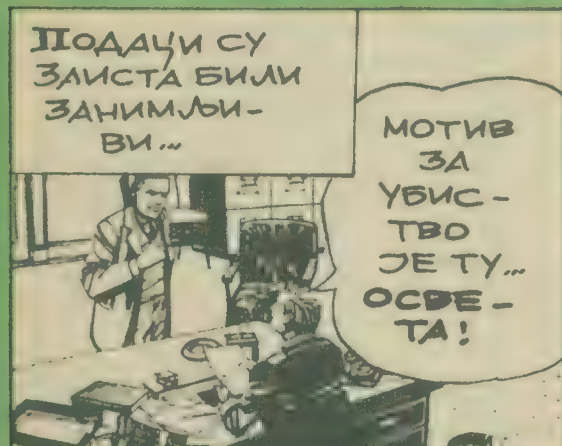
У ЈЕДНОМ РЕСТОРАНУ ПРИМЕТИО ЈЕ МОМКА С БРКОВИМА КОЈИ ГА ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉСКИ ГЛЕДАО!

РАСПИТАО САМ СЕ... ИЗ АМЕРИКЕ СУ МИ ЈАВИЛИ ДА ЈЕ МАК ГРАТ ОТКРИО ДА КВАНТРИЛ ПРОДАЈЕ ПЛАНОВЕ!
1778

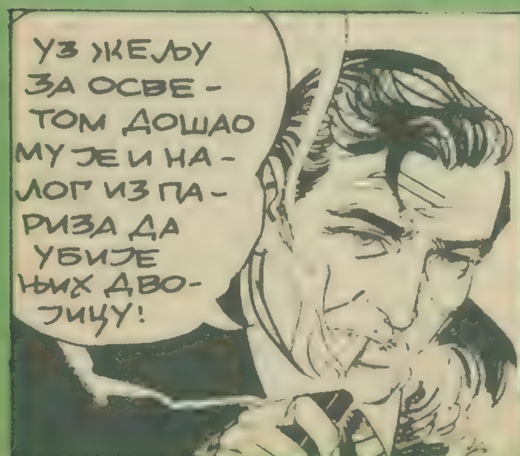
КАКО? ПА КВАНТРИЛ ЈЕ ПОЧЕО ТИМЕ ДА СЕ БАВИ У ПАРИЗУ!
И МАК ЈЕ ОНДА БИО У ПАРИЗУ!

ЗНАЧИ, ПОСТОЈИ МОТИВ КОЈИ ОПРАВДАВА ВАШУ СУМЊУ ДА ГА ЈЕ КВАНТРИЛ УБИО!
ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉУ! ИПАК...

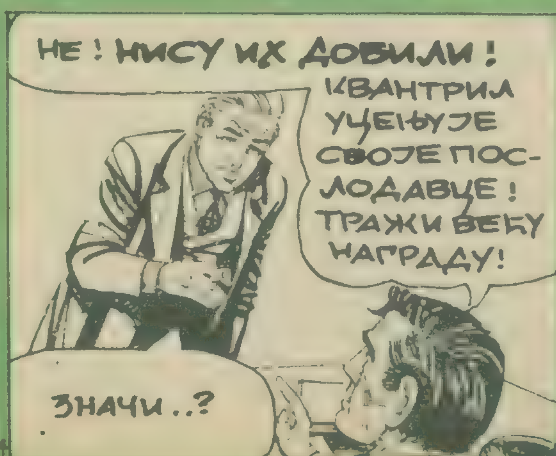
... НЕ МОГУ ЈОШ ДА ВАМ КАЖЕМ ШТА САМ ОТКРИО У ПАРИЗУ!
1779

ПОНОВО У ШТАБУ ТАЈНЕ СЛУЖБЕ...
САКУПИЛИ СМО ЧИТАВ ДОСИЈЕ О ЛУКУ КВАНТРИЛУ, ЏЕМСЕ!

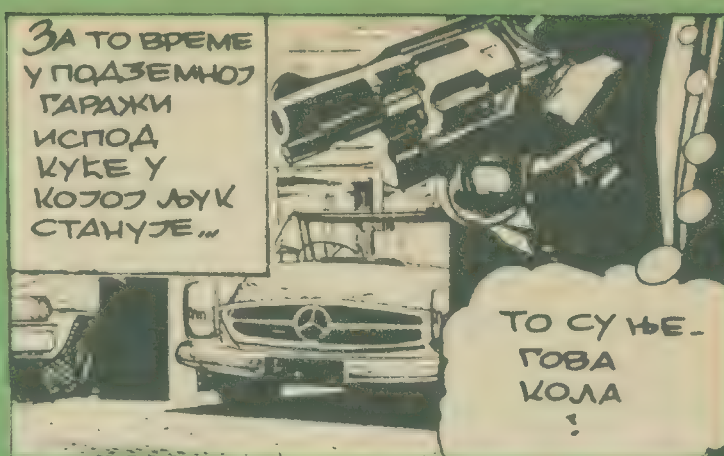
ПОТИЧЕ ИЗ УГЛЕДНЕ ПОРОДИЦЕ У ДЕВОНУ! ИМАЊЕ ЈЕ ПРИПАЛО СТАРИЈЕМ БРАТУ АЛЕНУ! ЛУК ЈЕ УВЕК БИО НАПРАСИТ И СУЈЕТАН...

ИЗБАЧЕН ЈЕ С ФАКУЛТЕТА ШТО ЈЕ НАПАО ПРОФЕСОРА КОЈИ ГА ЈЕ УХВАТИО ДА НА ИСПИТУ ПРЕПИСУЈЕ!
ДА! ПОКОЈНОГ ПРОФЕСОРА КОРБЕТА!

ПОДАЦИ СУ ЗАИСТА БИЛИ ЗАНИМЉИВИ...
МОТИВ ЗА УБИСТВО ЈЕ ТУ... ОСВЕТА!

ГОДИНЕ 1968. БИО ЈЕ ИЗБАЧЕН ИЗ СЛУЖБЕ ЗБОГ МНОГИХ ПРОПУСТА! ШЕФ МУ ЈЕ БИО ВИКТОР СТРОН...

ОПЕТ ОСВЕТА!
...КОЈИ ЈЕ КАСНИЈЕ ПОСТАО ДИРЕКТОР РЕКСА И ЖРТВА ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ!
1781

УЗ ЖЕЉУ ЗА ОСВЕТОМ ДОШАО МУ ЈЕ И НАЛОГ ИЗ ПАРИЗА ДА УБИЈЕ ЊИХ ДВОЈИЦУ!

КОРБЕТА И СТРОНА?
ДА! ХТЕЛИ СУ ДА СЕ ДОЧЕПАЈУ КОРБЕТОВИХ ПЛАНОВА...

НЕ! НИСУ ИХ ДОБИЛИ! КВАНТРИЛ УЦЕЊУЈЕ СВОЈЕ ПОСЛОДАВЦЕ! ТРАЖИ ВЕЋУ НАГРАДУ!
ЗНАЧИ..?

ИПАК МИ НИЈЕ ЈАСНО! КОРБЕТ И СТОН ИМАЛИ СУ ВЕЗЕ СА АВИЈАЦИЈОМ... АЛИ ШТА ЈЕ СА ПРВЕ ДВЕ ЖРТВЕ?
ПУКОВНИКА ЈЕ УБИО ДА БИ СУМЊУ БАЦИО НА АСТРОА...
...А ГРАТ ЈЕ ОТКРИО ЊЕГОВЕ ПРЉАВЕ ПОСЛОВЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ПОДЗЕМНОЈ ГАРАЖИ ИСПОД КУЋЕ У КОЈОЈ ЉУК СТАНУЈЕ...
ТО СУ ЊЕГОВА КОЛА!

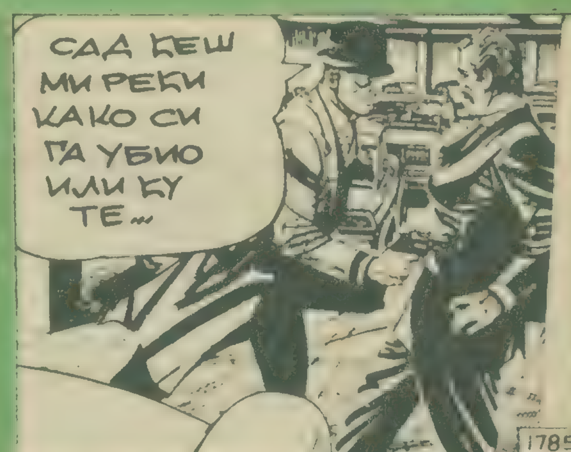

ЈЕ ЛИ ПУТОВАЊЕ БИЛО ПРИЈАТНО?
ВЕОМА! ВИДЕО САМ БРАТА И СНАХУ... ПОСЛЕ ТОЛИКО ГОДИНА!

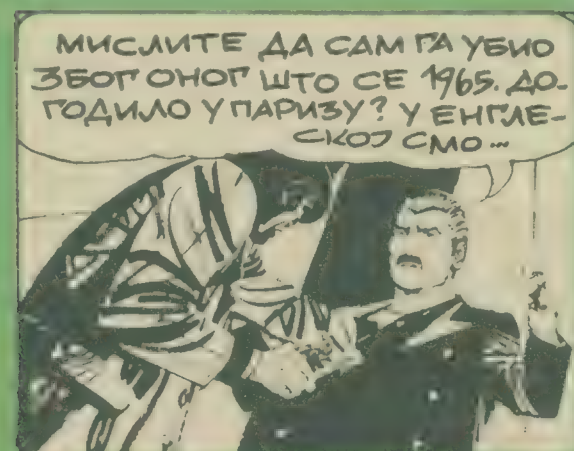

ЉУК СЕ ЛИФТОМ СПУСТИО У ГАРАЖУ...

НАМЕРАВАШ НЕКУД, КВАНТРИЛЕ?
1784

КО СТЕ ВИ, ДО ЂАВОЛА!
ПЕРЕЛИ СЕ ЗОВЕМ...

...И УБИЈЕНИ ГРАТ МИ ЈЕ БИО ПРИЈАТЕЉ!

САД ЋЕШ МИ РЕЋИ КАКО СИ ГА УБИО ИЛИ ЋУТЕ...
1785

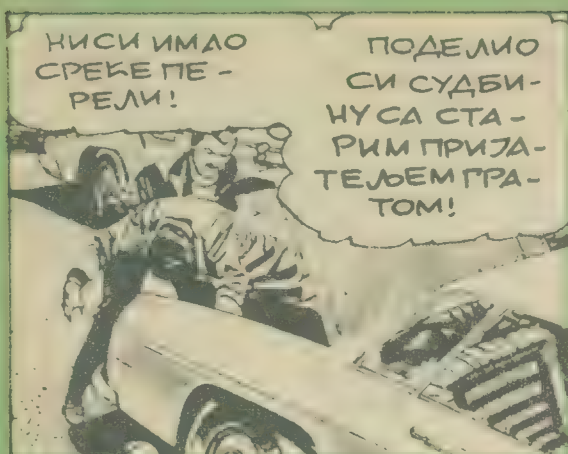
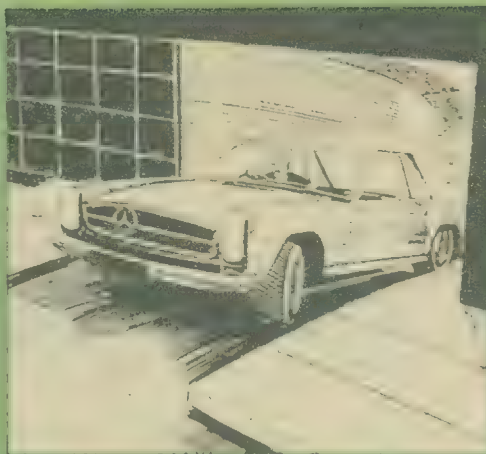
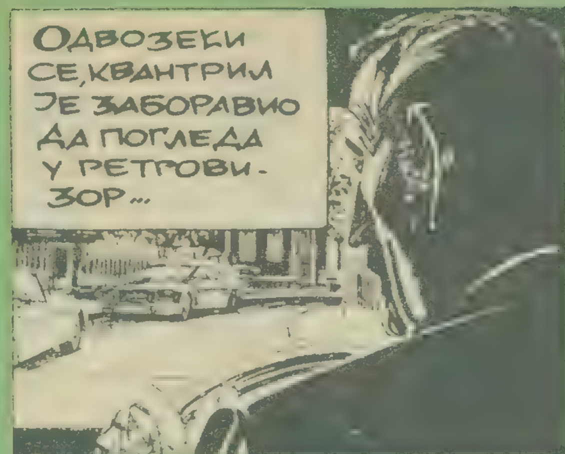
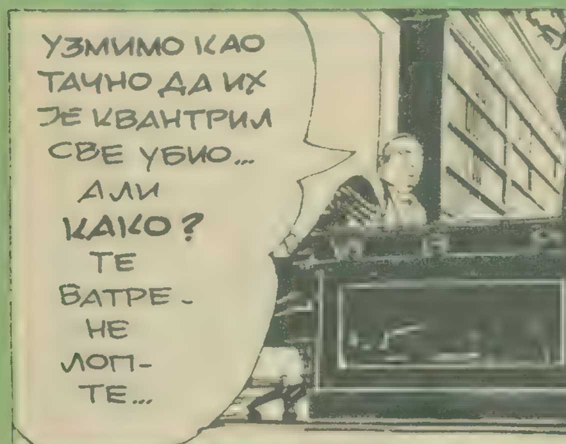
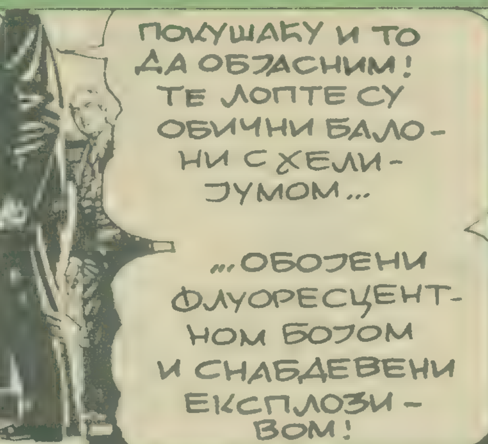
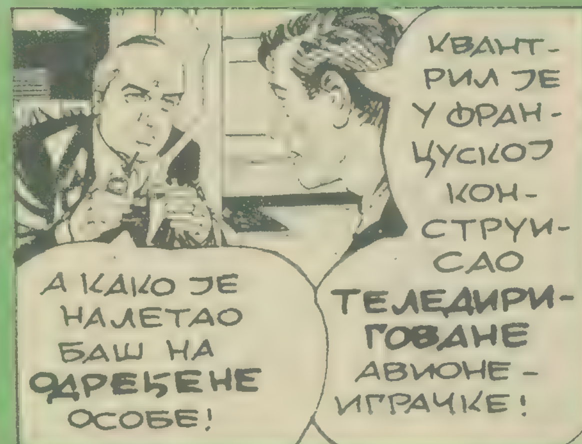

МИСЛИТЕ ДА САМ ГА УБИО ЗБОГ ОНОГ ШТО СЕ 1965. ДОГОДИЛО У ПАРИЗУ? У ЕНГЛЕСКОЈ СМО...

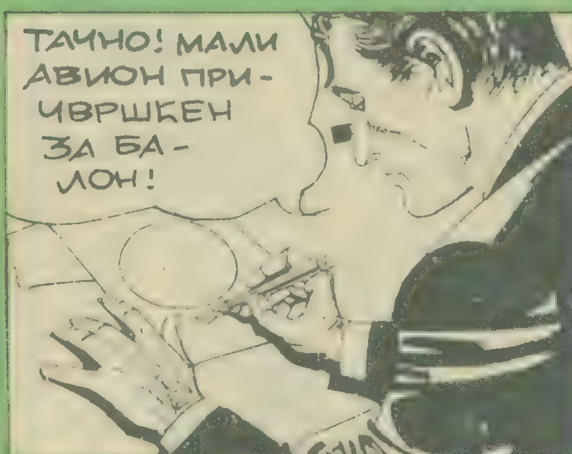

ТВОЈА ШЕРИФСКА ЗВЕЗДА НЕ ИГРА!
ПРОГОВОРИЋЕШ ТИ!

КАЈАЋЕШ СЕ ЗБОГ ОВОГ!
УЛАЗИ У КОЛА! ИДЕМО У ШЕТЊУ!
1786

УМЕСТО ДА УЗМЕ ВОЛАН, КВАНТРИЛ ЈЕ ПОСЕГАО ЗА РЕВОЛВЕРОМ...

КАО ДА ЈЕ НЕКО ПУЦАО?
МА НЕ! АУСПУХ НА НЕЧИЈИМ КОЛИМА!

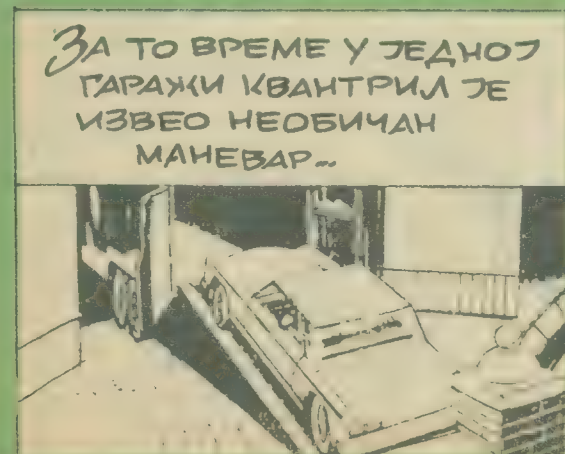

НИСИ ИМАО СРЕЋЕ ПЕРЕЛИ!
ПОДЕЛИО СИ СУДБИНУ СА СТАРИМ ПРИЈАТЕЉЕМ ГРАТОМ!

ОДВОЗЕЋИ СЕ, КВАНТРИЛ ЈЕ ЗАБОРАВИО ДА ПОГЛЕДА У РЕТРОВИЗОР...

УЗМИМО КАО ТАЧНО ДА ИХ ЈЕ КВАНТРИЛ СВЕ УБИО... АЛИ **КАКО?** ТЕ БАТРЕНЕ ЛОПТЕ...

ПОКУШАЋУ И ТО ДА ОБЈАСНИМ! ТЕ ЛОПТЕ СУ ОБИЧНИ БАЛОНИ С ХЕЛИЈУМОМ...
...ОБОЈЕНИ ФЛУОРЕСЦЕНТНОМ БОЈОМ И СНАБДЕВЕНИ ЕКСПЛОЗИВОМ!

КВАНТРИЛ ЈЕ У ФРАНЦУСКОЈ КОНСТРУИСАО **ТЕЛЕДИРИГОВАНЕ** АВИОНЕ-ИГРАЧКЕ!
А КАКО ЈЕ НАЛЕТАО БАШ НА **ОДРЕЂЕНЕ** ОСОБЕ!

ХММ... МИСЛИТЕ ДА ЈЕ СВАКУ СВЕТЛЕЋУ ЛОПТУ НОСИО ТЕЛЕДИРИГОВАНИ АВИОН-ИГРАЧКА?

ТАЧНО! МАЛИ АВИОН ПРИЧВРШЋЕН ЗА БАЛОН!

ИПАК НЕ РАЗУМЕМ!
ПРАВАЦ АВИОНА ОДРЕЂИВАО ЈЕ МАЛИ РАДИО-ОДАШИЉАЧ!

У ТОМ СЛУЧАЈУ СВАКА ЖРТВА ЈЕ МОРАЛА ИМАТИ РАДИО-ОДАШИЉАЧ?!
ПА... СЕЋАТЕ СЕ НАКИТА НАЂЕНОГ КРАЈ ВУЛЕМА?

ИЛИ ЧАСОВНИКА СТРОНОВОГ ШОФЕРА!
СКОТЛАНД ЈАРД ЗОВЕ ПУКОВНИКА ТЕНЕРА!

КВАНТРИЛ! ЉУДИ ИЗ ЈАРДА СУ ГА ПРАТИЛИ... АЛИ СУ ГА ИЗГУБИЛИ У ГУЖВИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ЈЕДНОЈ ГАРАЖИ КВАНТРИЛ ЈЕ ИЗВЕО НЕОБИЧАН МАНЕВАР...

...И ПРЕБАЦИО СВОЈУ ЖРТВУ...

ЈОШ ОВО... И ОНДА МОГУ ДА ОДАХНЕМ!

ОБЈАВИЛИ СМО ОПИС ЊЕГОВИХ КОЛА И СВИ ИЗЛАЗИ ИЗ ЛОНДОНА СУ БЛОКИРАНИ!

НА ЗАТВОРЕНИ КАМИОН НИКО НИЈЕ ОБРАТИО ПАЖЊУ...
ЈОШ НЕКОЛИКО ЧАСОВА И... МОГУ БИТИ ЗАДОВОЉАН!

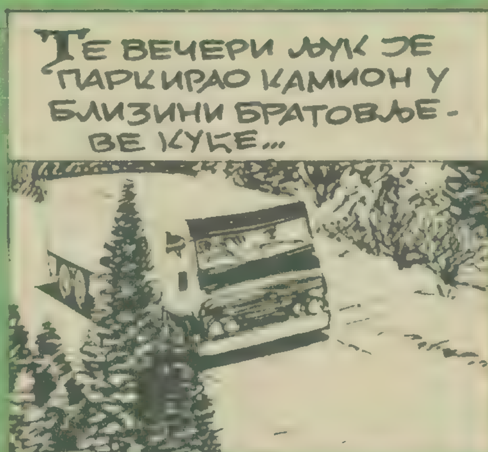

ОДЛИЧНО МЕСТО!

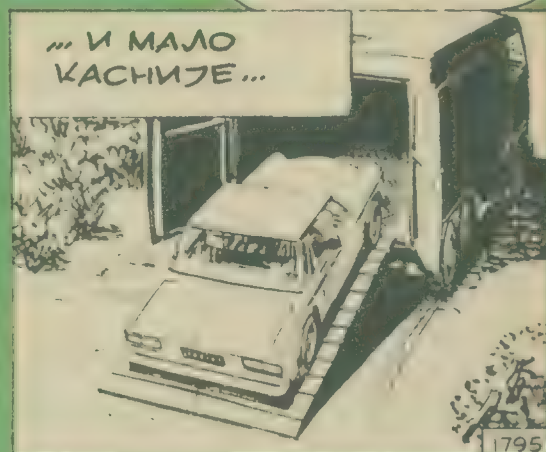

НА ЈЕДНОМ ПУСТОМ МЕСТУ КВАНТРИЛ СЕ ОСЛОБОДИО НЕПРИЈАТНОГ ТЕРЕТА...

ЗБОГОМ, ПЕРЕЛИ!

НЕЋЕ НАМ МОЋИ УМАЋИ!
ИПАК, ЗНАМ ОСОБУ КОЈА БИ МОГЛА НЕШТО ЗНАТИ О КВАНТРИЛУ!

ЊЕГОВ СТАРИЈИ БРАТ?
ТАЧНО! ОТИЋИ ЋУ ДО ЊЕГА ДА ВИДИМ ЗНА ЛИ ШТОГОД!

ТЕ ВЕЧЕРИ ЉУК ЈЕ ПАРКИРАО КАМИОН У БЛИЗИНИ БРАТОВЉЕВЕ КУЋЕ...

... И МАЛО КАСНИЈЕ...
1795

УПУТИО СЕ БРАТУ...
АЛЕНЕ, ЉУК ЈЕ ДОШАО!

НЕ ЗАМЕРАШ, БРАТЕ, ШТО САМ ДОШАО ТАКО КАСНО?
НИ ГОВОРА! ИНАЧЕ ИМАМО ГОСТЕ!

ОНА ГА ЈЕ ОЧЕКИВАЛА! ЈА САМ КРИВ... ЗНАО САМ ДА ЈЕ ВОЛЕЛА ЉУКА!
1796

НЕ ТРЕБА ЊУ ДА КРИВИМ! ИСКОРИСТИО САМ ЉУКОВ ОДЛАЗАК...

ИЗГЛЕДАШ БЛЕД, АЛЕНЕ!
МАЛО МЕ БОЛИ ГЛАВА! ИЗИЋИ ЋУ НА ВАЗДУХ!

АЛЕНЕ, ДОНЕО САМ ТИ МАЛИ ПОКЛОН!

ЗЛАТНО НАЛИВ-ПЕРО С ПОСВЕТОМ! ХВАЛА ТИ!
МАЛО САМ ЗАКАСНИО ЗА ТВОЈ РОЂЕНДАН АЛИ...

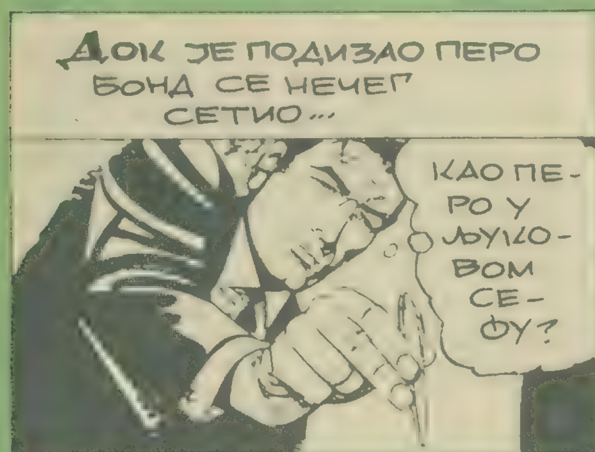

ХВАЛА ТИ... ИПАК СИ СЕ СЕТИО! НЕЋЕТЕ МИ ЗАМЕРИТИ, МОРАМ МАЛО НА ВАЗДУХ!

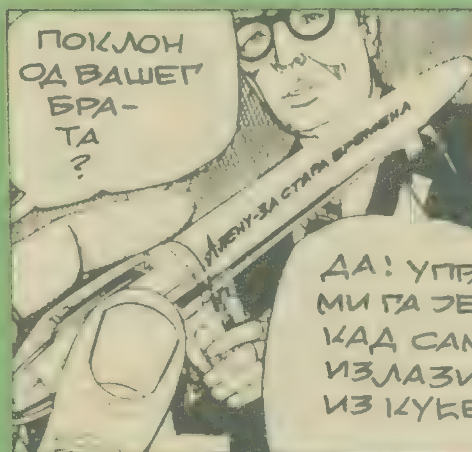

МИСТЕР АЛЕН КВАНТРИЛ? БРАТ...
1798

ДА! ЈА САМ БРАТ ЛУКА КВАНТРИЛА! ШТА СТЕ ЖЕЛЕЛИ, МИСТЕР БОНД?

ЈЕ ЛИ ОН ТУ?
ДА! ЕНО ЊЕГОВИХ КОЛА... КАО ШТО СТЕ ВЕРОВАТНО ПРИМЕТИЛИ!

ТАЧНО! ОХ... НЕШТО СТЕ ИСПУСТИЛИ!

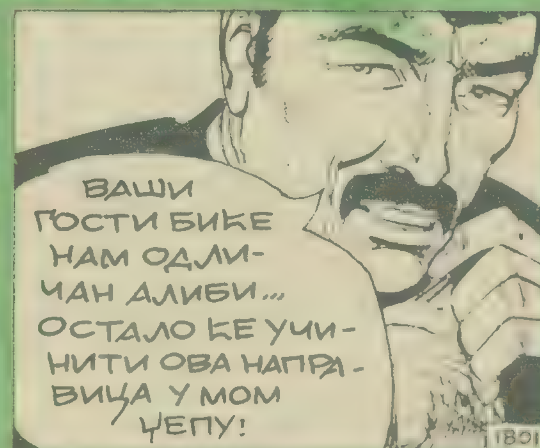

ДОК ЈЕ ПОДИЗАО ПЕРО БОНД СЕ НЕЧЕГ СЕТИО...
КАО ПЕРО У ЉУКОВОМ СЕФУ?

ПОКЛОН ОД ВАШЕГ БРАТА?
АЛЕНУ-ЗА СТАРА ВРЕМЕНА

КАКО БИ БИЛО ДА ПРОШЕТАМО И ПОРАЗГОВАРАМО?
ДА! УПРАВО МИ ГА ЈЕ ДАО КАД САМ ИЗЛАЗИО ИЗ КУЋЕ!
1800

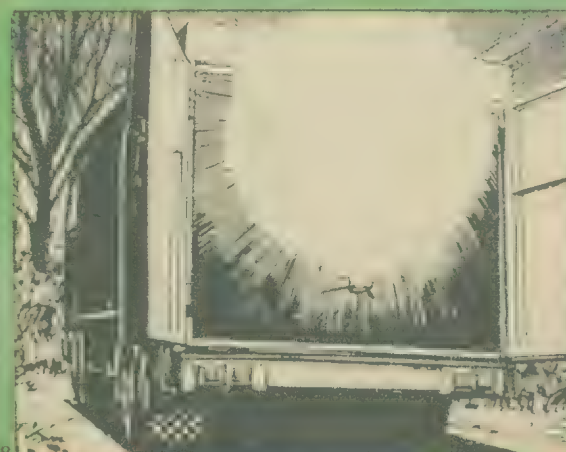

ОХ, ЉУК! БОЈИМ СЕ!
СМИРИ СЕ! КАД ПРОЂЕ ПОНОЋ, ОПЕТ ЋЕМО БИТИ ЗАЈЕДНО!

ЈА ЋУ ОНДА НАСЛЕДИТИ ИМАЊЕ...
...И УДОВИЦУ СВОГ БРАТА!

ВАШИ ГОСТИ БИЋЕ НАМ ОДЛИЧАН АЛИБИ... ОСТАЛО ЋЕ УЧИНИТИ ОВА НАПРАВИЦА У МОМ ЏЕПУ!
1801

НЕ РАЗУМЕМ!
НИЈЕ НИ ПОТРЕБНО! ДОВОЉНО ЈЕ ДА ПРИТИСНЕМ ОВДЕ...
КЛИК

НА ТО СУ СЕ ВРАТА КАМИОНА АУТОМАТСКИ ОТВОРИЛА...

ИЗ КОЛА ЈЕ „ИСПЛОВИЛА" СВЕТЛЕЋА ЛОПТА СА ЕКСПЛОЗИВОМ...

МИСТЕР ЏЕМС БОНД ЖЕЛИ ДА ВИДИ ВАШЕГ ДЕВЕРА, МАДАМ!

ТРАЖИЛИ СТЕ МЕ? ШТА ЖЕЛИТЕ?
БИЋЕ БОЉЕ ДА РАЗГОВАРАМО НАПОЉУ!

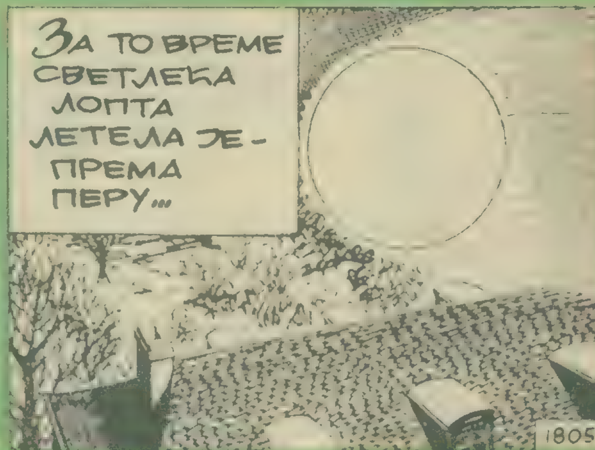

ЧЕМУ ТА ТАЈАНСТВЕНОСТ, МИСТЕР БОНДЕ?
БОЉЕ РЕЦИТЕ ОПРЕЗНОСТ!

БИЛО БИ ПАМЕТНО ДА СЕ УДАЉИМО ОД КУЋЕ... ДА БИХ ВАМ НЕШТО ПОКАЗАО!

ОВО СТЕ НАЛИВ-ПЕРО НЕДАВНО ПОКЛОНИЛИ БРАТУ! ТАЧНО?
1804

ЉУК ЈЕ БИО ПРИЛИЧНО ЗБУЊЕН...
ДА... ПОКЛОНИО САМ БРАТУ! АЛИ... НЕМАМ САД ВРЕМЕНА ЗА РАЗГОВОР!

СТАНИТЕ!
АКО ЈЕ ПЕРО ВАШЕГ БРАТА... ОНДА МУ ГА ПОНЕСИТЕ! ИЗГУБИО ГА ЈЕ!

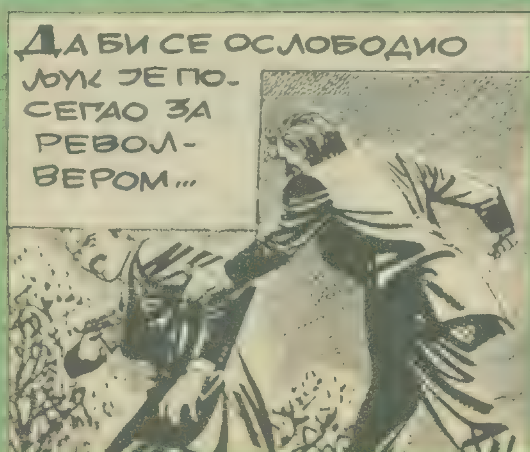

ЗА ТО ВРЕМЕ СВЕТЛЕЋА ЛОПТА ЛЕТЕЛА ЈЕ ПРЕМА ПЕРУ...
1805

НЕЋУ! НЕ ТИЧЕ МЕ СЕ!
УЗМИТЕ ПЕРО, КАД КАЖЕМ!

БАЛОН! ДОЛАЗИ!
1806

ПОЛАКО, ЉУК! ЗАБОРАВИЛИ СТЕ ПЕРО!

ДА БИ СЕ ОСЛОБОДИО ЉУК ЈЕ ПОСЕГАО ЗА РЕВОЛВЕРОМ...

БАЛОН СЕ ПРИБЛИЖАВАО...

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
КОМПЛЕТАН СТРИП

Модести Блејз

ОБРАЧУН У ПУСТИЊИ

1183/20

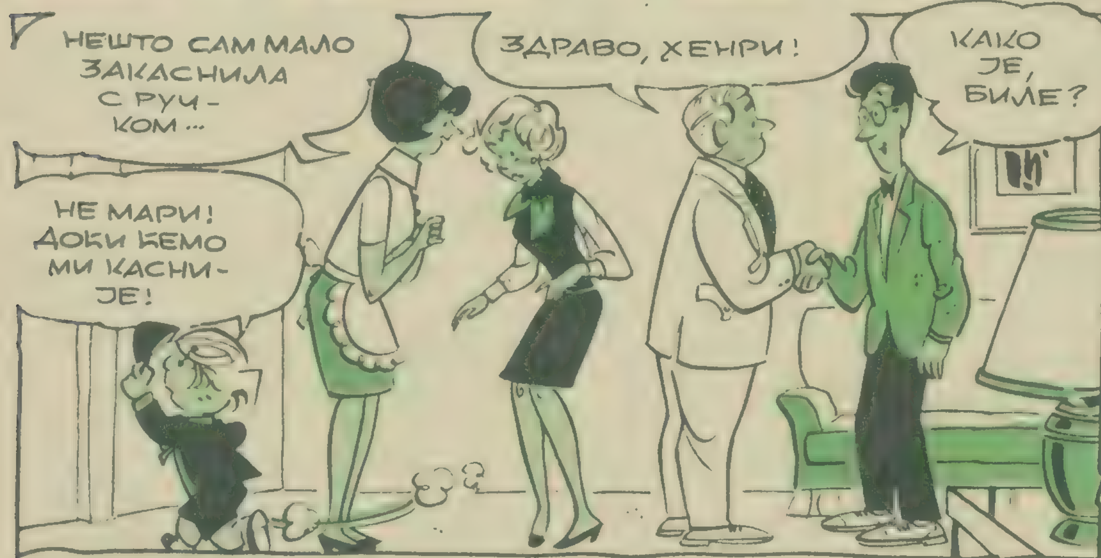
ДЕНИС У ГОСТИМА

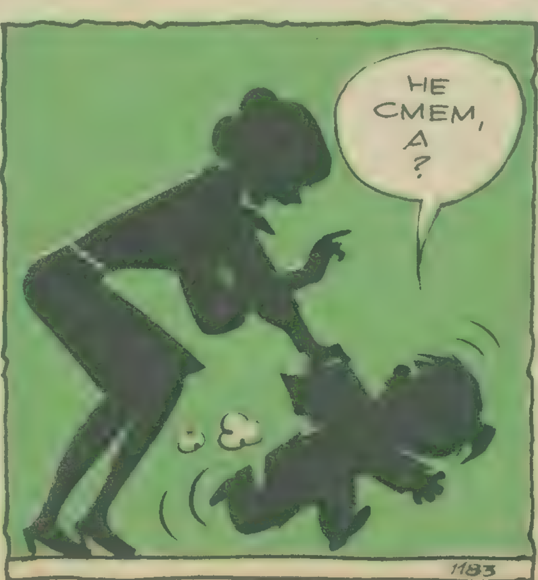

ХЕЈ, ПЕРО... ПА ГДЕ СИ, ПЕРО!

ПЕРО, ЈАВИ СЕ!

ПЕРО! ПЕРО!

ДЕНИСЕ, НЕ ВИЧИ!
КО ЈЕ ПЕРА?

ПЕРА ЈЕ БИО НАШ ПАПАГАЈ!
ПА?
БИО?

ГДЕ... ГДЕ СТЕ ГА ЗАКОПАЛИ?
НИЈЕ ПЕРА УГИНУО, ДЕНИСЕ! ОСТАВИЛИ СМО КАВЕЗ ОТВОРЕН И ОН ЈЕ ОДЛЕТЕО!

МОЖДА СУ ТУ НЕГДЕ САКРИО!
НИЈЕ, ДЕНИСЕ!

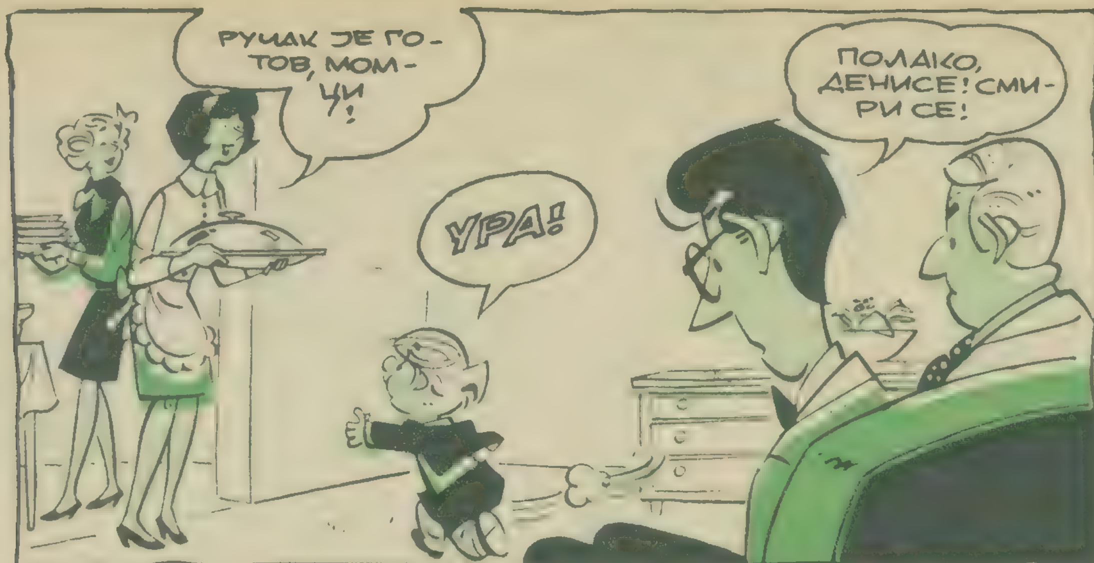

А ДА НИЈЕ У ДРУГОЈ СОБИ?
НЕ, ДЕНИСЕ!

НИЈЕ СЕ НИГДЕ САКРИО! ПРОЗОР ЈЕ БИО ОТВОРЕН И ОН ЈЕ ПРОСТО ИЗЛЕТЕО!
А?

А САД ЈЕ ЗАТВОРЕН, А?
ДА, ДА, ДА!

ЗНАЧИ, НЕ ЖЕЛИТЕ ДА ВАМ СЕ ПЕРА ВРАТИ, А?
ДЕНИСЕ, НЕМА ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ СЕ ВРАТИТИ!

СИГУРНО ДА НЕМА... КАД ВАМА ДО ЈАДНОГ ПЕРЕ НИЈЕ НИ СТАЛО!

РУЧАК ЈЕ ГОТОВ, МОМЦИ!
УРА!
ПОЛАКО, ДЕНИСЕ! СМИРИ СЕ!

ШТА МИСЛИШ, МОЖЕШ ЛИ ДА ПОЈЕДЕШ ЈЕДНО ЦЕЛО?
ЈА... НИ ЗАЛОГАЈ НЕ БИХ МОГ'О ДА ПРОГУТАМ!

АЛИ... МИСЛИЛА САМ ДА СИ ГЛАДАН!
И БИО САМ... ДОК ИХ НИСАМ ВИДЕО!

ДЕНИСЕ, ТО НИЈЕ УЧТИВО ПРЕМА ДОМАЋИЦИ...ТОЛИКО СЕ ТРУДИЛА!
НИЈЕ НИ ОНА БИЛА УЧТИВА ПРЕМА ПЕРИ!

ПЕРИ?
ТАКО СЕ ЗВАО НАШ ПАПАГАЈ КОЈИ ЈЕ ОДЛЕТЕО!
ЈАДНИ МАЛИ ПЕРА!

МОРА ДА СТЕ ПОХВАТАЛИ СВЕ ПАПАГАЈЕ У КОМШИЛУКУ!
ПАПАГАЈЕ? АЛИ, ОВО СУ ПИЛИЋИ, ДЕНИСЕ!

ПЕРА ЈЕ БИО ИСТИ ТАКАВ!
КАКАВ?

К'О ТИ ЊЕНИ ПИЛИЋИ!
ЖАО МИ ЈЕ, ДОРИС!
НИШТА... НИШТА...

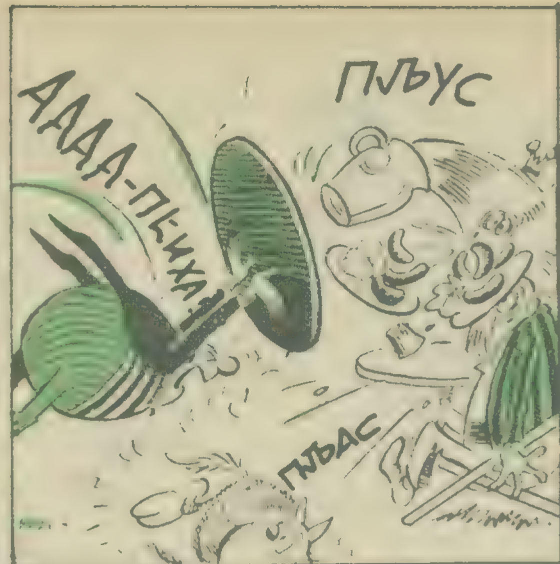

И...
АЛ' СУ КРОМПИРИЋИ И ПИТА БИЛИ ОДЛИЧНИ!

ШТА МИСЛИШ... 'ОЋЕ ЛИ НАС ИКАДА ЈОШ ПОЗВАТИ НА РУЧАК?
ТЕБЕ МОЖДА! И МЕНЕ МОЖДА! ДЕНИСА... НЕ!
КРАЈ

МИЦКО

РУЧАЋЕМО НАПОЉУ! ЛЕПО ЈЕ ВРЕМЕ!
ОДМАХ ЋУ ПОСТАВИТИ!
ТУ ЋЕ И ЗА МЕНЕ БИТИ КОЈИ ЗАЛОГАЈ!

АААА-ПЧИХА!
ПЉУС
ПЉАС

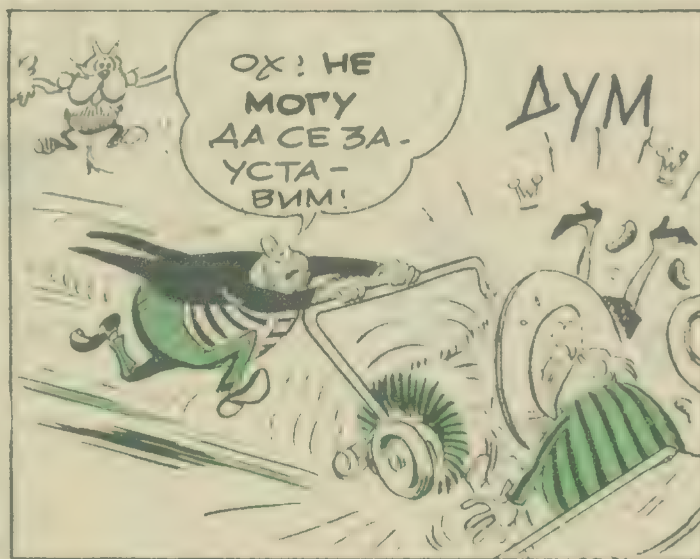

ИЗГЛЕДА ДА СИ ДОБИО КИЈАВИЦУ?
МА НЕ! АЛЕРГИЧАН САМ НА МАЧЈЕ ДЛАКЕ... А МИЦКО СЕ ЛИЊА!
ШМРК!
ШМРК!

ОНДА УЗМИ МИЦКОВУ ЧЕТКУ ПА МУ ИШЧЕТКАЈ СВУ ОПАЛУ ДЛАКУ!

АЛАТ
НИЈЕ НЕГО! МИЦКОВУ ЧЕТКУ! ЗА ЊЕГА ЈЕ ОВА БАШТЕНСКА ЧЕТКА ЗА СКУПЉАЊЕ ЛИШЋА!
КИДАЈ, МИЦКО!
ХВРРР

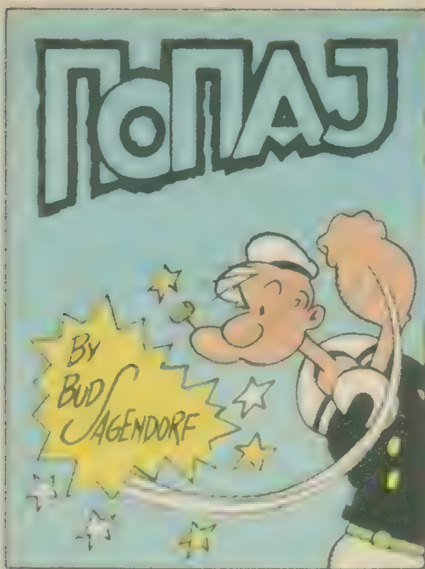

СТОЈ МИРНО, ТИ ЛИЊАВКО!
НИЈЕ НЕГО!
ХВРРР

ТРЕБА ГЛАВУ СПАСАВАТИ!

ОХ! НЕ МОГУ ДА СЕ ЗАУСТАВИМ!
ДУМ

ОХ! ШТА САМ УЧИНИО?
ОЛУЈНИ ОБЛАЦИ
САД БЕРИ КОЖУ НА ШИЉАК!

НЕ, ВАШЕ ГОСПОДСТВО! ТАКО СЕ ТА ЧЕТКА НЕ УПОТРЕБЉАВА! ТРЕБА ЈЕ ГУРАТИ ПО ЗЕМЉИ!
МОЈА ЧЕТКА, УПОТРЕБЉАВАМ ЈЕ КАКО ЈА ХОЋУ!
ДОТЛЕ ЋУ ЈА ОВО ДА ПОЧИСТИМ!
МЉАЦ
МЉАЦ

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

БАШ ВОЛИМ ДА САМ ИДЕМ НА ИЗЛЕТ!
ОНДА МОГУ САМ И ДА ПОЈЕДЕМ СВЕ ШТО ПРЕОСТАНЕ ОД ХРАНЕ!

МОРА ДА САМ ВЕЋ МИЛИОН КИЛОМЕТАРА ДАЛЕКО ОД КУЋЕ!
КАО ДА САМ ЈЕДИНО ЉУДСКО БИЋЕ НА СВЕТУ!

СРЕЋАН ЛИ САМ ЈА ЧОВЕК! ЕНО КИЋЕ С ПУНОМ КОРПОМ КЛОПЕ!

Е-ХЕЈ! ЗДРАВО, МЛАДИ МОЈ ПРИЈАТЕЉУ!
ОХ! ОТКУД САД ТАЈ ЖДЕРОЊА?

ЧЕКАЈ, ДРУГАР!
ОН БИ МОЈ РУЧАК!

СТИДИ СЕ!
СЕБИЧЊАЧЕ!
ВАРАЛИЦО!

БРИНЕМ СЕ ШТО ЈОШ НЕМА КИЋЕ!
ВАЉДА СЕ НИЈЕ ИЗГУБИО У ШУМИ!

ГДЕ СИ ДОСАД? ВЕЋ ПАДА МРАК!

?
?
?
?
?
?
ЧУЧ'О САМ НА ДРВЕТУ ИСПОД КОГА МЕ ЈЕ ВРЕБАО РАЗЈАРЕН И ГЛАДАН ЖДЕРАВАЦ!
1183/17
BUD SAGENDORF

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

ДРАМА НА БРОДУ

Драги мој инспекторе — цвркутала је Корнелија Крис — ви божанствено играте!

Признајем, комплимент ме је дирнуо, мада сам већ био исцрпљен. А како и не бих био кад сам морао да будем стални пратилац познате трач-новинарке Корнелије Крис. Иако већ зашла у године, целе вечери неуморно је играла верујући да је лака као перо. Мени је она, међутим, са својих метар и седамдесет пет сантиметара и преко осамдесет килограма, пре личила на слона него на перце.

— Ове ципеле су права справа за мучење — рекла ми је показујући своје нове ципеле с потпетицама високим бар шест сантиметара.

ОПАСНИ ТИПОВИ

Неколико дана пре ове вечери позвао ме је главни инспектор у своју канцеларију и рекао ми:

— Знам да овим нећете бити одушевљени, инспекторе Жеди, али у нашем послу нема много бирања. Позната новинарка Корнелија Крис обавестила нас је да ће за први викенд чувени банкар Албиран организовати шетњу по мору својом јахтом „Семирамидом" и да ће се на јахти налазити и извесни људи о којима је она сазнала многе компромитујуће ствари. Како су то, према њеној изјави, опасни типови замолила нас је да на ту шетњу са њом пођете и ви.

И поред тога што је брод био диван, моја кабина још лепша, о храни и да не причам, једва сам чекао да будем сам. Поготову што ме од тренутка доласка на брод Корнелија није напуштала. Користила је сваки тренутак да би ми о некој званици рекла нешто ружно. Ипак најтежи тренуци били су ми док смо играли. Корнелија је својим високим потпетицама неуморно газила по мојим ногама, а својим крештавим гласом парала ми уши. Говорила ми је показујући на певача који се онако висок клатио за микрофоном.

— Фред Жасмен је постао права пијаница. Да се не држи тако грчевито за овај микрофон ветар би га одувао у море. Ха! Чекајте само да се заврши ово крстарење, видећете какав ће чланак изићи о њему!

Као да је осетио да се о њему говори, некада славни певач и идол младих Фред Жасмен, повремено би у нашем правцу бацао мрачне погледе.

Друга Корнелијина жртва био је један крупан човек у белом смокингу који је играо са веома лепом девојком.

— Сазнала сам да се овај назови пословни човек, Жак Бодуен бави недозвољеном трговином. Ускоро ћете читати леп чланчић о томе. Преостаће му само или затвор или бекство у Јужну Америку.

— А онај тамо — показала ми је главом на високог ћелавог човека који је крај музике рукама ударао такт — то вам је доктор Робин Мун. Недавно му је изишла књига која је убрзо постала бестселер. Он и не сумња да сам о њему сазнала страшан податак: Ово му је измишљено име, а у ствари се зове Шарл Мајар. Својевремено је због неких незаконитих радња у пракси био у Африци затворен. Ха! Ха! Каква ће то посластица бити за моје читаоце кад буду сазнали да је славни Робин Мун, у ствари Шарл Мајар који је био брисан са списка лекара.

На моју срећу музика је престала да свира и ја сам с олакшањем напустио своју партнерку. Јер, да је ово мучење потрајало још само који секунд чини ми се да бих је голим рукама задавио.

КАКВА ЗАБЛУДА!

Кад сам најзад ушао у своју кабину био сам на ивици снаге. Мада је било тек 20.35 бацио сам се на кревет потпуно исцрпљен. Имао сам за одмор само пола часа, а онда је требало поново да одем по Корнелију да бисмо заједно присуствовали свечаној вечери.

Учинило ми се као да сам чуо неки прасак, али онако уморан нисам томе придао важност.

Подигао се ветар и таласи су почели да ударају о бокове „Семирамиде".

Пола часа је пролетело и дубоко несрећан што ће ми Корнелија Крис упропастити и вече кренуо сам до њене кабине и закуцао на врата.

Нико ми није одговорио. Хујање ветра пригушивало је остале звуке. Кад ни после поновног куцања нисам добио одговор, отворио сам врата њене кабине. Затекао сам страшан призор. Корнелија је лежала на постељи с раном од метка посред груди. У десној руци држала је револвер...

Одмах сам обавестио домаћина, банкара Албирана, и док је он стајао поред несрећне новинарке ја сам се трудио да логично размишљам: место где ју је метак погодио налазило се око 138 сантиметара, рачунајући од пода. Измерио сам то педљем.

— Самоубиство? — зачу се промукао глас неког човека. — Утолико боље! За њом сигурно нико неће зажалити!

Окренуо сам се и на вратима кабине угледао певача Фреда Жасмена.

Ускоро су се ту нашли и Жак Бодуен и доктор Робин Мун.

— Каква заблуда! — зачуо се глас Жака Бодуена. — Неко се грдно преварио. Сирота Корнелија је била левакиња!

— Значи, убиство! — умешао се доктор Мун нагињући се над жртвом...

ИЗМЕРИЋУ СУМЊИВЕ

Да! Било је то убиство. Судећи по рани путања метка била је потпуно хоризонтална. Стао сам пред огледало на вратима кабине и измерио висину замишљене путање метка. Тачно 1,38. Значи, убица је мог раста. То јест, био је висок метар и осамдесет...

Сва три присутна госта — Жасмен, Бодуен и Мун — имала су и те како разлога да убију Корнелију Крис.

У капетановој кабини љубазно сам их замолио да ми дозволе да их измерим.

Бодуен је био висок 1,76 а друга двојица су имала по 1,82.

На основу испитивања утврдио сам да је убиство почињено између 20.35 и 20.40 часова...

На питање шта су радили у то време, Жасмен је одговорио да је шетао по палуби.

Чудно! — приметио је Бодуен. — Моја кабина гледа на палубу и ја вас нисам приметио...

Окренуо сам се доктору Муну.

— А ви?

— Између 20.30 и 20.40 седео сам у бару. Уосталом то може и бармен да потврди.

Кад сам се нашао сам са банкаром Албираном он примети:

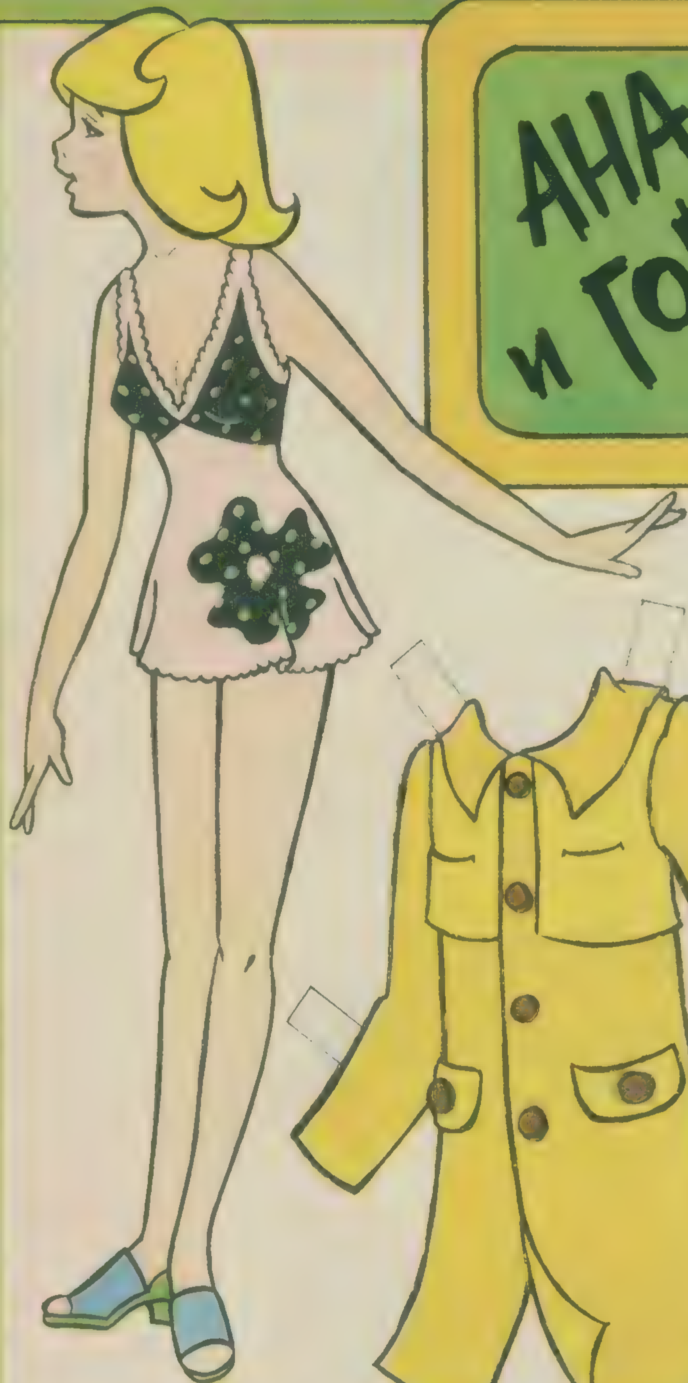
— Чини ми се да тапкамо у месту. Ако је убиство, како ви тврдите, инспекторе, ко је убица?

Постоје два могућа кривца, господине Албиран. Ипак, на основу једне појединости сигуран сам да је кривац баш...

Можда сте и ви драги читаоци, читајући ову нашу причу открили ту појединост која је навела инспектора Жедија да открије кривца. Уколико нисте, његово име наћи ћете на страни 31.

АНА И ГОРАН У ШКОЛИ

АНИНА КАПА

ГОРАНОВА ТАШНА

ГОРАНОВ КИШНИ КАПУТ

АНИНА КЕЦЕЉА И КЊИГЕ

ГОРАНОВА ОДЕЋА ЗА ШКОЛУ

АНИН КИШНИ МАНТИЛ ОД ЛАКА

ГРАН ПРИ ЈЕ ЗА

ВРУЋИНА ЈЕ БИЛА НЕСНОСНА. ВОЗИЛА СУ СЕ ЗАНОСИЛА НА РАЗМЕКШАНОМ АСФАЛТУ, АЛИ НИКО НИЈЕ ПОМИШЉАО ДА ОДУСТАНЕ!

Гледаоци су просто закрчили улице и прашњаве путеве на којима се 1903. године одржавала трка Париз—Мадрид. И поред свих настојања, војска и полиција нису могли да их удаље са стазе. Чак су се и аутомобили — учесници трке једва пробијали. Али, чим би се један такмичар пробио својим колима гледаоци би поново „затварали" пут тискајући се на њему као на вашару.

Још се први дан трке није био ни завршио, а француска влада је забранила њен наставак. Биланс је био тужан: поломљена кола, искривљене шасије, искидани ланци, поцепане гуме, неколико погинулих такмичара и много више гледалаца — повређене нико није бројао! Горе него у каквом крсташком походу!

Влада је била одлучна: тркачки аутомобили не сме ју да возе градским улицама. Чак је забранила такмичарима да се кући врате својим аутомобилима. И не само то: такмичари нису смели њима да пређу ни метар даље од места где их је забрана затекла! Зато су многи своја возила одвлачили до железничке станице помоћу ужади и коња и тамо их утоваривали у вагоне и слали кући. Тако су гледаоци остали без забаве а победник деонице Париз—Бордо Фердинанд Габриел без могућности да победи и у целој трци.

Трка Париз—Мадрид, несуђена сензација свог времена, била је пета по реду у историји аутомобилистичких трка. Пре ње одржане су само трке: Париз—Руан 1894, Париз—Бордо—Париз 1895, Париз—Марсељ—Париз 1896. и Париз — Амстердам—Париз 1898. године. Све те трке одржаване су по систему „од града до града". Стаза је, разуме се, водила и кроз градове. Возила која су учествовала у тим тркама пре су личила на кочије без руде и самоходне сандуке него на аутомобиле! Имали су огромне моторе, уске гуме, високе точкове и шасије које су се кривиле при најмањем удару. На џомбастим путевима аутомобили су поскакивали као жабе. Али, аутомобили су тада још били права реткост па су се гледаоци дивили и њима и возачима.

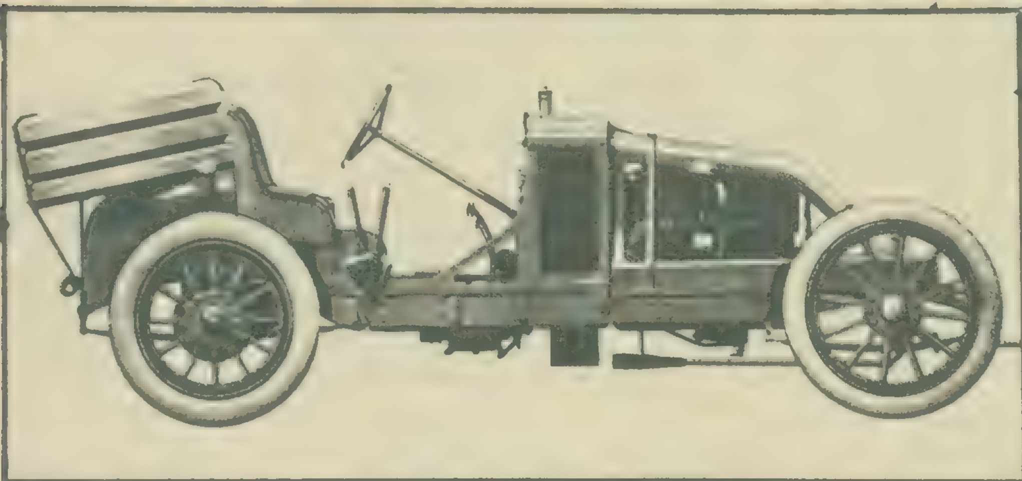
ИЛИ СВИ, ИЛИ НИКО

Пошто је Француска била организатор свих дотадашњих аутомобилских трка љубитељима брзе вожње остала је после забране владе, још једна могућност такмичења: трка за куп Гордона Бенета. Овај амерички новински издавач организовао је 1902. године прву аутомобилску трку у Америци али је сам одредио правила, једноставна и кратка: из сваке земље, која жели да учествује на трци, могу се пријавити највише три аутомобила, возило не сме да пређе тежину од 1.000 килограма, а следећа трка мора се одржати у земљи чије возило победи на трци.

Трка са оваквим правилима није се много допадала Французима, али су ипак учествовали у њој. Највише им је сметало што у трци не могу да учествују више од три аутомобила из једне земље из простог разлога што је француска аутомобилска индустрија у то време била најразвијенија у свету. Било би немогуће изабрати за трку три возила а да се не увреде неки произвођачи аутомобила.

Иако је 1905. трка за куп Гордона Бенета требало да се одржи у Француској, Аутомобилски клуб ове земље решио је да организује једну нову трку, чија стаза неће пролазити кроз градове и већа насеља. Од трке Гордона Бенета разликоваће се само у једном: право учешћа имаће сви који то желе!

А ИЗДРЖЉИВЕ

ЊЕМУ ПРИПАДА СЛАВА: *На првом Гран прију рено је први прошао кроз циљ.*

Није прошло ни неколико дана од те одлуке а у свим дневним листовима објављен је оглас који је позивао француске и светске произвођаче аутомобила да одмере снаге и учествују на новој трци за „Велику награду" (Гран при), како су је организатори трке званично назвали.

Први Гран при одржан је 26. и 27. јуна 1906. године у близини Л Мана. Стаза троугластог облика и дугачка 103 километра водила је између места Сен Кале, Фосте Вернар и Сен Ибер. За ову прилику направљени су заобилазни путеви око већих насеља, али ни данас није разјашњено зашто баш од дрвене коцке! Организатори трке изложили су се још једном трошку: целу стазу прекрили су слојем асфалта. На крају су, ипак, били задовољни јер се на старту трке појавило 26 француских аутомобила, 6 италијанских и 3 немачка.

И НОВО И СТАРО

Правила трке одговарала су правилима купа „Гордон Бенет". Једини изузетак направљен је код тежине — уместо 1.000, максимална тежина возила могла је да буде 1.007 килограма!? Вишак од поменутих 7 килограма била је тежина магнета или генератора за паљење. Такмичари су морали да пређу целу стазу 12 пута и то у току два узастопна дана. На тај начин морали су да превале 1.238 километара!

Насупрот ранијим правилима на сличним тркама пружање помоћи возачима било је забрањено. Возач и сувозач су морали сами да отклањају кварове на свом возилу и да се при том довијају како знају и умеју.

Мотори свих аутомобила, учесника трке, били су четвороцилиндрични, али праве грдосије!

Пренос снаге на погонске точкове вршио се помоћу ланаца, али се на старту појавило и седам возила са карданским преносом у који тада многи још нису веровали! Међутим, највећу новост приказала је фабрика „Мишлен": наплатке за точкове који су могли да се скидају и постављају за 4 минута, уместо 15 колико је за то требало осталим такмичарима који их нису имали на својим колима.

ПОЧЕЛО ЈЕ ЖЕСТОКО

Иако су уторак и среда, када се први Гран при одржавао били радни дани, сви хотели и гостионице у околини Л Мана били су попуњени до последњег места. Ноћу уочи трке нико није спавао: на све стране вођени су стручни и нестручни разговори о томе шта ће сутра бити, ко ће кога да „поједе" заједно са точковима, ко ће коме да гледа леђа и ко ће морати да одустане. Падале су и опкладе. Механичари нису ни помишљали на сан: вршили су последње провере на возилима.

Први учесник стартовао је тачно у 6 изјутра. Јунско сунце већ је било растурило јутарњу измаглицу кад је Фернанд Габриел кренуо. Иза себе је остављао облаке дима од сагорелог бензина из мотора. Чинило се као да је прорадио вулкан! Али авај! Није честито ни кренуо а мотор му је отказао! Морао је да се склони у страну па је са старта први кренуо касније чувени произвођач аутомобила Винченцо Ланча на свом ФИАТУ. Остали такмичари полазили су са старта у размаку од 90 секунди.

На крају првог круга први се појавио Винченцо Ланча, а одмах за њим Бара иако је стартовао као пети. Тај први круг Бара је завршио на другом месту и тако поставио рекорд у брзини који ни касније, током целе трке, није оборен. Већ тада, у првом кругу, због квара на колима одустало је пет такмичара.

У трећем кругу вођство је преузео Мађар Ференц Шиц и није га препуштао другоме до краја такмичења. Трећи круг био је уједно и половина трке првог дана. Врућина је била несносна. На брзину нанети асфалт толико се био размекшао да су точкови и при мањем кочењу чупали читаве комаде асфалта бацајући га на све стране. Свако претицање возила било је права авантура јер се возач који је претицао излагао опасности да га засипе киша асфалта који су разбацивали точкови возила испред њега.

Док су једни мучили муку са заменом гума које су од врућине пуцале, други су се борили са механизмом за управљање јер су се возила заносила као на блатњавом путу.

Замена гума захтевала је праву вештину а обављана је толико примитивно да би се данашњим возачима дигла коса на глави. Остаци истрошене гуме једноставно су ножевима цепани и бацани, возило подизало помоћу несигурних дизалица, нова гума намештала а затим пумпала ручном пумпом.

САМО ЈЕДАНАЕСТ

Најупорнији је био други возач француске фабрике „Рено" Жил Едмонд. У четвртом кругу прокључала му је вода у хладњаку. Заменио је воду и наставио трку и поред тога што су му очи биле озлеђене врелим асфалтом. Возио је готово полуслеп. У петом кругу морао је да напусти трку због несносних болова у очима.

Тактички најбоље је возио Ференц Шиц. Није оптерећивао машину али је стално повећавао вођство. Први дан трке завршио је као победник. Половину целе стазе у дужини од 619 километара прешао је за 5 часова 45 минута и 30 секунди, возећи просечном брзином од 107 километара на час. Одмах после проласка кроз циљ након првог дана вожње свих 17 аутомобила, колико их је још остало на трци, смештено је на затворено паркиралиште.

Други дан пре почетка трке возачи су сами доливали гориво у резервоаре али своје аутомобиле нису смели да довезу до старта већ су њихова кола на стартну линију извукли — коњи! Правила трке дозвољавала су да возаче замени сувозач, па су два такмичара искористила то право. То је намеравао да учини и Винченцо Ланча али његов сувозач није дошао да га замени јер се — успавао!

Другог дана стаза је била још гора, нарочито на окукама па је трку напустило још четири аутомобила. Ференц Шиц је и даље водио. Додуше, у претпоследњем, једанаестом кругу, и он је имао квар, али је и са поломљеним гибњем наставио трку возећи разуме се спорије. Али он је већ имао толико велико преимућство да нико више није могао да угрози његову победу.

На крају голготе, на циљ је од 34 аутомобила стигло само 11. Такмичење су завршила три БРАСИЈЕА, два ФИЈАТА, два МЕРЦЕДЕСА и по један РЕНО, КЛЕМАН-БАЈАР, ПАНАР и ЛОРЕН-ДИТРИХ.

Победник трке био је Мађар Ференц Шиц који је свих 1.238 километара прешао за 12 часова 14 минута и 7 секунди. Други је био Феличе Назаро на ФИЈАТУ, а трећи Албер Клеман на возилу КЛЕМАН-БАЈАР.

М. Л.

Победник трке Ференц Шиц водио је од трећег круга.

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: **ФЛАШ НА ВЕНЕРИ!**

Тражимо пријатеље

Стара сам 18 година и желела бих да се дописујем са девојкама и младићима из наше земље и иностранства. Бавим се атлетиком и стоним тенисом. Волим сликарство и музику. **Мица Милић, Саве Ковачевића 44 Деспотовац.**

Желео бих да се дописујем са младима из целе земље. Мој хоби је скупљање сличица фудбалера. Ватрени сам навијач „Црвене звезде". Од певача највише волим Мишу Ковача. Молим у писму фотографију. Стар сам 11 година. **Драган Савовић, В. Томановића 46, Сечањ.**

Желео бих се дописивати са другарицама и друговима из цијеле земље. Скупљам поштанске марке и слике Витлса. Молим фотографију у писму. **Давор Јаворшек, Савска 7, Загреб.**

Имам 12 година. Жеља ми је да се дописујем са другарицама и друговима из целе наше земље који су истих година као и ја. Скупљам значке, салвете и разгледнице. Волим забавну музику и спорт. **Јасмина Сувачар, 26205 Варанда.**

Имам 12 година. Жељела бих се дописивати са вршњацима широм Југославије. Сакупљам поштанске марке. Волим забавну музику а од пјевача највише Кићу Слабинца. **Весна Прстачић, Враће Кадића 8, Жупања.**

Желим да ми сви који желе да се дописују пишу. Одговорићу свакоме. Имам 18 година. Волим спорт, музику и књижевност. Молим да ми пошаљу своју фотографију они који ми пишу. **Исмет Хецић, 74215 Которско код Добоја.**

Живим у Румунији. Желела бих да се дописујем са дечацима и девојчицама из Југославије. Скупљам салвете и слике певача забавне музике. Језик дописивања руски. **Зора Пејић, ком. Вариаш нр. 7/6, Шуд. Тимиш, Р.С. Романиа.**

Скупљам марке, значке, разгледнице и плоче што бих све размењивао са другарицама и друговима са којима бих се истовремено дописивао. Волим шах. Навијам за „Партизан". Тренирам рукомет и пливање. **Зоран Николић, Старине Новака 19, Београд.**

Стар сам 11 година. Скупљам салвете и папириће од бомбона. Волим народну музику нарочито Наду Мамулу и Предрага Гојковића. Желим да се дописујем са својим вршњацима. **Новица Цановић, Михајла Клајна 1а, Осијек.**

Имам 16 година и жељела бих се дописивати са младима широм Југославије. Волим забавну музику а од пјевача Терезу Кесовију, Кићу Слабинца и Зорана Лековића. Молила бих сваког ко ми пише да ми пошаље своју фотографију. **Катарина Јонч, Франкопанова 61, Нова Градишка.**

Ученица сам VIII разреда основне школе. Жељела бих се дописивати са дјечацима и дјевојчицама широм Југославије. Скупљам марке и значке. Волим музику и спорт. **Вишња Плечко, Мраморачка 8, Загреб.**

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм Југославије. Имам 15 година. Бавим се машинском техником. Волим забавну и народну музику. **Владо Ковачевић, 77215 Рипач код Бихаћа.**

Жељела бих да стекнем пријатеље широм Југославије а посебно из Далмације. Имам 15 година, учим руски језик а хоби ми је писање поезије. Волим дуга писма. **Светлана Нешић, М. Нићифоровића 65, Железник код Београда.**

Имам 20 година. Студирам геологију. Моја је жеља да се дописујем са девојкама и младићима мојих година. Волим кошарку и тенис. **Томислав Јока, Раде Миљковић 12/II, Деспотовац.**

Имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам слике глумаца и певача. **Марија Понграц, Шангој, Нови Сад.**

Волела бих да се дописујем са дечацима и девојкама од 18 година. Ученица сам IV разреда гимназије. Обожавам Омара Шарифа, Марлон Бранда и Јул Бринера. **Жељка Деуранди, 12 октобра 21, Топола.**

Имам 14 година. Желио бих да се дописујем са младима из целе земље. Сакупљам коверте и празне кутије од цигарета. **Беговић Дражен, Вабонићева 48, 41000 Загреб.**

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из цијеле наше земље. Имам 14 година. Од пјевача волим Здравка Чолића, а од група Индексе Амбасадоре, 777. Навијам за „Црвену звезду". **Вешлић Славица, О. Ш. „Иво Лола Рибар", 72240 Какањ.**

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем са неком својом вршњакињом из Енглеске или неке друге земље на енглеском језику. **Снежана Јанковић, Војводе Мишића 57, 18000 Ниш.**

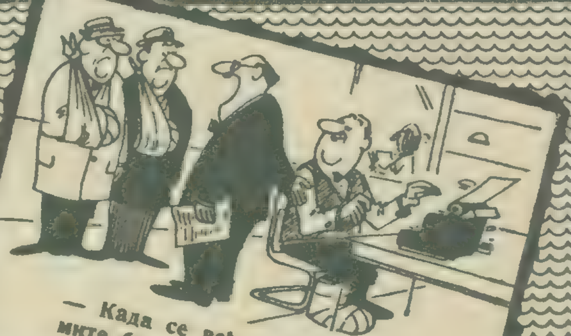
ХУМОР

— Пробајте ви, докторе, да га натерате да свака четири сата прогута по једну пилулу.

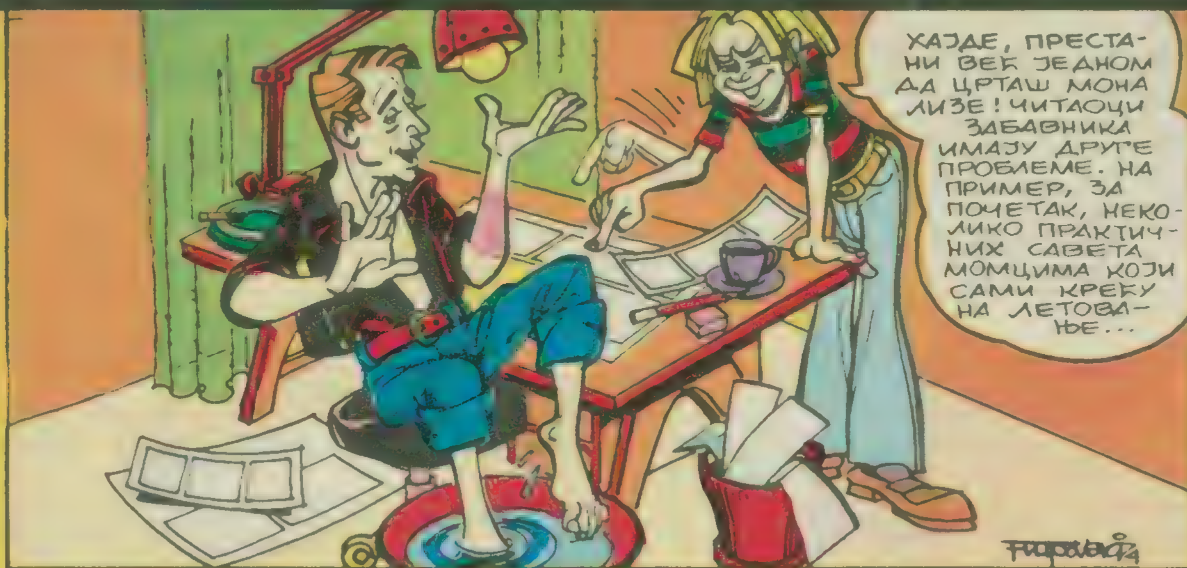
— Драги пријатељу, почнимо другу лекцију нашег курса пливања...

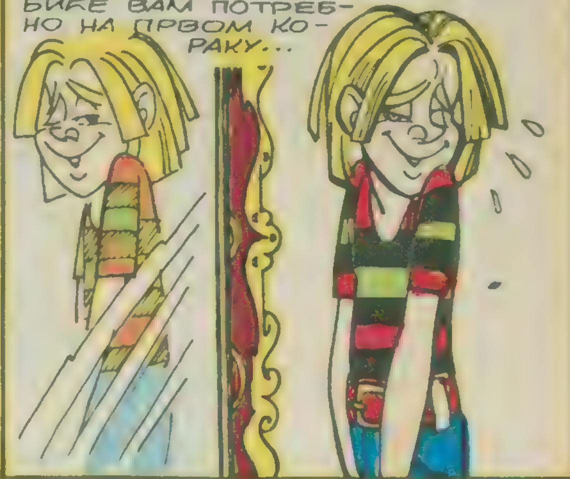
— Када се већ скијате, сломите бар ногу као што ради књиговођа Пера!

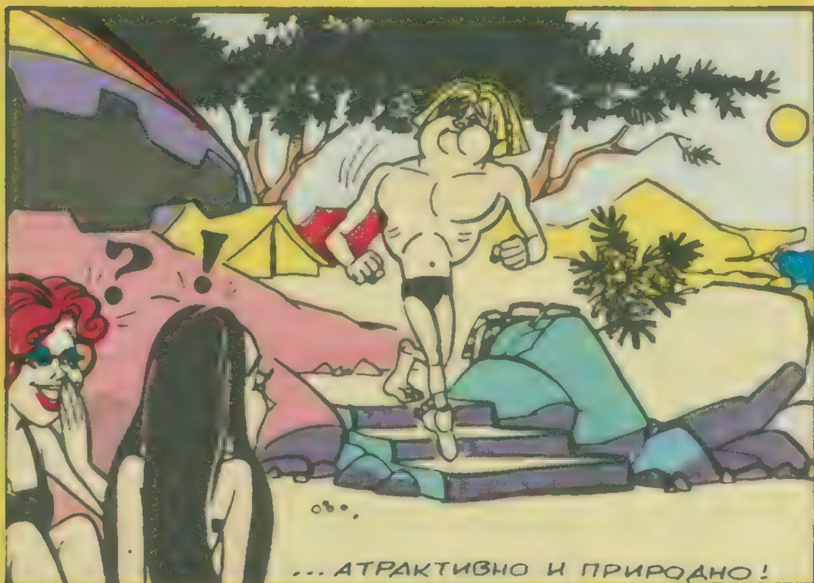
КАКО БИТ

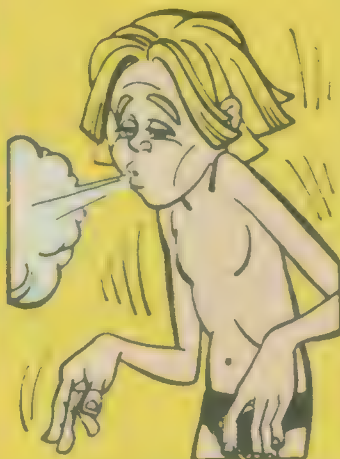
ХАЈДЕ, ПРЕСТАНИ ВЕЋ ЈЕДНОМ ДА ЦРТАШ МОНА ЛИЗЕ! ЧИТАОЦИ ЗАБАВНИКА ИМАЈУ ДРУГЕ ПРОБЛЕМЕ. НА ПРИМЕР, ЗА ПОЧЕТАК, НЕКОЛИКО ПРАКТИЧНИХ САВЕТА МОМЦИМА КОЈИ САМИ КРЕЋУ НА ЛЕТОВАЊЕ...

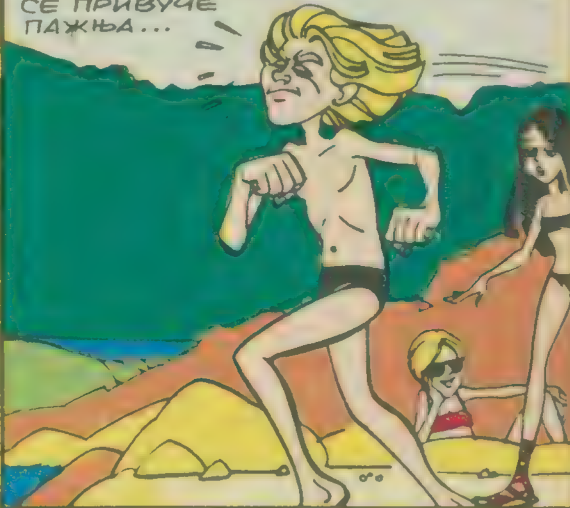
ПРАВИЛО БР. 1: УВЕЖБАЈТЕ ДОБРО ИЗРАЗ „СРЕЋНО ЛИЦЕ", МА КАКО ВАМ БИЛО У ДУШИ. БИЋЕ ВАМ ПОТРЕБНО НА ПРВОМ КОРАКУ...

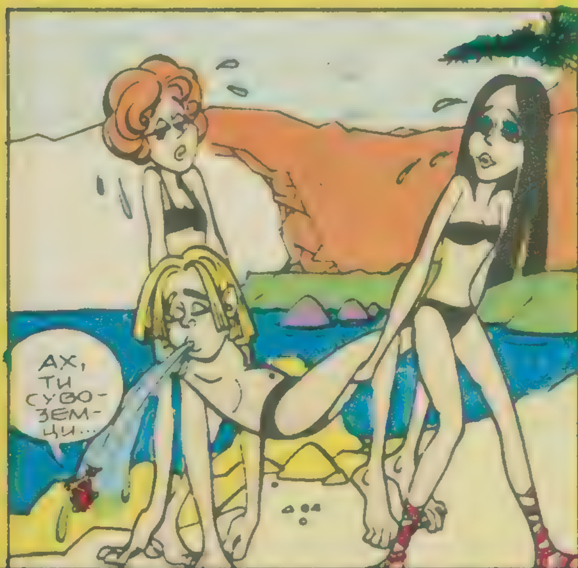
?
!
...АТРАКТИВНО И ПРИРОДНО!

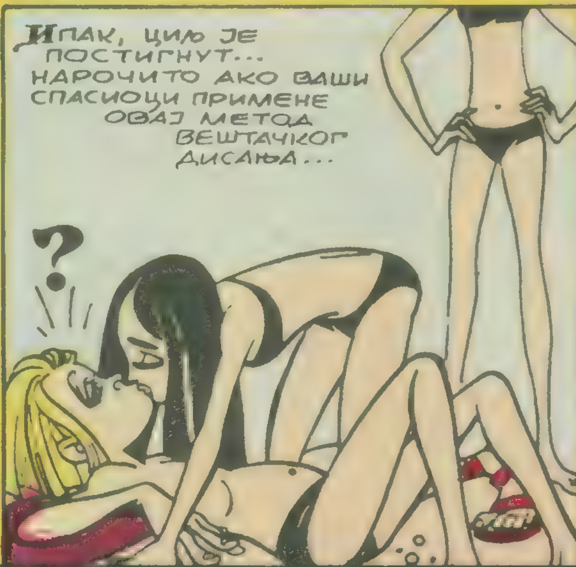
ИЗДРЖИТЕ ЈОШ САМО МАЛО...

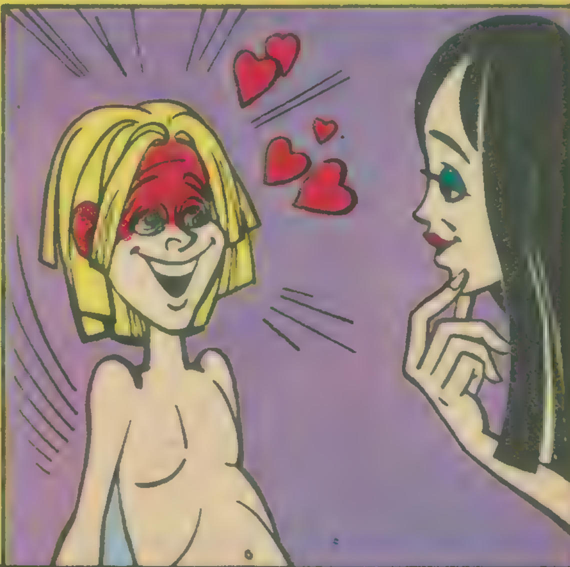
НЕМА ВЕЗЕ ШТО НИЈЕ НАЈБОЉЕ УСПЕЛО. ИМА ЈОШ НАЧИНА ДА СЕ ПРИВУЧЕ ПАЖЊА...

АХ, ТИ СУВОЗЕМЦИ...

ИПАК, ЦИЉ ЈЕ ПОСТИГНУТ... НАРОЧИТО АКО ВАШИ СПАСИОЦИ ПРИМЕНЕ ОВАЈ МЕТОД ВЕШТАЧКОГ ДИСАЊА...
?

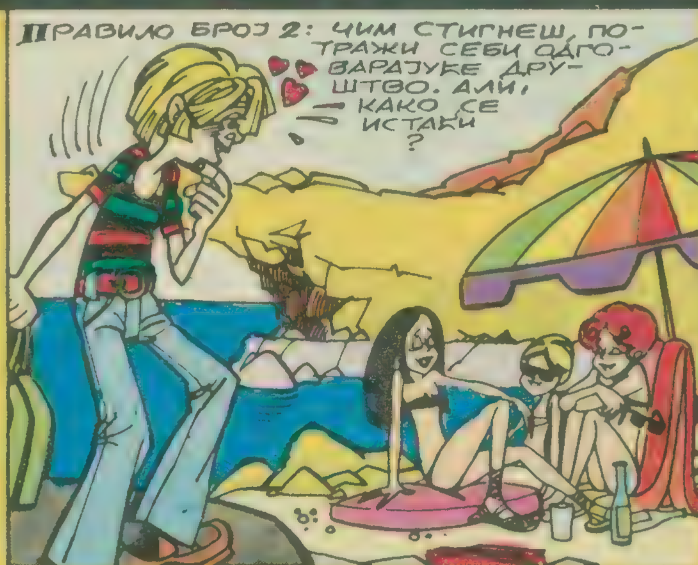
...И ГЛАВНИ

ПА, ПРИПАЗИ СЕ, СИНЕ! И НЕМОЈ ДА...

ЗЛАТО МАМИНО

ЦМОК

ЈА... КАД САМ ПРЕ РАТА ИШЛО У ВРЊЦЕ...

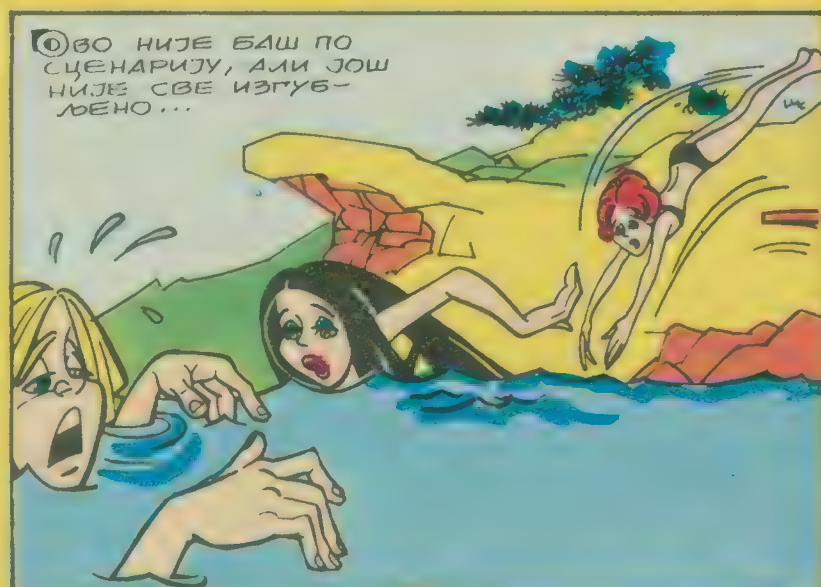

РЕЦИМО...

...СКОК У ВОДУ У СТИЛУ МАРКА СПИЦА!

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

ХИТ СТРАНА

Дикан вам представља . . .

ГЕНЕРАЦИЈУ 74. ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ПОП МУЗИКЕ

У овом броју упознајемо вас са четири ансамбла из четири наше републике који се у музичким правцима донекле разликују али којима је заједничко то да су у првој половини ове године скренули на себе пажњу публике и стручњака и пошли путевима успеха.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

УЛИЦА ЈОРГОВАНА

Музика: Рејмонд Руић
Текст: Иван Глишић
Пева: Дарко Домијан

Плави вео
златна жица
нежан ветар
много птица
распукла се свака грана
над улицом јоргована.

Одсјај јутра
роса блиста
цвет до цвета
лист до листа
пчела сања бели венац
дубок као горски зденац.

Једна клупа
тиха лука
твоје усне
моја рука
опет букти она ватра
згасла давно испод храста.

Гори земља
гори камен
сунце угљен
небо пламен
то у сенци ломе крила
заљубљена два лептира.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: **УЛИЦА ЈОРГОВАНА** можете чути у понедељак, 2. септембра ове године у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа.

БЕРЗА ПЛОЧА

Велики сам љубитељ Битлса и молио бих све оне који посједују ЛП плоче ове групе да ми се јаве јер сам озбиљан купац.

Ненад Пецотић
Поповића 14/1
[illegible] Сплит

Уз песму недеље:
Дарко Домијан

После четири снимљене плоче за диско кућу „Suzy", Дарко Домијан прешао је у „Југотон" и снимио композицију „Улица јоргована" која је већ недељама једна од најслушанијих у Хрватској. Двадесет двогодишњи певач, и-

начe Карловчанин, већ дуго сарађује са композитором Рејмондом Руићем (старији га се вероватно сећају из времена када је био бас гитариста загребачких „Делфина" и „Робота") и та сарадња из дана у дан добија све ласкавије оцене стручњака. Текстове за Даркове песме пише познати шабачки песник Иван Глишић. Како смо сазнали, трио Домијан — Руић — Глишић увелико припрема материјал за прву ЛП плочу.

ДАРКО ДОМИЈАН; ДИСКОГРАФИЈА — „Замак од лишћа" (SUZY ... 1972), „Марија" (SUZY ... 1972), „Балада о двојици пријатеља" (SUZY ... 1973), „Стани бар за трен" (SUZY ... 1973) и „Улица јоргована" (ЈУГОТОН ... 1974).

UNI GRUPA — СКОПЉЕ

Овај ансамбл из Скопља специфичан је јер једини код нас поред сопствених композиција изводи грчку и латиноамеричку музику у модернијим аранжманима. UNI GRUPA је основана пре две и по године и позната је публици широм Југославије јер

је са успехом гостовала у Будви, Светом Стефану, Београду и по читавој Македонији. Вокални солиста је познати певач Аца Симоновски чије су плоче неколико пута достигле завидне тираже. Ансамбл је снимио и једну плочу за ПГП РТБ-а. Чланови UNI GRUPE су: Аца Симоновски, бузуки и певач; Драган Рајковић, оргуље; Васко Димовски, гитара и певач; Љубомир Јовичевић, бас гитара и Слободан Тодоровић — Токи, бубњеви и певач.

STEKSIX — БИЈЕЛА

У последње време поп музика стиче у Црној Гори све више пријатеља и зато није чудо што се често појављују нове групе. Једна од тих нових и добрих група свакако је и STEKSIX из малог летовалишта и луке Бијеле. Ансамбл је ове године постигао лепе успехе на музичким смотрама „Палмина лепеза 74" и „Титоградско пролеће 74" и уврстио се у водеће

вокално-инструменталне саставе Црне Горе. Углавном свирају сопствене композиције али на репертоару имају и песме које су тренутно радо слушане и код нас. STEKSIX чине: Љиљана Мустур, певачица; Стево Дамјановић, саксофон; Перо Одаловић, труба; Бранко Пешић, гитара, Чедо Марковић, бас гитара; Жарко Калнић, оргуље и Андрија Мустур, бубњеви.

БУБАМАРЕ — ЛЕСКОВАЦ

Врло перспективан секстет из Лесковца. Пролетос су чланови ансамбла освојили две прве награде (музика и текст) за своју композицију „Балада о Кости Стаменковићу" на музичкој смотри „Вечери лесковачких композитора" БУБАМАРЕ постоје од 1972. године и свирају искључиво своје песме. По опредељењу у музици спадају у акустичаре и одликују се карактеристичним звуком заснованим на елементима фолка, занимљивим аранжманима и вишегласном певању. Чланови БУБАМАРЕ су: Драган Мишић, гитара и певач; Никола Бадули, виолина и певач; Бранислав Крстић, соло гитара, прим и певач; Зоран Радосављевић, бас гитара; Светислав Ђермановић и Миодраг Вуксановић свирају ударање: там-там, бонгосе. БУБАМАРЕ имају неколико сни-

мака за Радио-Лесковац од којих треба издвојити већ поменуту „Баладу о Кости Стаменковићу" и „Сузе на перону". Од овог ансамбла треба очекивати ускоро нове успехе.

2+2 — ВАРАЖДИН

Овај квартет који долази из Вараждина великог центра текстилне индустрије није нов. Група постоји већ десет година и својим музицирањем освојила је симпатије како стручњака тако и публике. Није онда чудо што је у последње време сматрају за водећи музички састав у том делу Хрватске. На њиховом репертоару налази се, како сами кажу, „за сваког понешто" и ту треба тражити тајну њиховог успеха. Чланови састава музички су „поткованi" и досад су често пратили многе наше, познате вокалне солисте. Квартет „2 + 2" сачињавају: Нино Пејновић, оргуље; Ратко Кадовић, бубњеви; Драго Кошћак, бас гитара и Бранко Фурјан, гитара.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ДРАГАН КИЋАНОВИЋ

Снимио: М. Вучићевић

Фантастична прича

ЗОРАН ПОПОВИЋ

БИО САМ ПОТПУНО УВЕЗАН МЕКАНИМ АЛИ ВЕОМА ЈАКИМ ЖУТИМ КОНОПЦЕМ. ЗАТИМ МЕ НЕШТО ПОВУЧЕ И ЈА УТОНУХ У ТЕСТО.

СРЕДСТВО ПРОТИВ ИНСЕКАТА

Никад нисам имао неку нарочиту жељу да сазнам како се осећа бели миш у лабораторији биолога, али сам сада стицајем прилика то сазнао и осетио на сопственој кожи. Врло глупо сам изгледао самом себи под стакленим звоном. Седео сам мирно и слушао расправу која се водила о мени.

Учеснике скупа разликовао сам само по боји. Најсимпатичнија ми је била маса јарконаранџасте боје, не зато што ми је највише пријала оку, него зато што је имала најпаметнију идеју. Скуп који је о мени причао, да не кажем који се свађао због мене, састојао се од неколико огромних безобличних маса различитих боја. Да нису били покретни, у ствари, усталасани као нарасло тесто, изгледали би као гомила разнобојног шљунка, дакако огромних размера. Онај симпатични, наранџасти, усталаса се и из самог себе извуче један вијугави пипак којим подиже стаклено звоно и, наравно, с њим и мене.

— Видите — рече ово изгледа сасвим лепо!

„Ово", то сам био ја, и у себи му одадох признање за добар укус.

— Зар не би било боље да послужи као украс или тако нешто? Мислим да такво створење не може бити штетно, тим пре што је такав примерак веома редак. Ако бисмо га много испитивали могло би да нам угине... А и не видим потребу да пронађемо неко ефикасно средство против такве врсте инсеката, кад их углавном и нема. Ја бар не знам да их је виђено више од три-четири. А, осим тога, по свему судећи, не уједа. Ако се већ плашите, оставите га мени, држаћу га као украс...

Као туриста...

Нико не може човека да ували у неприлике тако као он сам. Прво, нико ме није терао да се прикључим групи за истраживање екстрасоларних галаксија, затим, кад сам већ направио ту глупост да се укрцам у истраживачки брод и са занесеним научницима проведем годишњи одмор тумарајући по свемиру, нисам морао да међу првима излазим на непознату планету. Можда не бих ни изишао да анализе нису показале да на њој владају атмосферски и други услови врло слични онима на Земљи. Привукла ме је могућност да се прошетам и надишем правог ваздуха у свом нормалном оделу, без скафандра и огромних боца са кисеоником на леђима.

Сео сам у отворени монокрафт и извезао се да мало процуњам около. Остали који су то исто учинили бар су знали шта ће да раде и истражују, а ја сам се понашао као прави туриста. Врлудао сам тамо-амо трудећи се да откријем бар нешто занимљиво. Због оног што сам дотад видео није вредело потезати толики пут. Предели су били врло слични земаљским, једино што није било ни трага нечем што би личило на насеобину високоразвијених интелигентних бића.

Био сам се прилично удаљио од борда кад наиђох на нешто што ми је привукло пажњу. Насред неке ливаде подизао се брег потпуно жут, као лимун. Приђох да видим шта је то и изиђох из возила. Комадом одломљене гране, коју сам уз пут покупио, дотакох опрезно жуту желатинску масу.

Угушићу се

Била је лепљива, као тесто. Поново гурнух грану у то тесто и завртех мало. Нешто ми истрже грану из руке и она одлете далеко од мене. Нисам стигао ни да се уплашим, кад се из оне масе издвоји нешто налик на полипов пипак и обави се око мене. Био сам потпуно увезан меканим али веома јаким жутим конопцем. Затим ме то нешто повуче у себе и ја утонух у тесто. Мислио сам да ћу се угушити, али могао сам да дишем без већих напора. Имао сам осећај да се крећем и кроз ту масу и заједно с њом.

Најзад сам опет био на површини. Она сила која ме је увукла у тесто, сада ме је и избацила из њега. Ипак нисам био слободан. Пипак који ме је обављао, угура ме у нешто налик на стаклено звоно. Тек тад ме ослободи, али која ми вајда кад сам се нашао у том суду уз чије глатке ивице не бих могао да се узверем.

Погледао сам око себе и угледао поред оне жуте гомиле теста, која ме је уловила, још неколико таквих, али све у разним бојама и нијансама. Свака та гомила обојеног теста била је велика као осредње брдо и свака се помало таласала и гибала. Почело је да ми свиће. Ови разнобојни облици у ствари представљају становнике ове планете и не би се баш могло рећи да су неинтелигентни. У то сам се сасвим уверио када сам почео да хватам одломке њиховог разговора. Дабоме, тај говор није био оно на шта смо ми на Земљи навикли, али примао сам га некако, ако не слухом а оно као неком врстом телепатије. Не знам да ли је то зато што је мој мозак био подешен на неку њихову таласну дужину, или су они то хтели, тек, могао сам да пратим њихов разговор. Покушао сам и ја да се јавим, да некако објасним ко сам и откуд сам овде, али без икаквог успеха. Оно што сам мислио и гласно говорио није изгледа допирало до ових шарених гомила.

Одустао сам од покушаја да се умешам у њихов разговор и почео сам да обраћам пажњу на оно што су они говорили. Схватих да рас-

прављају о мени и да се углавном слажу да се ради о неком инсекту.

Зар личим на инсекта?

„Лепа парада! — помислих — Зар им ја личим на инсекта?"

По свему судећи било је баш тако. Око тога су се чак врло лако и брзо сложили, једино нису били сложни у питању шта да чине са мном. Ту су се мишљења разилазила. Онај жути што ме је ухватио био је одлучно за то да ме без много размишљања просто упљескају. Тиркизноплаво тесто било је за то да ме испитају и виде да ли сам шкодљив, а зелено је тврдило да сам сигурно нека штеточина, али да ме не треба одмах уништити него да ме треба искористити да се пронађе неко добро и ефикасно средство против те врсте инсеката.

Наранџаста маса била је супротног мишљења. Сматрала је да ме треба сачувати таквог какав сам јер могу да послужим за украс, а не изгледа да сам шкодљив, па нема потребе ни тражити нешто против мене. Осим тога, изгледа да таквих инсеката и нема много.

Колико год да ми је било мило што је неко и на мојој страни, забрињавало ме је сазнање да има свега неколико таквих „буба" као што сам ја. Значи да су још неког од мојих сапутника ухватили или бар видели. А можда на овој планети има и људи као што смо ми, само што они овде очигледно не представљају најразвијенију расу, господаре света, него су обичне муве или комарци, или ко зна за шта их сматрају ова шарена брда теста...

Мој пријатељ, наранџасти, није изгледа био довољно убедљив или можда ни сам није имао много воље да тера упорно са својом идејом, али срећом ни жути није успео остале да убеди. Зелени је био најубедљивији, тако да су се на крају сви ипак сложили да треба тражити неко средство против инсеката и да га треба испробати на мени.

После тог договора као да заборавише на мене. Почели су да се комешају, таласају, да се ваљају и преплићу тако да се од свих тих маса створила једна заиста лепа разнобојна планина. Мало је дрхтала, затим се сасвим умирила. Тај мир је толико дуго потрајао да сам готово заспао. Узбуђења и страх су ме толико били исцрпли и мало је требало па да заспим упркос свом нимало завидном положају и неудобном смештају у стакленој посуди.

Добио сам друга

Већ су ми се склапале очи кад приметих неко комешање у даљини. Према шареној планини ваљало се још једно брдо, неке неодређене смеђе боје. Изнад новодошле гомиле видео се издвојен пипак. И ово брдо се прикључи осталима и ја опет чух нешто као разговор. И смеђи је причао о неким чудним инсектима. Ухватио је једног. Поред мог стакленог звона наће се још једно. У њему се копрцао један од чланова посаде нашег брода који је, као и ја, био изишао у шетњу. Вуљили смо један у другог и покушали да разговарамо, али није ишло. Стаклени зидови нису дозвољавали да се чујемо. Новодошли је покушавао да ми нешто каже, гестикулирао је, правио гримасе, али ја нисам знао шта хоће. Најзад се ухвати за бок и извуче из џепа дезинтегратор. Сад сам схватио. И ја сам имао оружје на које сам потпуно заборавио. Само, било је питање да ли ће нам помоћи. Ко зна како би и да ли би уопште деловало на ове брегове од теста! Шта ако их само наљутимо? Покушао сам да му своје сумње изразим гестовима и чини ми се да је схватио јер је само слегао раменима и вратио дезинтегратор у џеп.

Ако је оно спајање разних брда у једну планину значило да се нешто договарају, онда је тај договор био завршен. Поново се раздвојише у посебне масе. Из оне зелене се извуче пипак који је на врху био формиран у левак или нешто томе слично. Затим се раздвоји у два пипка са два левка и сваки од њих се наднесе над по једног од нас двојице испод стаклених звона.

Мршави резултати

Посули су нас неком течношћу. Био сам мокар као миш, али сем тога ништа ми се није догодило. Погледах према другој стакленој посуди и видех да ни мој сапутник није прошао ни боље ни горе. Само се стресао и нешто мицао уснама. Ако је његова реакција на ово изненадно купање била као и моја, онда је сигурно псовао.

Не знам каква је била та течност, али мени је изгледала као обична вода. Чак сам се охрабрио и лизнуо једну од капљица које су ми се сливале низ нос. Никаквог укуса ни мириса. Баш као вода.

Чини ми се да је и мој сапутник био у стању да слуша разговор шарених маса. Одавао је утисак човека који нешто пажљиво ослушкује. И ја обратих пажњу. Изгледа да су теста била збуњена тако мршавим резултатом. Могло би се рећи да су се препирали око тога у чему је грешка и зашто средство против инсеката не делује. Најзад решише да покушају поново. Још једном се поновила сцена комешања и спајања у једну шарену планину.

Све се поновило као и први пут. Само сада течност којом су нас полили није била без мириса. Заклео бих се да је то био коњак. Како ми се први пут није ништа догодило кад сам пробао, реших да лизнем и сада. Укус је одговарао мирису. Ако то није био коњак, онда сам ја — мува! Све у свему успео сам да полижем један добар гутљај. Погледах у суседну посуду. Мој другар је подметнуо шаке и добро захватио течност која се одозго сливала. Пођох за његовим примером.

— Атмосфера је овде ипак пребогата кисеоником! — чух као из неке велике даљине глас. — И ко зна још чиме! Просто опија. Добро је, докторе, што сте бар ви изишли са кацигом, иначе не би имао ко да нас извуче из оних стаклених чаша...

Осетих да ми гурају нешто међу зубе и скоро се загрцнух кад ми коњак клизну низ грло. Задрхтах и стресох главом. Ликови пред мојим очима су били нејасни и титрави.

— Добро је, долази к себи...

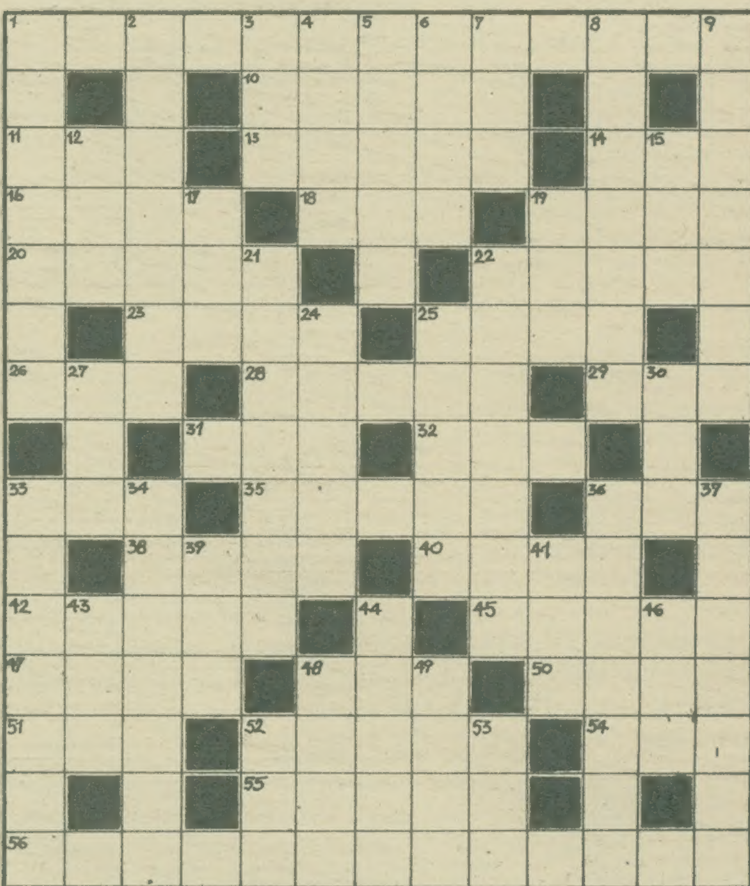
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) жена која свира виолину, **10)** уља, **11)** врста папагаја, **13)** мушко име, **14)** листопадно дрво чији је плод жир, **16)** планина у Србији, **18)** градски плато, **19)** град у Италији, **20)** пастирска песма, **22)** место у Боки Которској, **23)** намера, накана, **25)** река у Далмацији, **26)** песма узвишеног садржаја, **28)** највећи и најсјајнији Сатурнов сателит, **29)** дражь, **31)** обор, **32)** врста житарице, **33)** најнижи мушки певачки глас, **35)** млад човек, младић, **36)** најлепша девојка изабрана на конкурсу, **38)** радник на разбоју, **40)** део тела, **42)** знак за почетак трке, **45)** средство за чишћење, **47)** прилог за време, **48)** везник, **50)** позоришна или филмска звезда (енгл.), **51)** језеро у Северној Америци, **52)** крило зграде (стр.), **54)** друго, **55)** радио-локатор, **56)** незамењивост.

УСПРАВНО:

1) гимнастичка справа, **2)** дувачки музички инструмент, **3)** перуанска певачица (Сумак), **4)** град у Француској, **5)** наше највеће полуострво, **6)** пласт, **7)** наш песник (Ујевић), **8)** особа која издаје књиге, накладник, **9)** изабрани судија (стр.), **12)** посао, **15)** узвик при јуришу, **17)** аждаја, **19)** домаће говече, **21)** врста оружја, **22)** пијук, **24)** планина у источној Србији, **25)** котао, **27)** прост број, **30)** словеначки глумац (Ранер), **33)** кула пред бедемом (франц.), **34)** место за спортска такмичења, **36)** средство за писање, тинта, **37)** одмакле године живота, **39)** превлака на Малаки, **41)** плин, **43)** пустиња у Индији, **44)** власт, владање, **46)** кинеска и јапанска мера за тежину, **48)** држава у Азији, **49)** било кад, **52)** трчање, **53)** једноцифрен број.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) крила, 6) труст, 11) лапили, 13) Агадир, 14) атар, 15) так, 17) Сана, 18) сак, 19) балон, 21) Раб, 22) Ир, 23) рака, 24) ас, 26) ја, к, 27) шира, 28) ауто, и, 30) Атина, 32) руковет, 34) Ана, 35) мала, 36) ер, 37) р, д, 38) мина, 39) Еро, 40) Кариоке, 42) аласи, а, 44) акти, 45) влат, р, 46) р, с, 48) со, 49) Крит, 50) Зе, 51) Пим, 53) ранар, 55) боа, 56) Алан, 58) лан, 59) Карл, 60) тореро, 62) Аљаска, 64) исток, 65) оркан.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Миродуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44 дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА: НУДИМО ВАМ 6 НАЈЛЕПШИХ КЊИГА КОЈЕ НЕ МОЖЕТЕ ДА КУПИТЕ У КЊИЖАРАМА!

АВАНТУРЕ НАЈСЛАВНИЈИХ ВИТЕЗОВА

Знате ли баш све о витезовима Округлог стола? Једна књига из ове библиотеке посвећена је само краљу Артуру и његовим јунацима: Ланселоту, Тристану, Гавену и другим. Ову књигу о њиховим двобојима читаћете са највећим уживањем.

Ко је био наш највећи јунак? Одговор потражите у роману о Милошу Обилићу, младићу неизмерне снаге и неустрашивости. Књига је пуна битака, невероватних заплета, јуначких двобоја.

У овој библиотеци о витезовима наћи ћете још четири исто тако занимљиве књиге о старим грчким јунацима, о ратовима које су водиле римске легије, о подвизима најхрабријих људи из далеког Јапана.

ОВЕ КЊИГЕ НЕЋЕТЕ ИСПУСТИТИ ИЗ РУКУ!

Библиотеку **„ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“** можете купити једино преко „Политикиног забавника“, и то уз специјални попуст: свих 6 књига само за **90**.— динара.

Књиге можете купити за готово или на отплату у 4 месечне рате по 30 динара. Када вам поштар донесе књиге, платићете му цео износ (ако купујете за готово) или прву рату (ако купујете на отплату).

Књиге су повезане у пуно платно, са заштитним омотом у боји, штампане су ћирилицом. Цела библиотека има преко 1.200 страница текста.

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“

1. ЗА ГОТОВО по цени од **90** дин. и платићу поштару кад ми донесе библиотеку (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ по цени од **120** дин. у **4** месечне рате. Прву рату од **30** дин. платићу поштару кад ми донесе библиотеку.

____
(Купац)

____
(Пошт. број, место, улица и број)

____
(Овера предузећа за купце на отплату)

____
(Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

НАЈЛЕПШИ УКРАС НЕБА

Молим те да у Малој пошти напишеш од чега се састоји Кумова слама и како је добила име.

Иван Стипетић, Вараждин

У јесен и зиму кад је ведро и кад нема месечине, голим оком најбоље се може запазити на небеском своду светла трака која иде преко целог неба. Разуме се, она се види и у друга годишња доба. Та трака је неједнаке ширине и искрзана је на рубовима, негде је светлија а негде тамнија. То је Кумова слама или Млечни пут. У ствари, то су небројена јата милијарди звезда која су уткана у тај појас.

О Кумовој слами код разних народа постоје приче, као и о другим небеским појавама и телима. У једној нашој народној причи

каже се да је некаквом човеку дошао у госте кум па га је овај сместио да спава у слами. Али, кум није могао ни ока да склопи. Стално је мислио како његов домаћин има сламе више него што му је потребно. Због тога, кријући се, он упрти један сноп и креде кући. Пошто сноп није био добро везан, слама се путем распе, а „бог казни" кума да се знак његовог непоштеног дела види увек на небу као траг разасуте сламе.

И у старој Грчкој била је позната прича о Кумовој слами. У њој се каже да је врховни бог Зевс имао сина Херкула са смртном женом, па је и Херкул био смртан. Али, Зевс га је јако волео, па да би га учинио као бога бесмртним, принео га је на дојење својој жени Хери док је спавала. При дојењу дете се прађакало и трзало и Хера се пробудила. Видећи непознато дете, она га је гурнула, али је млеко навирало из њених груди и просипало се по небеском своду. Од њега су постале многе звезде, па и онај светли појас — Кумова слама, коју су Грци назвали Млечним путем. Тим именом Кумову сламу називају и неки други народи.

МОРСКА ПЕНА — С КОПНА

Интересује ме како настаје морска пена од које се праве луле.

Стеван Бировљев, Зрењанин

Звучи чудно али је истинито: морска пена нема никакве везе с морем. То је мекан минерал који се вади из земље а састоји се од финих, светлих листића беле, жућкасте и сиве боје. Специфична тежина му је 2, што значи да је веома лак. Највеће налазиште морске пене је у Ескизехиру, у турској покрајини Анадолији. Ово велико налазиште морске пене задовољава углавном читаву светску потражњу за тим минералом, који се употребљава за израду накита, муштикли и, најчешће, лула. Поред природне, постоји и вештачка морска пена која се справља хемијским путем.

Назив „морска пена" настао је на веома занимљив начин. Један немачки фабрикант, по имену Кимер, правио је од тог материјала луле, које су, нарочито у

Француској, добро продаване. Те луле Французи су називали „пип д'Кимер" — „Кимерове луле". Касније, погрешним изговором тог назива, све више је у употребу улазило ново име „пип д'еким де мер", то јест луле од морске пене. Овај нови, погрешан назив за Кимерове луле преведен је буквално и на остале језике. Ускоро је назив „морска пена" почео да означава и сам материјал од кога су Кимерове луле биле начињене.

ПРАВИ ПОСЛЕДЊИ МОХИКАНАЦ

Желео бих да знам да ли још живе Мохиканци.

Владимир Петрић, Ћуприја

Мохиканци, познато индијанско племе, живели су у југоисточном делу државе Конектикат. Остало

је забележено да је ово племе било веома мирољубиво још од првих додира с белцима. Мохиканци су постали нарочито познати после чувеног Куперовог романа „Последњи Мохиканац". Последњи Мохиканац у овом роману, Хитри Јелен, гине као последњи представник свог племена. Међутим, и данас постоје Мохиканци, али су измешани са белцима и нису прави Индијанци. Тридесетих година овог века неки амерички листови јавили су да је умро заиста последњи Мохиканац — Вилијем Дик. Живео је 96 година. Индијанско име било му је Три Стреле и учествовао је у бојевима против Ирокеза.

ЧОВЕК ИЗ ЏУНГЛЕ

Занима ме кад је снимљен први филм о Тарзану и ко га је играо.

Мехмед Ахметовић, Високо

Ове године навршава се 56 година откако је снимљен први филм у коме је главна личност Тарзан, човек из џунгле. Тарзанови филмови брзо су освојили публику. Према једној статистици гледало их је око три милијарде људи. Досад је снимљено око 50 филмова с различитим доживљајима белог човека у џунгли.

Први Тарзан био је Елмо Линколн, који се спретно помоћу лијана пребацивао с дрвета на дрво. То је у првим филмовима била највећа атракција. Касније је Тарзан почео да приказује све веће вештине јер је публика тражила нова узбуђења. Најпознатији Тарзан био је амерички пливачки рекордер Џони Вајсмилер. И остали глумци, који су се појављивали у овој улози, били су познати

спортисти. Тако је у једном филму Тарзана играо један од најбољих десетобојаца Америке Глен Морис.

За време немог филма и Тарзан је, наравно, ћутао. Али, кад се појавио звучни филм, продуценти ових популарних филмова увидели су да и он мора да „проговори". Његове прве речи биле су: „Ја Тарзан, ти Џен..." Ове речи Тарзан је упутио својој другарици која је поред њега такође постала веома популарна.

БИК И ЦРВЕНА БОЈА

Занима ме да ли црвена боја заиста узбуђује бика.

Сабира Карабеговић, Мостар

Врло често пре но што се упутимо преко ливаде на којој пасу волови и краве и понеки бик, и нехотице погледамо да ли нам случајно неки део одеће није црвене боје да бисмо га скинули и сакрили. Наиме, сматра се да се бик устремљује на црвену боју.

Веровање да црвена боја раздражује бикове настало је свакако из поређења црвене боје с бојом крви. Сматра се да ће црвена боја пробудити код бика сећање на крв и подстаћи га да убија. Међутим, за бика на фарми или пасишту црвена боја је само нијанса сиве. Из тог проистиче да у арени црвени тореадоров плашт изазива бика мање него потпуно бео. Чести посетиоци борби с биковима тврде да животињу не изазива и не разбеснује црвена боја плашта, већ само то што га тореадор непрестано покреће. Обичан коцкаст чаршав или разнобојни шал дали би исте резултате ако би тореадор њима непрестано махао пред очима бика.

Будите детектив...

решење загонетке: **ДРАМА НА БРОДУ**

Од тројице осумњичених алиби има само доктор Мун. Остала двојица, Жасмен и Бодуен, немају га. На основу проучавања путање метка убица би могао да буде певач јер је он био висок 1,82 м. Али, инспектор Жеди се сетио да се за време игре Корнелија Крис жалила на тесне ципеле чије су потпетице биле високе шест сантиметара и да је рекла да ће их чим дође у кабину, бацити да их никад више не види. Према томе кад је убица, то јест Бодуен, који је нижи од Жасмена, ушао у њену кабину она је била боса. Пуцао јој је право у груди и кад се жртва срушила навукао јој је ципеле да би се помислило да је убица био висок човек.

WALT DISNEY
МИКИ

'ОЋУ ДА МЕ НЕКО ХИПНОТИШЕ ПА ДА МОГУ ДА ХОДАМ У СНУ!

А ШТА ЋЕ ТИ ТО, ЗА ИМЕ СВЕТА?!

ДОКТОР МИ ЈЕ РЕК'О ДА ТРЕБА ВИШЕ ДА СЕ КРЕЋЕМ!

ОХ! РАС-ПРОДАЈА! СВРАТИЋУ МАЛО...
ДАНАС ВЕЛИКА РАСПРОДАЈА СВЕГА И СВАЧЕГА
Copyright © 1973 Walt Disney Productions World Rights Reserved

НЕ, ШИЉО! ОПЕТ ЋЕШ ДА КУПИШ НЕШТО ШТО ТИ НЕ ТРЕБА!

НЕЋУ ДУГО... САМО МИНУТ!

ВИДИШ ДА СЕ НИСАМ ДУГО ЗАДРЖАО!
ДОБРО ЈЕ!

ПОБОЈАО САМ СЕ ДА ЋЕШ ИЗИЋИ С БЕЛИМ СЛОНОМ!
ШТА РЕЧЕ?

МОРА ДА СИ ПОМАЛО ВИДОВИТ!
РОБА ЈЕ СТИГЛА!
ШИЉА

КАКО СИ САМО ЗНАО ДА САМ КУПИО БАШ **БЕЛОГ СЛОНА**?!
ШИЉА
1183/32